

Primorski dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 250 lir

Leto XXXV. Št. 107 (10.326)

TRST, nedelja, 13. maja 1979

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Čerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

Za koga se bomo opredeljevali

Prejšnjo nedeljo smo povedali naše mnenje o tem, kako naj bi se opredeljevali slovenski volivci na bližnjih državah in evropskih parlamentarnih volitvah. Omejili smo se na nekaj osnovnih ugotovitev o političnem položaju v državi in pri nas in o interesih naše narodnosti, ki jih imamo na teh volitvah. Uveljavljamo napredne politične sile in tisti kandidati, od katerih si lahko upravičeno nadejamo podpore v našem boju za priznanje in zakonitost naših narodnostnih pravic.

V rimski parlament bomo volili že čez tri tedne in je zato prav, da imamo pred seboj jasno sliko. Nobenega dvoma ni, da je naš prvi interes zagotoviti si izvolitev slovenskega predstavnika vanj. Možnost izvolitve slovenskega kandidata v parlament se od leta 1976 do danes niso spremenile in slej ko prej so samo v okviru kandidatne liste KPI za drugo senatno okrožje na Tržaškem, to pa konkretno pomeni, da je Jelka Gerbec kot kandidatka KPI v tem okrožju tu, da edina slovenska predstavnica, ki ima vse možnosti za izvolitev v senat, saj ji to zagotavlja volilni mehanizem oziroma odstotek glasov, ki jih ima v tem okrožju komunistična stranka, ki je leta 1976 dobila 4,5 odstotka oziroma 41.346 glasov tega okrožja.

Menimo, da je senatorka Jelka Gerbecova v teh treh letih upravičeno zaupanje slovenskih volivcev. V tej dobi je znala prikazovati, volja čiti in zagovarjati interese slovenske manjšine kot predstavnica Slovenec in ne le kot predstavnica KPI. Kot prva podpisnica zakonskega osnutka KPI za globalno zaščito Slovencev je tudi glavna tarča desničarskih, nacionalističnih in šovinističnih sil, ki nasprotujejo našim narodnostnim pravicam. Njena pomembna izvolitev v senat s močno osebno uveljavitvijo bi potrdila pripravljenost Slovencev in demokratičnih Italijanov zahtevi po globalni zakonski zaščiti Slovencev v državi na osnovi vseh treh zakonskih predlogov KPI, PSI in Slovenske skupnosti.

To pa istosčasno nikakor ne sme pomeniti, da ne bi slovenski volivci podprli tudi ostalih slovenskih kandidatov za senat in predvsem za poslanskega zbornice na listi PSI, KPI in MF - SSK, pa čeprav nihče od njih nima možnosti za izvolitev. Gre za njihovo in našo narodno uveljavitev, kar bi se odrazilo tudi na učinkovitosti našega nadaljnjega boja. Ti kandidati so: na Tržaškem na listi PSI A. Iloja Volčič, na listi KPI Miloš Budin in na listi MF - SSK Ante Terčon, Alojz Tul in Aleš Lokar; na Gorškem in Videmskem za KPI Borut Spacal, za MF - SSK Marija Ferletič in Gradimir Gradnik. Zal nima PSI nobenega kandidata za Gorško in Videmsko, nobenega kandidata - Benečana pa ni na listah KPI, PSI in MF - SSK.

Poleg izvolitve, oziroma uveljavitve slovenskih kandidatov pa smo kot narodnostna skupnost seveda zainteresirani, da bodo na listah, za katere glasujemo Slovenci, izvoljeni tisti kandidati italijanske narodnosti oziroma Furlanskega gibanja, ki so že upravičili naše zaupanje kot parlamentarci, ali od katerih pričakujemo, da bodo, če bodo izvoljeni, zagovorniki naših pravic in zahtev. Prepričani smo, da je politični čut slovenskih volivcev v tem oziru tako razvit, da se bodo med kandidati znašli opredeljeni za najboljše in svojo opredelitev podprli s preferenčnimi glasovi. Zeleti pa je, da bi tak čut vodil tudi italijanske volivce, predvsem tiste, ki glasujejo za krščansko demokracijo, v okviru katere bo merjenje med naprednejšimi in za naša vprašanja dozetnimi silami na eni ter desničarsko opredeljenimi silami na drugi strani, o draz splošnih usmeritvah v tej stranki relativne večine.

Preostajajo še volitve v evropski parlament. O realnem pomenu teh volitev bomo še spregovorili ob drugi priložnosti, reči pa je treba, da predstavljajo ključnem omejitom nedvomno korak naprej v povezovanju sodelovanju v Evropi in v kompleksnejšem reševanju družbenih problemov s širših vidikov evropske interesne skupnosti. Del teh družbenih proble-

mov so tudi narodnostne manjšine in rešitve njihovega pravnega statusa v posameznih državah. Iz tega zornega kota smo seveda tudi mi, kot ena od evropskih narodnostnih manjšin, zainteresirani na teh volitvah in nam prav gotovo ne more biti vseeno, kdo bo v bodočem evropskem parlamentu glasnik manjšinskih skupnosti. Prav gotovo pa je res, da bo lahko najboljši tolmač problematike narodnostnih manjšin v tem novem evropskem sosesu tisti, ki je bodisi sam neposredno pripadnik manjšine, bodisi tisti, ki živi v neposrednem dotiku z narodnimi manjšinami in zato pozna njihove probleme.

Na izvolitev Slovencev na katerikoli listi v evropski parlament ni mogoče računati, pač pa bo tudi v tem primeru pomembna uveljavitev slovenskih kandidatov s čim večjim številom preferenčnih glasov. Slovenski kandidati so zastopani na listah KPI, PSI in pri ložnostne volilne formacije nekaterih etničnih in jezikovnih manjšin italijanskega alpskega loka, v kateri je tudi Slovenska skupnost. Na listi KPI je kandidat naš bešeški rojak Pavel Petričič, ki je tudi edini slovenski kandidat iz videmske pokrajine. Na listi PSI je kandidat Jože Pirjevec. Na listi Union Valdôtaine, Slovenske skupnosti in drugih pa kandidata Drago Štoka in Andrej Bratuž.

Od italijanskih kandidatov na listah, za katere glasujemo Slovenci v naši državi, ima posredno možnost biti izvoljen kandidat na listi KPI, znani partizanski komandant Mario Lizzero. Tisti, ki bodo glasovali za socialistične kandidata, bodo izbirali med Aršefjem in bitšim podpredsednikom delnege sveta Pittonijem.

Volitvi Slovenske skupnosti bodo seveda podprli predvsem oba slovenska kandidata in njuna uveljavitev bi bila obenem tudi priznanje za pomembno delež, ki ga je Slovenska skupnost imela pri izvolitvi Liste za Trst in njenih kandidatov iz načrtovane volilne formacije, ki bi povezovala Union Valdôtaine in Listo za Trst, kar je imelo za posledico, da se Lista za Trst sploh ni mogla predstaviti na volitvah za evropski parlament.

«Bencinska suša» v ZDA

WASHINGTON — «Bencinska suša» je začela skoraj vse zvezne države od Floride do Havajev. Povod kilometrske vrste avtomobilov pred bencinskimi črpalkami. Država, ki je sama med največjimi proizvajalci nafte dramatično občuti novo energetsko krizo, prve znake podobne «suše» občutijo tudi na Nizozemskem, kjer bo vlada v kratkem izdala varčevalne ukrepe. Italijanski minister za industrijo Nicolazzi pa trdi, da pri nas ne bomo občutili pomanjkanja. (Telefoto ANSA-UPI)

BEOGRAD — Kot poroča tiskovna agencija ANSA naj bi jugoslovanski predsednik Tito konec tega meseca obiskal Libijo, Alžirijo in Maroko. Vest v Beogradu niso uradno potrdili.

VOLILNA KAMPANJA SE POSTOPNO ZAOSTRUJE

KOMUNISTI SE ZAVZEMAJO ZA OŠIBITEV KD CRAXI O NUJNOSTI OKREPITVE SOCIALISTOV

Krščanska demokracija pa plaši volivce z «nevarnostjo» levičarske alternative, da bi dosegla zadostno soglasje za morebitno večino desne sredine

RIM — Sobota je že tradicionalno dan volilnih zborovanj in politiki včeraj niso mirovali, da bi nedeljski časopisi lahko kar največ poročali o njihovih stališčih. Zaccagnini, Piccoli in Fanfani so med drugimi zopet orisali programske smernice politike krščanske demokracije. Sekretar te stranke, ki je govoril v Cantuju, je poudaril, da je politika demokratične enotnosti še vedno nujna, pa čeprav s tistimi neopretnostmi mejami, ki jih je KD že pred časom nakazala. Zaccagnini je tudi poudaril, da komunisti predlagajo model družbe, ki ni združljiv z načeli KD. Iz Barja mu je posredno odgovoril Napolitano, ki se je vprašal «katerim točkam komunističnega programa KD tako odločno nasprotuje, da ga ocenjuje kot nemogoče so-

delovanje v vladi z nami?». Zaccagnini ni odgovoril na to vprašanje in se je omejil le na trditve, da komunisti «stremijo za hegemonijo nad družbo», medtem ko KD odločno nasprotuje, da bi del družbenega telesa prevladal nad ostalimi. Sekretar KD je, kot že v petek omenil socialistični predlog kot «dvomem», saj po njegovem mnenju socialisti «zasledujejo levičarsko alternativo skupaj s komunisti, obenem pa so pripravljeni tudi v vlado s KD, vendar na osnovi enakopravnosti in paritarnosti».

To točko je razvil tudi Fanfani, ki je v intervjuju z urednikom neke zasebne florentinske postaje dejal, da so sedanje volitve še nevarnejše od prejšnjih. Tedaj — je pojasnil predsednik senata — je bila nevarnost, da nas komunisti nadkrijajo, danes pa je nevarnost levičarske alternative, ki bi lahko prisilila KD v opozicijo. To pomeni, da KD strši volivce s prikaznijo levičarske alternative, ki je bila pred tremi leti brez dvoma politično bolj aktualna, da bi si pridobila zadostno soglasje za morebitno večino desne sredine.

Piccoli je bil v tem pogledu zelo jassen. V razgovoru z urednikom tednika «Europeo» je predlagal zopet oblikovanje vlade demokratične enotnosti z že znanimi omejitvami.

«Ce se komunisti ne bodo zadovoljili — je dodal — naj se zavajo, da je sečanj položaj bistveno različen od položaja izpred treh let, saj imamo tristransko vlado in socialisti so zavzeli avtonomno stališče do KPI». To pomeni, da KD ima koalicijsko desno sredino za gotov temelj, prizadeva pa si doseči levi center.

«Zaccagnini — je dejal včeraj Craxi v Genovi — strši z nevarnostjo alternative, ki je mi ne predlagamo volivcem». Ta izjava socialističnega sekretarja, s katero marsikdo v njegovi stranki ne soglaša, pa je uradno stališče, s katerim se PSI pripravlja na volitve. V svojem posegu Craxi ni povedal veliko novega in je zopet napadal «bipolarizem» ter poudaril, da socialisti nečesto igrati podrejene vloge. Njihov cilj je vzpostaviti novo ravnotežje sil na levi ter premostiti demokratično hegemonijo nad vzvodi oblasti. Craxi je bil tudi mnenja, da morajo volivci pomagati socialistom, da okrepijo svoj avtonomni položaj.

zaj, saj le tako bo PSI lahko zagotovila državi čpet let stabilnosti in obnavljanja. Med srečanjem s časnikarji v Barju pa je Giorgio Napolitano obrazložil glavne točke volilnega programa KPI. «Demokratični voditelji — je poudaril — so v očiti zadregi, saj se nekateri med njimi zavedajo, da je zaželeni povratek k levemu centru težaven in da bi javno mnenje ne razumelo tega vračanja v preteklost, ki zahteva vse več oblasti in ki skuša oddaljiti ljudske množice od strank, v katerih se le-te spoznavajo, ni nobenega jamstva, da bi država zadostila upravičenim zahtevam in željam žensk, vseh žensk, tudi tistih, ki so krščanskega nazora».

vprašal Napolitano — da se mi vrne v programsko večino demokratične enotnosti, ne da bi nam zajamčili, da bo vlada res izpolnjevala sporazume in bo ustrezala potrebam države?». Enrico Berlinguer pa je večeraj popoldne v govoru komunističnim aktivistkam razvil naslednjo misel: «Ce se KD okrepi na volitvah, če se okrepi ta KD, ki se opredeljuje za nazadnjaško, linijo in za povratek v preteklost, ki zahteva vse več oblasti in ki skuša oddaljiti ljudske množice od strank, v katerih se le-te spoznavajo, ni nobenega jamstva, da bi država zadostila upravičenim zahtevam in željam žensk, vseh žensk, tudi tistih, ki so krščanskega nazora».

P. P.

OB OBLETNICI DEKLETOVE SMRTI

Počastitev spomina Giorgiane Masi bi se lahko spremenila v tragedijo

Policija večkrat preprečila polaganje cvetja pred spominsko obeležje

RIM — «O bog, kako boli»: zadnji tragičen vzklil mladega dekleta Giorgiane Masi, ki jo je strel zadel v hrbet tistega tragičnega večera 12. maja leta 1977. Dve leti po njeni smrti, tragičnem zaključku spopada med policijo in mladimi demonstranti, ki so zbirali podpise za osem referendumov radikalne stranke, je vprašanje, kdo je ubil mlado Giorgiano, še vedno brez odgovora. Preiskavo so pristojni organi zaključili in «zadevo Masi» kratkoma arhivirali. In vendar imamo še vedno pred očmi policijske agente v civilu z naperjenimi samokresom v roki, čeprav je takrat minister za notranje zadeve Cossiga odločno trdil, da niso v spopad posegli oboroženi agenti «preoblečeni v avtonomiste», da je bila Giorgiane Masi zadeta v trebuh in ne v hrbet, saj prav za njenim hrbtom je stal oborožen policijski oddelk. Fotografije in filmski posnetki vse to jasno pričajo.

Spominu dekleta, ob obletnici njene tragične smrti, so se včeraj hoteli pokloniti njeni tovariši in prijatelji. V Rimu so se tako skupine pripadnikov skrajnelevih gibanj zbrali na skupščini v avli pravne fakultete, že od zgodnjih jutranjih ur pa so v skupinah, saj je policija preprečevala vsako zborovanje, nosili cvetje na kraj, kjer je Giorgiana padla pod zahrbtnim strelom. Po dveh letih in v istih krajih pa je včeraj le malo manjkalo, da ni ponovno prišlo do tragedije, do ponovnega prelitanja krvi na rimskih ulicah. Rim je namreč ponovno pokazal lice neta v izrednem stanju. Mesto središče, univerzo, most Garibaldi, kjer je bila Giorgiana ubita, so oboroženi oddelki policije in karabinjerjev zastražili že od ranega jutra. Včeraj so se celo prvič poslužili novih oklepnih avtomobilov «M-113», ki dosežejo hitrost 120 km na uro, toda za prekinitev skupščine pripadnikov avtonomije na univerzi si z njimi res niso imeli kaj pomagati.

Podobne prizore neutemeljene nasilja pa je bilo mogoče prav tako opaziti pred marmornato ploščo v počastitev Giorgiane Masi. Policija je dosledno napadala in razpršila vse skupinice študentov in žensk, pripadnikov skrajnolevičarskih gibanj in radikalcev, ki so se bili drznili spomniti se obletnice smrti Giorgiane in se ji pokloniti s sopkom rdečega cvetja. Popoldne pa je prišlo celo do aretacij petih časnikarjev dnevnika «Lotta continua», ki so prinesli cvetje v ime svoje redakcije. Bilo jih je pet in policajem se je zdelo primerno, da tudi njih razpršijo. Časnikarji pa so se ukazu uprli in ostali pred ploščo: agenti so jih aretirali in jih odpeljali na kvesturo pod obtožbo, da so se zbrali z namenom, da bi povzročili nered. Obtožba pa se je med «pogovorom» na kvesturi pokazala za neutemeljeno in časnikarje so izpustili.

Proti večeru se je na Trgu Navona zbralo nad tisoč mladih: bivši sosolci Giorgiane Masi, pripadniki najrazličnejših ženskih gibanj in avtonomisti, na edini uradno dovoljeni manifestaciji v spomin umrlega dekleta in za katero je dala pobudo «Nova» združena jevnica. Ko se je manifestacija končala, je namestnik rimskega kvestorja ukazal razhod in zapustitev trga v petih minutah. Vsi so se razšli, skupinico avtonomistov pa, ki je vztrajala na trgu, je policija razpršila s pomočjo svojega novega orožja, oklepnega avtomobila «M-113».

Včeraj je državni pravdnik De Matteo podpisal odlok za začasno upravitelja na prostost Daniela Pifana, ki je bil aretiran v sredo na skupščini pripadnikov avtonomije na rimski univerzi in na kateri so razpravljali prav o možni skupni manifestaciji ob obletnici Giorgiane Masi. Pifana, ki je obtožen, da je z nasiljem zasedel javno ustanovo, bodo izpustili iz zapora šele v ponedeljek. (ap)

PRVI REZULTAT POGAJANJ Z LR KITAJSKO

Vietnam sprejel predlog o zamenjavi ujetnikov

Kitajska še vedno zagovarja tezo o vietnamski hegemoniji, ton besed pa je bolj umiren

HANOI — Vietnam je včeraj sprejel kitajski predlog o obojestranski zamenjavi vojnih ujetnikov, ki so jih zajeli med nedavnim kitajsko-vietnamskim oboroženim spopadom. To je včeraj objavil vodja vietnamske delegacije na vietnamsko-kitajskih pogovorih Phan Hien. V vietnamski izjavi se med drugim napoveduje, da bo Hanoi poslal 21. maja svoje predstavnike na mejni prehod «Vrata prijateljstva», kjer se bodo srečali s kitajskimi predstavniki, da bi jim izročili določeno število ranjenih in bolnih kitajskih vojnih ujetnikov. Vietnam bo obenem sprejel določeno število svojih ujetnikov. Obe delegaciji bosta tudi razpravljali o nadaljnjih zamenjavi vojnih ujetnikov.

Medtem včerajšnje kitajsko-vietnamsko zasедanje v Hanoi ni bistveno spremenilo zadržanosti obeh delegacij. Vsekakor je bil ton besed nekoliko umirjen, čeprav je vodja kitajske delegacije Han Nianlong ponovno poudaril, da znana stališča, da je spor, ki ruši mir v Aziji in v svetu, posledica politične hegemonije in vietnamskega ekspanzionizma, ki ga podpira Sovjetska zveza. Nianlong je tudi načel problem Tonkinškega zaliva in zahteval naj Vietnam ukamne svoje sile z «zasadenimi otokov» Hishna in Nansha, ki pripadajo Kitajski. (voc)

ke Maunu Koivistu. Politični opazovalci domnevajo, da bo socialdemokratski mandat sestavil le-vosredinsko vlado.

Rimski sodniki že četrtič zaslišali Negrija

RIM — Sodniki, ki vodijo preiskavo o umoru predsednika KD Aldo Mora, so včeraj zopet zaslišali Tonija Negrija, ideologa avtonomije, ki je osumljen, da je član strateškega vodstva RB in da je sodeloval pri pokolu v Uti. Fani ter pri uboju demokratičnega voditelja. Zasliševanje je trajalo dobrih pet ur. Negri pa naj bi se večkrat sporekel s sodniki in naj bi vzroji zaradi «nestvarnih in iz trt izvitih vprašanj».

Sodniki naj bi osnovali zasliševanje na gradivu, ki so ga zapolnili v arhivu ustanove Feltrinelli in pri arhitektu Massironiju, kateremu je obtoženec zaupal del svojih dokumentov. Po mnenju sodnikov je v teh dokumentih kopica dvomnih trditev, Negri pa je dejal, da gre zgolj za politično analizo italijanskega položaja in za «saljiva vprašanja nekaterih znancev». Končno naj bi označil kot smešno trditve sodnikov, da so nekateri letaki RB silni njegovim teoretičnim delom.

Ob koncu je eden od zagovornikov ocenil zasliševanje kot «pregro juho, ki smo jo že zdavnaj prebavili, medtem ko sodniki niso črhali nič besede».

časno s pogajanj o razoroževanju nadaljuje z jedrsko tekmo; ne odpravljajo starih žarišč napetosti, se več nastajajo nova žarišča napetosti tako na Bliznjem vzhodu, v Afriki, v Jugovzhodni Aziji in drugod.

Glede gospodarskih problemov je Miloš Minić dejal, da se večja prepada med državami v razvoju in industrijskimi državami. «Razvite države ne kažejo nobene volje in pripravljenosti, da bi v sodelovanju z državami v razvoju poiskale zadovoljive rešitve za pereče gospodarske probleme. Miloš Minić je nato govoril o potrebi medsebojnega gospodarskega sodelovanja na temeljih, ki so jih sprejeli združeni narodi in ki bi zadovoljili deleže v razvoju in razvite države.

V svojem govoru je Miloš Minić posvetil posebno pozornost vlogi nevrščnosti v svetu. «Vojaske politični bloki niso sposobni mirno reševati perečih mednarodnih problemov. Zgodovinsko je dokazano, da sodobni svet ne more rešiti svojih protislovij s povečanjem blokovske delitve, temveč s premostitvijo blokovske politike. Miloš Minić je nato francoskim komunistom posredoval osnovne cilje politike nevrščnosti, ki se borijo za nove pravičnejše mednarodne odnose.

Ob koncu svojega govora je Miloš Minić znanil francoske komuniste z rezultati, ki so jih v 35 letih ustvarili narodi in narodnosti Jugoslavije ter delavski razred pod vodstvom Zveze komunistov in s predsednikom Titom na čelu. (voc)

Di Russo ima baje trden alibi

RIM — Sodnik Sica je včeraj popoldne šest ur zasliševal kovača Di Russa, ki je bil pripravljen zvezi z atentatom na Trgu Nicotia, Kaže, da nobeden od očitvev ni spoznal v Di Russo terorista in kovač naj bi imel trden alibi, ki naj bi ga potrdili njegovi prijatelji potrdili. Kljub vsemu so sodniki zaenkrat potrdili priporočila avtonomistov in jih izsledkov preiskave.

Vojni zločinec Wagner umira v Braziliji

BRASILIA — Franz Gustav Wagner umira. Daleč od domovine, ki mu je odredila državljanstvo, umira eden najkrvoločnejših vojnih zločincev, obtožen smrti milijonov Judov v koncentracijskih taboriščih Treblinka in Sobibor.

O zdravstvenem stanju Gustava Wagnerja in še prav posebno o njegovem «psihičnem stanju», ki prav gotovo ni kdove kako uravnovan, saj je težko, če že nemogoče izbristati s spomina trupla v krematorijskih pečeh, je včeraj spregovoril branilec vojnega zločinca Flavio Marx, ki se že leto dni na vse pretege trudi, da bi od brasiliških oblasti dobil dovoljenje za premostitev Wagnerja v Sao Paulo, češ da bi ga v tem mestu bolje zdravili. Vrhovno brasiliško sodstvo pa dosledno zavrača prošnjo, saj se nikoli zagotovo ne ve, kaj si lahko vojni zločinci izmislijo za beg v varnejše in gostoljubnejše države (spomniti se je treba le na že «zgodovinski» beg Kapplerja iz rimskega zapora).

Franz Gustav Wagner so je, kot znano, zatekel v Brazilijo že leta 1952 brasiliška policija pa ga je aretirala šele lani. Takoj takrat so Poljska, Avstrija, Izrael in Zapadna Nemčija zaprosile brasiliško vlado naj jim izroči vojnega morilca. Vprašanje pa je zaenkrat še vedno odprto, saj se vrhovno brasiliško sodstvo po enem letu procesa še ni odločilo. Vse kaže pa, da ima danes najvišje možnosti prav Zahodna Nemčija. Poslednje vprašanje pa prav gotovo je, ali bo dobila Wagnerja ali le truplo vojnega zločinca.

Umrli tudi drugi delavci po eksploziji v Savoni

SAVONA — Včeraj popoldne je na oddelku za ozivljanje glavne bolnišnice v Savoni umrl 52-letni delavec Alberto Poggi, ki je bil hudo ranjen med silovito eksplozijo v kemijskem obratu Acna. Poggi je tako druga smrtna žrtev, saj je med eksplozijo peči, ki je proizvajala aluminijev klorid, umrl tudi njegov delovni tovariš Aurelio Moro.

TUDI PSI ODPRL VOLILNO KAMPANJO

VOLČIČ: TREBA JE ONEMOGOČITI POVRATEK K SREDINSKIM VLADAM

Zavzetost za reševanje vprašanj slovenske narodno-stne skupnosti - Arfe o pomenu evropskih volitev

Tudi socialistična stranka je večeraj odprla svojo volilno kampanjo z zborovanjem na Trgu Golodni, na katerem so govorili pokrajinski tajnik Augusto Seghene, kandidat za poslansko zbornico Aljoša Volčič in nosilec liste PSI za evropske volitve Gaetano Arfe. Seghene se je ustavil predvsem ob tržaskih vprašanjih in ostro polemiziral s KD in z Listo za Trst, pa tudi s Pannello, ki ga je označil za italijanskega ajatulah.

Aljoša Volčič je spregovoril v slovenski, ne zaradi tega — kot je sam dejal — ker bi bila njegova kandidatura izraz ene same komponente v stranki, ampak ker je v trenutku, ko je v teku srmatna protislovenska kampanja, važno, da se ob vsaki priliki poudari pravica Slovencev do uporabe materinega jezika v javnosti. Potem ko je polemiziral z drugimi strankami, je Volčič glede povolilnih perspektiv dejal, da je treba okrečiti levico in ustvariti pogoje, da gre KD v opozicijo. Prav zato pa je treba poraziti KD in vse tiste sile, ki sanjajo o nemogočem povratku k sredinskim vladam. Predstavnik PSI je polemiziral s trditvijo komunistov, da ni mogoče vladati z 51 odstotki glasov, češ da bi se Callaghan, Schmidt, Mitterrand ali Kreisky prav gotovo ne odpovedali tej možnosti.

Tudi glede vprašanja zakonske zaštite slovenske narodnostne skupnosti je Volčič očitno raznim političnim grupacijam, kot so radikalci, Furlanski gibanje in radikalci, da nimajo jasnih predlogov za reševanje tega problema, ter poudaril zavzetost PSI ob tem vprašanju, kot dokazujejo ne samo Fortunov zakonski osnutek, ampak tudi številni posegi tajništva stranke pri predsedstvu vlade, da bi premaknili delo posebne komisije z mrtve točke.

Gaetano Arfe je osredotočil svoj govor na vsestranskih in evropskih problemih. Odgovornost za predčasni razpust parlamenta je pripisal tako demokratizaciji kot komunistom: prvim, ker so v politiki nacionalne enotnosti videli le sredstvo za ohranitev oblasti, drugim pa, ker so to politiko tolmáčili kot etapo na poti k zgodovinskemu kompromisu. Arfe je tudi zanikal možnost povratka k levemu centru po volitvah, saj danes ni več pogojev za to. Če bo treba stopiti na pot sodelovanja, je dodal, bo to spono na povsem drugačnih osnovah.

V zaključnem delu svojega govora je Arfe poudaril važnost evropskih volitev in obžaloval, da je kampanja za politične volitve zasenčila velika evropska vprašanja. Končal je s trditvijo, da je treba od sedanjih »Evropske trgovcev« preiti k Evropi celavcev.

Umrli je Ivan Kariš

Hudo te prizadene sleherni smrti znanca ali prijatelja, še huje pa smrt človeka, ki je bil vedno zaveden Slovenec in delal čast slovenski podjetnosti v našem mestu. Mislim namreč na Ivana Kariša, najstarejšega hotelirja v Trstu, ki je večeraj umrl v visoki starosti 94 let. Pokojni Kariš se je rodil 31. avgusta 1884 v Idriji. Vojaški rok je služil v Trstu ter tu ostal in se zaposlil najprej pri avstrijski policiji, nato pri Tržaski trgovski in Jadranski banki. Ko so fašistične oblasti slednjo zaprle, je Kariš z odpravo odšel leta 1930 hotel Pošta na Trgu Oberdan, kjer je še danes in s z naporom delom in požrtvovalnostjo ustvaril premoženje, ki mu je delalo čast. Med drugo svetovno vojno so nemški okupatorji hotel rekvirirali za svoje železničarje in leta 1944 je bil hotel skoraj popolnoma uničen med angloameriškim bombnim napadom.

Takoj po osvoboditvi je Kariš začel praktično skrajaj, saj je moral porušiti hotel obnoviti in ga na novo upeljati. S svojimi velikimi izkušnjami je skrbno upravljal in vodil hotel Pošta, ki je znan ne le pri nas, temveč tudi v Jugoslaviji in drugod po odličnih uslugah, ki jih nudi svojim gostom.

Za vsestoto delu in gospodarski napredek našega mesta je Ivan Kariš leta 1979 prejel zlato kolajno in diplomu tržaskih trgovskih zbornice. Skratka, Kariš je bil človek, ki je delal čast ne samo mestu, temveč vsej slovenski skupnosti v zamejstvu.

Ob temi tako hudem trenutku naj gre naše sožalje družini, posebno pa hčerki Miri, ki mu je bila vedno ob strani ter je že pred nekaj leti prevzela vodstvo hotela. (mm)

Stavka močno zavira delovanje INPS

Pokrajinski odbor INPS je proučil težak položaj, ki je nastal na tržaskem sedežu vsedravnega zavoda za socialno skrbstvo zaradi sivojestrnega protesta približno tretjine njegovih uslužbencev. Tem so bila poverjena odgovornost dela od tistih, ki jim sicer pritičejo glede na delovno kategorijo, v katero sodijo; ker pa jim zavod ni priznal niti ustreznih normativnih in ekonomskih pogojev, so se dodatnemu delu odpovedali.

Stavka je seveda paralizirala temeljne storitve zavoda, zaradi česar je pokrajinski odbor INPS o zadevi obvestil vsedravno predsedstvo in glavno ravnateljstvo in ju pozval, naj primerno rešita problem ter tako omilita zavarovanecem težave.

Volilna zborovanja KPI

Miloš Budin bo govoril ob 10. uri v Mavhinjahi in ob 11. v Slivnem. Ob 17. uri bo ob otvoritvi obnovljene ročalske sekcije govoril poslanec Cuffaro.

NAMESTO POTOVANJA NA POLJSKO

Z avtobusi in z ladjami: Trst - Zadar - Ancona - Trst

Prednost pri vpisu imajo tisti izletniki, ki so se prijavili za potovanje na Poljsko V avgustu v Leningrad, Rigo in Moskvo. V jeseni spet izlet v neznano

Naše naročnike in čitatelje, ki so se prijavili za izlet na Poljsko, obveščamo, da lahko dvignejo vplačane zneske v torek, 15. maja med 9. in 12. ter med 15. in 18. uro v upravi našega dnevnika v Ul. Montecchi 6/II — soba št. 21. Vplačana vsota bo v celoti povrnjena razen stroška za vizum.

Našim zvestim izletnikom se še enkrat opravičujemo zaradi spleta dogodkov, ki so onemogočili izvedbo letošnjega izleta. Da bi vsaj nekoliko omilili vso zadevo, smo sklenili, da privedemo v tednu med junjskimi volitvami izlet v tri države — Jugoslavijo, Italijo in San Marino — ki bo prav gotovo svojevrsten in tudi ekskluziven, saj ne pomizimo, da bi bil kdajkoli in od kateregakoli organiziran na tak način. Na tem izletu je prostora za

150 oseb, se pravi za približno polovico vseh prijavljenih na Poljsko. Če se bo izkazalo, da bi se izleta udeležilo večje število ljudi kot smo predvidevali, bomo skušali dobiti še kaj prostora. Za izlet bomo vpisovali kar v torek na upravi našega dnevnika, in sicer med zgoraj omenjenimi urami.

Program izleta je naslednji: V torek, 5. junija, ob 9.00 odhod avtobusov s Trga Oberdan proti Zadr (kosilo med potjo), kamor prišpemo pozno popoldne. Namestitev po hotelih, prosto, nato večerja in prenočitev.

Po zajtrku, v sredo, celodnevni izlet z ladjo ali velikimi ribiškimi čolni na Kornatsko otočje, naj lepši in zaščiten predel Srednje Dalmacije. Kosilo (ali piknik) na Dugem otoku (možnost kopanja), večer

čer povratek v Zadar. Večerja in prenočitev.

Četrtek, 7. junija: po zajtrku v hotelu vkrcanje na M/T »Ilirija« (skupaj z avtobusi), ki nas popelje preko Jadranskega morja v Ancono (na ladiji je med vožnjo brezcarinskih con). Po prihodu v Ancono (okoli 18.30) nadaljevanje poti v Rimini. Namestitev po hotelih, večerja in prenočitev.

V petek se bomo po zajtrku odpeljali v San Marino, kjer si bomo ogledali mestne znamenitosti. Zunaj mesta, v znani restavraciji Zanni, bo kosilo, potem pa se sprehod skozi vinograde in pokušnja vin. Zvečer povratek v Rimini, večerja in prenočitev.

V soboto, 9. junija, si bomo po zajtrku ogledali mestno središče (mimogrede udi staro vinsko klet s pokušnjo vin), nakar bo v hotelu kosilo. Po kosilu se odpravimo z avtobusi proti Trstu, kamor prišpemo v večernih urah in kjer se naše potovanje zaključuje.

Cena tega izleta je 175.000 lir in vsebuje vse v programu navedene usluge. Namestitev je v dvoposteljnih sobah s tušem in WC. Izleta se lahko udeležijo samo na Poljsko vpisani izletniki!

Upamo, da se bomo s tem izletom vsaj deloma oddolžili našim naročnikom in bralcem. Omenimo naj še, da je v pripravi tudi zahtevnejše, 9-dnevno potovanje (od 3. do 11. avgusta) v Leningrad, Rigo (glavno mesto estonske republike) in Moskvo, ki bo veljalo 575.000 lir. Morebitni interesi naj se tudi prijavijo v torek.

Na koncu naj še spomnimo vse naše izletnike, da bo jeseni dvodnevni izlet »v neznano«, katerega se bodo lahko udeležili tudi tisti naročniki in bralci, ki so se prijavili za Poljsko, a se ne bodo mogli udeležiti izleta v »tri države«.

Občinska uprava sporoča, da v bančnih uradih v Ul. Nordi 11 izplačujejo dodatne deželne preživnine civilnim invalidom, slepim in gluhih onemogim za razdobje marec - april 1979.

HOTELA JE IZTRŽITI VEČJE VSOTE DENARJA

NAIVNA IZSILJEVALKA V PASTI KI SO JI JO NASTAVILI AGENTI

Nekaterim premožnejšim Tržčanom je odposlala anonimna grozilna pisma z zahtevami po denarju

Z dobro izpeljano akcijo so agenti letetečega oddelka tržaskih kvestur izsledili naivno cvetličarko, ki je hotela izsiliti večje vsote denarja nekaterim premožnejšim Tržčanom. Izsiljevalko, 29-letno Mario Codarin iz Ul. Pascoli 39, so prijaviili sodnim oblastem zaradi poskusa izsiljevanja in obrekovanja.

Vsa zadeva se je začela 7. maja, ko se je v uradih tržaskih kvestur zgledil priletni G. S. Agentom je pokazal anonimno pismo, ki ga je prejel pred nekaj dnevi, v katerem so mu neznanici ukazovali, naj še istega dne pusti v pritličju poslopja v Ul. Pascoli 39 plastično vrečko z milijonom lir v gotovini. Če ne bi izpolnil njihovega ukaza, je pisalo v pismu, »bi moral v nadalje skrbno paziti na otroke«. To pismo je bilo na las podobno tistemu, ki ga je v sredo, 2. maja, prinesla na kvesturo F. G., kateri so nezahči tudi grozili. Po primerjavi obeh pism, je bilo preiskovalcem takoj jasno, da jih je napisala ista roka.

Preiskovalci so se zato odločili, da neznanemu izsiljevalcu nastavijo past. G. S. so dali plastično vrečko polno papirja brez vrednosti, ki jo je možki ob 14. uri ponesel v Ul. Pascoli 39, kot je pisalo v grozilnem pismu. Medtem so se agenti, pod vodstvom maresala Furlana, razporedili okoli poslopja. Vrečko je dvignila mlada ženska, ki se je takoj nato vrnila v poslopje. Ta

krat so agenti stopili v akcijo. Zaprli so vhodna vrata in preiskali vsa stanovanja, dokler ni maresalo De Sanctis v enem izmed teh prepoznal v Codarinovi ženski, ki je vzeła vrečko v vohu.

Codarinovo so prepeljali na kvesturo. Kljub temu, da so pri njej našli še eno neodposlano grozilno pismo namenjeno njeni bivši delodajalki, je ženska tajila, da je ona izsiljevalka G. S. in F. G. Dejala je, da je to storila neka jugoslovanska državljanka, zaročenka njenega bivšega moža. Agenti so jo poiskali, a jugoslovanska državljanka je imela trden alibi za ure, ko so preiskovalci izvedli akcijo. Codarinova ni imela tako več nobenega izgovora in agenti so jo prijaviili sodnim oblastem.

ZAHVALA

Pripravljalni odbor za poimenovanje šole v Sempolaju po Stanku Gradnu

se iskreno zahvaljuje domačinom iz Sempolaja, Praprota, Prečnika in Trnovce, učitelstvu, predstavnikom oblasti in organizacijam ter zastopnikom iz matične domovine, vsem številnim udeležencem in vsem tistim, ki so s svojim delom ali nastopom prispevali, da je bil postavljen dostojen in trajen spomenik ter da je bila slovesnost dne 6. maja tako uspešna in svečana.

Pripravljalni odbor se obenem zahvaljuje darovalcem prostovoljnih prispevkov, ki znašajo 1.136.000 lir in 410.000 ND in ki so namenjeni šolam na potresnem področju Črne gore.

SINDIKALNA KRONIKA NA TRŽAŠKEM DAN ZA DNEM ŽIVAHNEJŠA

Nezadovoljstvo v nekaterih javnih ustanovah in stavka redarjev

Osebe ONPI, ENAOL in ENLRP brez plače - Motorizirani stražniki žele postati agenti javne varnosti - V torek stavka državnih in poldržavnih uslužbencev

Deželno tajništvo enotnega koordinacijskega odbora sindikatov FIDEP - CGIL, FEDERPUBBLICI - CISL in UILDEP - UIL, ki združujejo uslužbence javnih ustanov, je večeraj izkoristilo Pandolfijev obisk v našem mestu ter zaprosilo zakladnega ministra za sestanek. Sindikalisti Delli Zotti, Leghissa in Weber so zastopniku vlade predložili nevdržni položaj, v katerega so zabredle ustanove ONPI, ENAOLI in ENLRP, potem ko je bil zakonsko sprejet sklep o njihovi uknitvi skupaj z desetimi drugih takih in podobnih ustanov v notranosti Italije. Omenjene ustanove sicer še naprej delujejo, kolikor se nahajajo v deželi s posebnim statutom.

Prihodnji teden, 15. maja, bo nastala velika zmešnjava tudi v vseh državnih in poldržavnih uradih, od krajevnih ustanov pa do šolskih ter univerzitetnih uradov, saj bodo tega dne tudi na Tržaskem stavkali njihovi uslužbenci v sklopu vsedravnih celodnevne stavke. Slednjo je oklical tajništvo sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL, ker se vedno niso bila rešena nekatera vprašanja normativne in ekonomske narave v zvezi z delovnimi razmerami državnih in poldržavnih namestencev.

Še naprej pa traja v tržaski občini bela stavka motoriziranih mestnih redarjev, ki se odvijata tako, da občinski stražniki izvršujejo svoje delovne posle peš: vseh 22 motociklov in 8 avtomobilov, katerim gre prističi še dva avtofurgo na Miramarskem dvoredu. Pokrajinsko tajništvo vsedravnega avtonomnega sindikata »občinske policije« je na večerajšnji seji ponovilo svoje zahteve: vsem redarjem naj občinska uprava prizna posebno odškodnino za rizik na delu v višini 136.000 lir mesečno na osebo, kakršno prejemajo agenti javne varnosti; povisa naj jim zavarovalninsko osnovo (zavarovanje proti nezgodam na delu, oziroma invalidnosti in smrti); letno število nadur naj se jim zviša od 150 na 240, razen tega naj se jim izplačajo nadure iz lanskega leta; nazadnje naj dobe mestni redarji naziv »agenta javne varnosti« in temu primerno ekonomsko ureditev. Sindikat je tudi sklenil, da ob nedeljska redarji ne bodo delali ponoči (razen v nujnih primerih), a od 27. maja bodo uživali praznične počitke.

Sindikati občinskih uslužbencev CGIL, CISL in UIL so načelno podprli zahteve mestnih redarjev, odklanjajo pa njihovo zahtevo po preimenovanju v agente javne varnosti, ker bi jim to omogočilo nošnje orožja ter izvrševanje nalog, ki jim ne pritičejo, tako na primer skrb za javni red. Pač pa naj bi bili v prihodnje opremljeni z lisicami in gumijevko, sicer pa naj bi občinske oblasti na novo poudarile njihov ekonomski tretina ter uporabne redarje ne le na prometnem področju, temveč tudi za nadzorstvo nad gradbenimi speculacijami, trgovskimi poverbami in pokrivanjem hrane, pa še za zaščito zelenih površin. Enotna sindikalna federacija je nazadnje obšodila ravnanje občinske uprave do redarjev ter ga označila kot dvoumno. (dg)

Bogdan Grom v občinski galeriji

V občinski umetnostni galeriji bo jutri ob 18. uri odprl razstavo svojih ameriških del naš tržaski rojak, akademski slikar in kipar Bogdan Grom. Razstavljena bo vrsta fotografij njegovih najpomembnejših stvaritev — bronastih in »eklektičnih« skulptur, »muralsov« in vodnjakov —, ki so postavljena v odprtem prostoru ali v obsežnih javnih poslopih v New Yorku, Phoenixu, Chicagu, Baltimori in v drugih mestih v ameriških zveznih državah, Kansasu in Pennsylvaniji.

Bogdan Grom se je rodil v Devinčini v zgoniški občini in je dalj časa živel v Trstu, kjer se je v 50. letih že uveljavil kot perspektiven umetnik. Pred približno dvajsetimi leti se je preselil v Združene države, kjer je razvil svojo ustvarjalnost in zaslovel.

Razstava bo odprta do 21. maja.

MLADINSKI ODBOR SKGZ PRIreja serijo treh predavanj O MLADINSKIH DELOVNIH AKCIJAH

ki bodo: V sredo, 16. t.m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Boljuncu; v četrtek, 17. t.m., ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani v Ulici sv. Franciška 20; v petek, 18. t.m., ob 20.30 v kinu Iris na Proseku.

Vljudno vabljeni!

POMAGAJMO ČRNI GORI!

ZANIMIV POSVET KPI

«ČLOVEK IN OKOLJE»

Tržaska federacija KPI je priredila večeraj v mali dvorani Verdijevega gledališča posvet o »človeku in okolju«. Uvodno in sklepno poročilo je podal član pokrajinskega tajništva partije in mlajski zupan Wilber Borštein, na trdni strokovni osnovi izdelane referate pa dr. Pier Mario Biava z Inštituta za delovno medicino tržaskih univerze, dr. Diana De Rosa z Inštituta za arhitekturo na isti univerzi in dr. Roberto Ferri iz službe za medicino dela v sklopu pokrajinskega zdravstvenega konzorcija.

Na eni strani so obravnavali potrebo po odpravi petrolejskega pristančiča, ki ogroža varnost prebivalstva mlajske občine, na drugi pa vprašanje zaštite delavstva in občanov sploh pred škodljivimi učinki tovarniških in drugih industrijskih dejavnosti. Nakazana je bila potreba, da bi v bodoče delavske množice neposredno sodelovali pri načrtovanju industrijskih pobud, torej ne več le pri poravnavi škod po ozračnem in drugakem onesnaževanju, ampak tudi pri njenem preprečevanju.

Z zasedanja je izvenela ostra kritika na račun tržaskih občinskih upraviteljev, ki se gredo »nedeljske ekologe« in so jim resnični interesi prebivalstva španska vas. K posvetu, na katerem so bili tudi deželni in pokrajinski tajnik KPI Cuffaro in Rossetti ter izvedence za urbanistična vprašanja arh. Costa, se bomo še povrnili. (dg)

Štiridesetim mladim Tržčanom ponovno grozi brezposelnost

V smislu državnega zakona št. 285 o mladinskem zaposlovanju so krajevne ustanove v vsej Italiji začasno zaposlile okrog 29.000 mladil delovnih moči. Po večini so jim obnovile delovno pogodbo z lastnimi finančnimi sredstvi. Kaj pa pri nas? Štirideset brezposelnih fantov in deklet je našlo službo v občinski knjižnici trč v raznih muzejih tržaskih občine, kjer se je izkazalo, da je njihova prisotnost potrebna. V knjižnici dela n.p.r. 13 moči, ki zavzemajo odgovorna mesta (od na-

Združenje staršev in učiteljev osnovne šole Karel Širok izražata svoje najgloblje sožalje učiteljici Aniti Podobnik - Campani ob prerani smrti brata.

Družini Rudolf in Mikulus izrekata svojcem iskreno sožalje ob smrti Ivana Kariša.

Dne 12. maja nas je za vedno zapustil naš dragi oče in nono

KRSTO SUSIČ

Zalostno vest sporočajo: sin Ljubomir, hčerka Sonja, snaha Olimpija, nečaka Mira in Ivo ter drugi sorodniki

Trst, 13. maja 1979

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega moža in očeta

ANTONA TRAMPUŽA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in ga pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala župniku Makucu, družinam Žigon, Milič in Skupek, upravi in uredništvu Primorskega dnevnika ter darovalcem cvetja.

Žena Justa ter sinova Mirko in Janko

Zgonik, Ljubljana, 13. maja 1979

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izkazano sočustvovanje ob izgubi drage

CELESTINE PETELIN vd. VERČ

Sestra Marija

Maribor, Trst, 13. maja 1979

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sočustvovanja ob izgubi našega dragega očeta

ŠTEFANA CARLIJA

ustanovitelja in častnega člana ŠD Primorec iz Trebe

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so počastili spomin pokojnika.

Družine: Simonis, Müller in Piselli

Trst, 13. maja 1979

(Občinsko pogrebno podjetje)

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sočutja ob izgubi naše drage mame in none

ANE STARZ vd. OTA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali. Posebna zahvala dr. Salviju, dolinskemu župniku Albinu Grmeku, boljunskim cerkvenim pevkom, zboru France Prešeren in vsem ženam, ki so nam pomagale v hudi bolni. Posebna zahvala tudi Rozi Bandi pr. Lakota, vsem darovalcem cvetja in vsem, ki so jo spremili na zadnji poti.

Hčerki Zdenka in Nives z družino ter drugo sorodstvo

Boljunc, Krmenka, 13. maja 1979

Dne 12. t.m. je v starosti 94 let za večno zaspal

IVAN KARIŠ

(hotelir)

Pogreb pokojnika bo jutri, 14. t.m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

Žalujoci: hčerka Vladimira, vnuka Nancy in Gianni z družinama

Trst, 13. maja 1979

SPD TABOR
prireja ob poimenovanju open-
ske šole

RAZSTAVO OTROSKIH RISE
IN SLIK NA TEMO
BEVKOVH DEL

Razstava, ki bo v Prosvetnem
domu na Opčinah od 17. do
20. t.m., bo v delavnici od
17. do 19. ure, v ne-
deljah pa od 10. do 12. in od
17. do 20. ure.

**V SLOVENSKEM
KLUBU**
Trstu

Ulica sv. Frančiška št. 20/II.
se bo v torek, 15. maja, ob
20.30 s prvo samostojno razsta-
vo svojih del predstavil slikar
iz Milja

SILVIJ PEČARIČ
O njem bo spregovoril
Milko Bambič

Sledilo bo druž. srečanje
ob sklepu sezone.

**Zveza partizanov Boršt - Zabr-
zeč: PD Slovenec; Srenjski
odbor in Zdravstveno stariš-
vabijo na**

JAVNI SESTANEK
za poimenovanje osnovne
šole v Borštu

ki bo v sredo, 16. t.m., ob 20.30
v društvenih prostorih.

Vabljeni!

**Upravni odbor predšole v Cam-
porah, predstavljeni starši in
Društvo Slovencev, miljske ob-
čine sporočajo, da bo**

**vpisovanje v slovenski
oddelek predšole**
v Camporah

za otroke, rojene v letih 1974 -
1975 in 1976, v občinskem šol-
skem uradu v Miljah, v sredo,
16. maja ob 16. do 18. ure in dne
26. maja ob 9. do 11. ter dne
28. maja ob 15. do 17. ure.

ZAHVALA
Zveza partizanov in akti-
stov iz Padiš je zahvaljuje
za prvomajski prispevek.

**DRUŠTVO SLOVENCEV
MILJSKE OBČINE**

veselica

S KULTURNO - ZABAVNIM SPOREDOM
v soboto, 19. maja, ob 20. uri
v kinodvorani «Verdi» v Miljah

SODELUJEJO:
— OTROCI SLOVENSKEGA OBČINSKEGA VRTCA
— UČENICI CELODNEVNE SOLE ŽAVLJE - KOROŠCI
— PEVSKI ZBOR «FRAN VENTURINI» OD DOMJA
— DOMAČI PEVSKI ZBOR JADRAN
— FOLKLORNA SKUPINA KAROL PAHOR IZ PIRANA

REVIVA OTROSKIH IN MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV

NAŠA POMLAD '79
Ob mednarodnem letu otroka

DANES, 13. MAJA, OB 17. URI V KULTURNEM DOMU V TRSTU
Predprodaja vstopnic eno uro pred pričetkom revije pri blagajni
Kulturnega doma

Danes, NEDELJA, 13. maja
SERVACIJ

Sonce vzhaja ob 4.37 in zatone ob
19.26 — Dolžina dneva 14.4" — Lu-
na vzhaja ob 20.35 in zatone ob 5.52

Jutri, PONEDELJEK, 14. maja
BONIFACIJ

Vreme včeraj: najvišja temperatu-
ra 24.1 stopinje, najnižja 16.8 stopi-
nje, ob 13. uri 21.4 stopinje, zračni
tlak 1018,6 mb neustaljen, vlaga
62-odstotna, nebo 7 desetink poobla-
čeno, veter 15 km na uro zahodni,
morje rahlo razgibano, temperatura
morja 14.4 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE
Dne 12. maja 1979 se je v Trstu
rodilo 5 otrok, umrlo pa je 24 oseb.
RODILI SO SE: Stefano Scoppa,
Federico Salvador, Francesca Pe-
corari, Albano De Candia in
Francesco Albanese.

UMRLI SO: 46-letni Mario Braz-
zani, 17-letni Guido Rizzani, 71-let-
ni Giovanni Ciac, 7-letni Andrea
Tommasini, 3 dni stari Luca Urba-
nizza, 73-letni Antonio Iugovaz, 72-
letni Federico Pernetti, 69-letni E-
milio Bait, 40-letna Brunetta Cre-
vatin, 78-letni Simone Tonnati, 80-
letna Angela Mastrorocco por. Stel-
la, 75-letna Maria Vidmar, 69-letna
Carla Krasna por. Kobal, 69-letna
Erminia Sedmak por. Konjic, 86-
letna Maria Sgorbissa vd. Galopin,
84-letna Erminia Zottar vd. Ierini,
75-letni Libero Cecesio, 86-letni Sci-
pione Fato, 70-letni Ludovico Boni-
facci, 45-letni Silvano Tosetto, 72-
letna Maria Pausch vd. Monaro,
41-letni Ubaldo Gaspardi, 52-letni

PRED SESTANKOM Z OBČINSKIMI ODBORNIKI

Koliko časa bodo bazovski malčki še čakali na vrtec?

V Bazoviškem domu so se pred-
včerajšnjim ponovno sestali starši
otrok, ki obiskujejo domači vrtec.
To je seveda dokaj evfemistična
oznaka za pretesne in tudi sicer do-
cela neustrezne življenjske pogoje,
kjer se že vrsto let dobesedno gne-
te skoraj petdeset slovenskih, pa
tudi italijanskih malčkov. Očetje in
matere so naredili obračun nad svo-
jimi dosedanjimi, truda in slabe
krovi polnimi, pobudami za rešitev
žgočega vprašanja.

Po izjavah predstavnikov star-
šev Pierine Furlanove ter odbor-
nika vzhodnokraške konzulte Josipa
Zagorja sodeč, ta obračun zares ni
popoljen, ampak takšen, da bi člo-
vek najraje zagrabil puško in jo
vrgel v koruzo. Da bi torej ukinil
tisto, kar ob bazoviških staršev
morda pričakuje v melonarskih
vrstah. Vendar so se temeljito uste-
li, kajti vaščani ter s njimi Gro-
pačji, katerih mali so ravno tako
vpleteni v trnjevi pot vrta, se bo-
žjočega vprašanja.

**SOLA GLASBENE
MATICE**
Trst

V torek, 15. maja, ob 20.30 v
mali dvorani Kulturnega doma

**I. ZAKLJUČNA
AKADEMIJA**
Vljudno vabljeni!

GALERIJA
«TEATRO ROMANO»
Ul. Donata 20 - Trst

ima na razpolago delat:

DEMETRIJA CEJA
ROBERTA HLAVATYJA
GRUPE &
ATILJA KRALJA
RENZA POSSINELLIJA
DEZIDERIJA SVARE
FRANKA VECCHIETA
BORISA ZULJANA
EDILJA GANDRUSIJA
MARJANA KRAVOSA

URNIK:
ob delavnikih od 18. do 21. ure
ob praznikih od 10. do 13. ure

URNIK:
ob delavnikih od 18. do 21. ure
ob praznikih od 10. do 13. ure

**DRUŠTVO SLOVENCEV
MILJSKE OBČINE**

veselica

S KULTURNO - ZABAVNIM SPOREDOM
v soboto, 19. maja, ob 20. uri
v kinodvorani «Verdi» v Miljah

SODELUJEJO:
— OTROCI SLOVENSKEGA OBČINSKEGA VRTCA
— UČENICI CELODNEVNE SOLE ŽAVLJE - KOROŠCI
— PEVSKI ZBOR «FRAN VENTURINI» OD DOMJA
— DOMAČI PEVSKI ZBOR JADRAN
— FOLKLORNA SKUPINA KAROL PAHOR IZ PIRANA

REVIVA OTROSKIH IN MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV

NAŠA POMLAD '79
Ob mednarodnem letu otroka

DANES, 13. MAJA, OB 17. URI V KULTURNEM DOMU V TRSTU
Predprodaja vstopnic eno uro pred pričetkom revije pri blagajni
Kulturnega doma

Danes, NEDELJA, 13. maja
SERVACIJ

Sonce vzhaja ob 4.37 in zatone ob
19.26 — Dolžina dneva 14.4" — Lu-
na vzhaja ob 20.35 in zatone ob 5.52

Jutri, PONEDELJEK, 14. maja
BONIFACIJ

Vreme včeraj: najvišja temperatu-
ra 24.1 stopinje, najnižja 16.8 stopi-
nje, ob 13. uri 21.4 stopinje, zračni
tlak 1018,6 mb neustaljen, vlaga
62-odstotna, nebo 7 desetink poobla-
čeno, veter 15 km na uro zahodni,
morje rahlo razgibano, temperatura
morja 14.4 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE
Dne 12. maja 1979 se je v Trstu
rodilo 5 otrok, umrlo pa je 24 oseb.
RODILI SO SE: Stefano Scoppa,
Federico Salvador, Francesca Pe-
corari, Albano De Candia in
Francesco Albanese.

UMRLI SO: 46-letni Mario Braz-
zani, 17-letni Guido Rizzani, 71-let-
ni Giovanni Ciac, 7-letni Andrea
Tommasini, 3 dni stari Luca Urba-
nizza, 73-letni Antonio Iugovaz, 72-
letni Federico Pernetti, 69-letni E-
milio Bait, 40-letna Brunetta Cre-
vatin, 78-letni Simone Tonnati, 80-
letna Angela Mastrorocco por. Stel-
la, 75-letna Maria Vidmar, 69-letna
Carla Krasna por. Kobal, 69-letna
Erminia Sedmak por. Konjic, 86-
letna Maria Sgorbissa vd. Galopin,
84-letna Erminia Zottar vd. Ierini,
75-letni Libero Cecesio, 86-letni Sci-
pione Fato, 70-letni Ludovico Boni-
facci, 45-letni Silvano Tosetto, 72-
letna Maria Pausch vd. Monaro,
41-letni Ubaldo Gaspardi, 52-letni

RAZSTAVO OTROSKIH RISE
IN SLIK NA TEMO
BEVKOVH DEL

Razstava, ki bo v Prosvetnem
domu na Opčinah od 17. do
20. t.m., bo v delavnici od
17. do 19. ure, v ne-
deljah pa od 10. do 12. in od
17. do 20. ure.

**V SLOVENSKEM
KLUBU**
Trstu

Ulica sv. Frančiška št. 20/II.
se bo v torek, 15. maja, ob
20.30 s prvo samostojno razsta-
vo svojih del predstavil slikar
iz Milja

SILVIJ PEČARIČ
O njem bo spregovoril
Milko Bambič

Sledilo bo druž. srečanje
ob sklepu sezone.

**Zveza partizanov Boršt - Zabr-
zeč: PD Slovenec; Srenjski
odbor in Zdravstveno stariš-
vabijo na**

JAVNI SESTANEK
za poimenovanje osnovne
šole v Borštu

ki bo v sredo, 16. t.m., ob 20.30
v društvenih prostorih.

Vabljeni!

**Upravni odbor predšole v Cam-
porah, predstavljeni starši in
Društvo Slovencev, miljske ob-
čine sporočajo, da bo**

**vpisovanje v slovenski
oddelek predšole**
v Camporah

za otroke, rojene v letih 1974 -
1975 in 1976, v občinskem šol-
skem uradu v Miljah, v sredo,
16. maja ob 16. do 18. ure in dne
26. maja ob 9. do 11. ter dne
28. maja ob 15. do 17. ure.

do še naprej neumorno borili za
svojo pravico v brk krogom, ki se
pod krinko iskrene zavzetosti za ko-
risti Trsta v resnici potegujejo zgolj
za osebne interese in privilegije.

Soetvalci KPI v vzhodnokraški
konzultli so že dolgo tega zahtevali
sestank članov rajonskega sveta s
tržaškimi občinskimi odborniki za
solstvo, javna dela in decentraliza-
cijo. Moral bi biti že 4. aprila, pa
ga ni bilo. No, sedaj kaže, da se
žogčega vprašanja.

Po izjavah predstavnikov star-
šev Pierine Furlanove ter odbor-
nika vzhodnokraške konzulte Josipa
Zagorja sodeč, ta obračun zares ni
popoljen, ampak takšen, da bi člo-
vek najraje zagrabil puško in jo
vrgel v koruzo. Da bi torej ukinil
tisto, kar ob bazoviških staršev
morda pričakuje v melonarskih
vrstah. Vendar so se temeljito uste-
li, kajti vaščani ter s njimi Gro-
pačji, katerih mali so ravno tako
vpleteni v trnjevi pot vrta, se bo-
žjočega vprašanja.

BOGDAN GROM
bo odprl razstavo svojih ame-
riških del v Občinski umetnost-
ni galeriji jutri, 14. maja 1979,
ob 18. uri.

Vljudno vabljeni!

Razstava bo odprta do 21.
maja ob 10. do 13. ure in od
17. do 21. ure.

Galerija «Teatro Romano»
Ul. Donata 20 - Trst, predstavlja

SKULPTURE
BOGOMILE DOLJAK

URNIK:
ob delavnikih od 18. do 21. ure;
ob nedeljah od 10. do 13. ure.

**Zdravstveno aktivnost osvobodil-
nega gibanja na tržaškem ozem-
lju in Zveza vojnih invalidov**
NOV

prirajata v nedeljo, 20. t.m.,
ENDNEVNI IZLET
v Trst pri Novi Gorici, na
Most na Soči in v Idrijo

Vpisovanje od jutri, 14. ma-
ja, do srede, 16. maja, ob
10. do 12. ure; za aktiviste v
Ul. Petronio 4 (poslojpe Kul-
turnega doma), tel. 733086, za
invalide NOV na sedežu Zveze
v Ul. Montecchi 6, tel. 795136.

**SLOVENSKO
PLANINSKO DRUŠTVO - TRST**
SPORTNA SOLA

prirajata izlet na Ojsternek v
nedeljo, 20. maja, za osnovno-
šolsko mladino in zadnji letnik
otroškega vrtca. Vpisovanje na
šolah pri predstavnikih športne
šole ali na sedežu ZSSDI v
Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, od
11. do 12. ure.

Vpisovanje se neprekinjeno
zaključuje v torek, 15. maja.

Razna obvestila

Slovenska skupnost sporoča, da so
njeni uradi na sedežu v Ul. Ma-
chiaveili 22/II (tel. 69-126) odprti
vsak dan z 9. do 12. ure in od
15. do 19. ure.

Vsaki petek redna vaja TAPPZ v
Bazovici: samo orkester od 20. do
20.30; vsi od 20.30 do 21.15, samo
zbor od 21.15 do 22. ure, recitatorji,
solisti, instrumentalisti in solisti
pevci vaje med tednom po dogovo-
ru z dirigentom. Sledijo snemanja
in nastopi.

Pokojni Tose se je rodil pred 83.
leti in bil edini sin skromne kmeč-
ke družine. Še kot mladenič je prid-
no delal na domači kmetiji, v obdo-
bju prve svetovne vojne pa je bil
nekaj let zaposlen pri železnici. Leta
1921 se je poročil z Justo Kante iz
Koludrova, ki mu je povelja dva si-
na. Med vito druge svetovne vojne
je bila Trampuževa družina pod silo
razmer razkrojljena, pokojni Tose
je bil skoraj dve leti (od 1943 do
osvoboditve) konfiniran v Nemčiji,
oba sinova pa sta se vključila v
NOB, tako da je žena ostala sama.
V povojnem razdobju se je
družina ponovno združila, Tose pa je
kar 18 let vestno opravljal poklic lov-
skega čuvaja in je tako izpridelal
svojo ljubezen do živali ter kraske

ROSARIO TUCCIO in delavca Diana
Del Pin, mehanik Arcangelo Lillo
in gospodinja Ivana Dolari loč. Di-
mitriev, učitelj Lorenzo Tosolini in
zdravica Carmela Tringali ter li-
tograf Roberto Mondo in litografica
Cinzia Chersich.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Largo Piave 2, Borzni trg 12, Mi-
ramski dvorec 117, Ul. Combi 19.
(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Trg Ospedale 8, Istrska ulica 33.
NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Trg Ospedale 8, Istrska ulica 33.

ZDRAVSTVEN. DEJ. RNA SLUŽBA
Nočna služba za zavarovance
INAM in ENPAS od 22. do 7. ure;
telef. šte. 732-627.

LEKARNE V OKOLICI
Bolgunc: tel. 228-124; Bazovica:
tel. 228-165; Opčin: tel. 211-001;
Prose: tel. 225-141 - Božje polje;
Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel.
200-121; Sesljan: tel. 209-197; Javljive:
tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

Loterija
BARI 42 84 18 76 15
CAGLIARI 56 2 89 37 81
FIRENCE 17 45 42 77 28
GENOVA 90 82 21 52 57
MILAN 62 78 11 25 24
NEAPOLJ 14 58 52 18 65
PALERMO 45 13 34 26 67
RIM 81 54 32 69 67
TURIN 50 59 32 62 46
BENETKE 66 85 8 86 10

RAZSTAVO OTROSKIH RISE
IN SLIK NA TEMO
BEVKOVH DEL

Razstava, ki bo v Prosvetnem
domu na Opčinah od 17. do
20. t.m., bo v delavnici od
17. do 19. ure, v ne-
deljah pa od 10. do 12. in od
17. do 20. ure.

**V SLOVENSKEM
KLUBU**
Trstu

Ulica sv. Frančiška št. 20/II.
se bo v torek, 15. maja, ob
20.30 s prvo samostojno razsta-
vo svojih del predstavil slikar
iz Milja

SILVIJ PEČARIČ
O njem bo spregovoril
Milko Bambič

Sledilo bo druž. srečanje
ob sklepu sezone.

**Zveza partizanov Boršt - Zabr-
zeč: PD Slovenec; Srenjski
odbor in Zdravstveno stariš-
vabijo na**

JAVNI SESTANEK
za poimenovanje osnovne
šole v Borštu

ki bo v sredo, 16. t.m., ob 20.30
v društvenih prostorih.

Vabljeni!

**Upravni odbor predšole v Cam-
porah, predstavljeni starši in
Društvo Slovencev, miljske ob-
čine sporočajo, da bo**

**vpisovanje v slovenski
oddelek predšole**
v Camporah

je odborniška trojica pripravljena
podati na svidenje prihodnjo sredo,
16. maja, na sedež konzulte na Op-
činah, kjer bodo navzoči kajpak tudi
zastopniki prizadele staršev.

Ti hočejo upravičeno biti na teko-
čem, kako je pravzaprav z znano
Cecovmjevo objavo o izgradnji no-
vega vrtca. V letošnji obravnavi tr-
žaške občine je v ta namen vključi-
l 50 milijonov lir, od odobritve tega
upravnega dokumenta pa sta minila
že dva meseca, malk pa po po-
poln. Kaj je s tem denarjem?

Starši gotovo smo optimisti, saj
predobro vedo, kolikšno vrednost i-
majo objube iz vrst Liste za Trst;
ta je s svojim skoraj enoletnim no-
vim načinom upravljanja dokazala,
da ni vredna zaupanja. In vendar
je skrajni čas, da se občinski mo-
žje zresimo in slednjič store svojo
dolžnost; s tem bodo tudi primerno
proslavili tekoče mednarodno leto
otroka. (dg)

Javni sestanek SSK
o družinskih
posvetovalnicah

V sredo, 9. maja, je priredila de-
vinsko-nabrežinska sekcija SSK v
dvorani PD Igo Gruden v Nabrež-
ni javni sestanek o družinskih po-
svetovalnicah. Sestanka se je udele-
žila komisija SSK za ženska vpra-
šanja, ki je številne prisotne sez-
nanila z bodočim delovanjem dru-
žinskih posvetovalnic predvsem kar
zadeva oskrbo na psihološki, so-
cialni in spolni ravni. Ker je bil
predmet sestanka zanimiv, je pri-
tegnil k diskusiji večje število pri-
sotnih. Izrečena je bila želja, da bi
se pred odprtjem posvetovalnice v
Nabrežini, ki bo z zgoniško in re-
pentabro tverila enoto, približe
seznani s tozadevnim se neodobre-
nim pravilnikom.

**Mladinske
Delovne
Akcije**

INFORMACIJE:
SKGZ — TRST, Ulica sv. Frančiška 20 — Tel. 744249
SKGZ — GORICA, Ulica Malta 2 — Tel. 24-95
Vsak torek in petek od 18. do 19. ure.

UMRL ANTON TRAMPUŽ IZ ZGONIKA

Pred tednom dni se je velika rno-
žica prijatelj in znanec iz Zgo-
nika ter iz sosednjih vasi zadnjič po-
slovlila od priljubljenega domačina
Antona Trampuža, najstarejšega mo-
škega v vasi.

Pokojni Tose se je rodil pred 83.
leti in bil edini sin skromne kmeč-
ke družine. Še kot mladenič je prid-
no delal na domači kmetiji, v obdo-
bju prve svetovne vojne pa je bil
nekaj let zaposlen pri železnici. Leta
1921 se je poročil z Justo Kante iz
Koludrova, ki mu je povelja dva si-
na. Med vito druge svetovne vojne
je bila Trampuževa družina pod silo
razmer razkrojljena, pokojni Tose
je bil skoraj dve leti (od 1943 do
osvoboditve) konfiniran v Nemčiji,
oba sinova pa sta se vključila v
NOB, tako da je žena ostala sama.
V povojnem razdobju se je
družina ponovno združila, Tose pa je
kar 18 let vestno opravljal poklic lov-
skega čuvaja in je tako izpridelal
svojo ljubezen do živali ter kraske

ROSARIO TUCCIO in delavca Diana
Del Pin, mehanik Arcangelo Lillo
in gospodinja Ivana Dolari loč. Di-
mitriev, učitelj Lorenzo Tosolini in
zdravica Carmela Tringali ter li-
tograf Roberto Mondo in litografica
Cinzia Chersich.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Largo Piave 2, Borzni trg 12, Mi-
ramski dvorec 117, Ul. Combi 19.
(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Trg Ospedale 8, Istrska ulica 33.
NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Trg Ospedale 8, Istrska ulica 33.

ZDRAVSTVEN. DEJ. RNA SLUŽBA
Nočna služba za zavarovance
INAM in ENPAS od 22. do 7. ure;
telef. šte. 732-627.

LEKARNE V OKOLICI
Bolgunc: tel. 228-124; Bazovica:
tel. 228-165; Opčin: tel. 211-001;
Prose: tel. 225-141 - Božje polje;
Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel.
200-121; Sesljan: tel. 209-197; Javljive:
tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

Loterija
BARI 42 84 18 76 15
CAGLIARI 56 2 89 37 81
FIRENCE 17 45 42 77 28
GENOVA 90 82 21 52 57
MILAN 62 78 11 25 24
NEAPOLJ 14 58 52 18 65
PALERMO 45 13 34 26 67
RIM 81 54 32 69 67
TURIN 50 59 32 62 46
BENETKE 66 85 8 86 10

RAZSTAVO OTROSKIH RISE
IN SLIK NA TEMO
BEVKOVH DEL

Razstava, ki bo v Prosvetnem
domu na Opčinah od 17. do
20. t.m., bo v delavnici od
17. do 19. ure, v ne-
deljah pa od 10. do 12. in od
17. do 20. ure.

**V SLOVENSKEM
KLUBU**
Trstu

Ulica sv. Frančiška št. 20/II.
se bo v torek, 15. maja, ob
20.30 s prvo samostojno razsta-
vo svojih del predstavil slikar
iz Milja

SILVIJ PEČARIČ
O njem bo spregovoril
Milko Bambič

Sledilo bo druž. srečanje
ob sklepu sezone.

NEUREJENE RAZMERE V OPENSKEM VRTCU

Razmere v slovenskem otroškem
vrtcu na Opčinah so se zmerom ne-
urejene, čeprav so starši že nesheto-
krat na to opozorili pristojne oblasti.
Na zadnjem roditeljskem sestanku so
ponovno o tem razpravljali ter naslo-
vili na ravnateljstvo vrtca pismo z
željo, da bi kaj ukrenilo.

Starši smo si bili edini, je reče-
no v pismu, da je hrana v vrtcu pre-
malo raznolika in za nekatere dni
tudi nezadostna. Zato želimo, da ob-
činska uprava preveri veljavnost
vpeljane jedilnice in ga za nekatere
dni spremeni in izpopolni. Medtem
pa naj bi kuharica in pomožne ose-
be v mejah možnosti spreminjale in
izpopolnjevale po lastni uvidenosti
jedilnik, predvsem z večjo količino
svežega sadja in zelenjave namesto
sirčkov in čokolad. V nekaterih vr-
tcih namreč zelo prosto spreminjajo
menüje.

Drugi problem je problem ureditve
vrtca. Zdaj, ko so lepa vremena, bi
lahko otroci preživeli lep čas na zra-
ku, saj je okoli vrtca velik vrt. Toda
tako zapuščen, zarasel in umazan vrt
je skoro neuporaben. Nujno bi bilo
vrt očistiti, ograditi in odstraniti ne-
varne predmete (stekla, kamne...).
Tudi tobogan, ki je na vrtu, je za
tako majhne otroke nevaren, gugali-
nice so polomljene, mreža raztrgana.
V tak

SESTANEK KPI V «SPAZZAPANU» O EVROPSKIH MANJŠINAH

Zgodovinska vloga delavskega razreda v gospodarskem in narodnostnem osvobajanju

Mario Lizzero, kandidat za evropske volitve: Evropa se mora razvijati samostojno kot most med Vzhodom in Zahodom - Darko Bratina: Z združevanjem magazinov kultur se bomo medsebojno bogatili

V prostorih sekcije «Spazzapan» (KPI), Gabrijelova ulica v Gorici, so v četrtek zvečer priredili sestanek o manjšinah v Evropi. Tajnik sekcije arh. Roberto Busolin je občinstvu predstavil dva govornika, kandidata za evropski parlament, Maria Lizzero, znanega furlanskega antifasista, ter univerzitetnega profesorja Darka Bratina.

Lizzero je dejal, da je majhno zanimanje volivcev za evropske volitve dokaz, kako evropsko združevanje ni šlo vsicir s težnjo evropskih narodov po nastajanju skupnosti, ki bi se razvijala samostojno. Namesto da bi se Evropa razvijala kot neodvisna skupnost devetih držav s 100 milijoni volivcev, je svojo usodo povezala z NATO in z ZDA. Odgovarjala se je vlogi posredovalca za razorožitev, ki jo pozira dnevno 1.100 milijard dolarjev in to v trenutku, ko vlada v svetu strahov revščina. Stara celina se je odpovedala svoji osebnosti v trenutku, ko je Titova Jugoslavija stopila na čelo gibanja neuvrščenih in suverennih držav, ko so v svetu začele nastajati nove skupnosti držav (afriški svet, arabski svet) in se upirati blokovski razdeljevanju.

Če bi Evropa vodila samostojno politiko, je dejal Lizzero, bi se njena vloga z Osmim in najbližjo odprto mejo tu, pri nas, bistveno spremenila in bi se tesneje lahko povezala v Vzhodu. Toda zaradi evropske politike, ki jo vodijo konservative sile, so se odprle škarje tudi glede razvoja posameznih držav in regij v Evropi. Tako da imamo, z izjemo Irske, izredno razvit sever ter nerazvit jug in okoli 7,5 milijona brezposelnih, zlasti med mladimi in ženskami. Skupni evropski trg torej ni rešil gospodarskih vprašanj, za radi tega tudi stiska pet milijonov emigrantov, skupnost brez civilnih pravic, ki je v enakem položaju kot narodnostne manjšine.

V drugem delu svojega govora je Lizzero dejal, da je Skupni ev-

ropski trg tudi v pogledu manjšin, kot je že v gospodarskem pogledu, doživel popoln polom. V svoji centralistični težnji je namenoma spregledal obstoj manjšin, ki so prisotne v vseh državah. Lizzero je navedel izjavo nekoga državljanca Belgije, ki je dejal, da ni Belgijec, ampak državljan Belgije, ki so po narodnosti Valonci in Flamci. Če te države ne bodo preuredili v federacijo, se bo razbila.

«Eno je gotovo», je dejal Lizzero v zaključku svojega govora, «sedanja meščanska Evropa vprašanja manjšin ne bo rešila, zato je potrebno okrepiti napredne sile v evropskem parlamentu, ki imajo za to posluh. Kar pa zadeva italijanske volitve, je pristavil, je potrebno okrepiti levo ter dati več glasov KPI in PSI, obema strankama torej, da bosta obe napredovali. Samo na takšen način je mogoče v Italiji napredovati.

Za njim je Darko Bratina pri kazal zgodovinski nastanek manjšin v Evropi ter odgovoril, zakaj je v 60 letih v Evropi postalo manjšinsko vprašanje aktualno. Ko je meščanstvo prevzelo oblast ter začelo odpravljati fevdalne oziroma si je zaradi potreb tržišča ustvarilo nacionalni trg, v katerem se je začel uveljavljati jezik in nani vezane kulture, začele so se razvijati komunikacije. Država je nastala na nacionalni osnovi. Tako imenovani zgodovinski narodi so takrat «ujeli travmaj» ter se nacionalno osamosvojili in razvili, manjšine v teh državah so ostale ob strani in se niso razvile. Ne samo jezikovno in kulturno, ampak tudi gospodarsko so z manjšinami naseljenimi predeli postali najbolj nerazviti. Internacionalizacija kapitala ter nastanek multinacionalnih družb sta odprla velike konflikte. Delavski razred v nacionalnih državah postane protagonist družbenega dogajanja, združuje se ter zbira okoli sebe vse, kar je zapostavljeno in izkoriščano, seveda tudi narodnostne manjšine, ter

roki pot gospodarskega osvobajanja in s tem tudi narodnostnega. (Mar ni tudi organizirani slovenski delavski razred v najbolj kritičnem trenutku za časa okupacije rešil slovenski narod pred uničenjem. Op. ur.)

Ni naključje, je dejal Bratina, da v šestdesetih letih, ko prihaja do osveščenih akcij delavskega razreda in naprednih ljudskih sil v Evropi, majhna skupina ljudi, ki ima v svojih rokah gospodarsko in politično oblast nad Evropo ter deluje mimo in iznad prebivalstva Evrope, nalašč ustvarja zmedo glede narodnostnih manjšin.

Zavedati se moramo, je še dejal Bratina, da živimo v meščanski družbi, ki se ji življenje izteka, in da prihaja nov čas, v katerem nastaja družba, ki hoče človeku dati možnost, da se vsestransko polno razvije. Za našo domoko po pomenu, da je potrebno združiti magazine kulturne plodnosti različnih narodnosti, v našem primeru dveh narodnosti, ter se s tem medsebojno opolajati in bogatiti, je dejal Bratina na koncu svojega govora.

V diskusiji se je k besedi prijavil pokrajinski svetovalec Silvino Polletto. Govoril je o nevarnih težnjah, ki se pojavljajo v Gorici in ki lahko privedejo do nastajanja lokalnih političnih skupin. (gv)

Seminar za profesorje na šoli «Ivan Trnko»

V prostorih slovenske nižje srednje šole «Ivan Trnko» so prejšnji dan sklenili seminar, ki ga je v skladu s sklepom profsorskega zbora organizirala ta šola. Seminar, ki so se ga udeleževali vsi profesorji, je obsegal pet predavanj. Prejšnja leta je podelben seminar, namenjen vsem slovenskim prosvetnim delavcem, prirejal Sindikat slovenske šole, po uveljavljanju pooblaščenih odlokov pa je ta pristojnost prešla na posamezne profesorske zbore.

Tudi na letošnjem seminarju so predavali strokovnjaki iz Slovenije. Zadnje predavanje so imeli v četrtek, 10. maja; profesorica Lidija Magajna ga je posvetila razvoju sposobnosti in inteligenčnih faktorjev otroka v obvezni šoli.

Od 27. marca dalje, ko so imeli prvo predavanje, so se zvrstili naslednji profesorji: prof. Franc Pedicek (Učna ura), dr. Kazimir Terman (Kako naj moderna družba preprečuje lastno samouničevanje), prof. Draga Ahačič (Dikcije in recitacije).

Komisija za dorastajočo mladino pri SKGZ sporoča staršem, ki bi radi poslali svoje otroke v kolonijo v Savudrijo, oziroma v Zgornje Gorje, naj se čimprej zgledajo na sedežu v Gorici, Ulica Malta 2, ker je še nekaj prostih mest na razpolago.

Zdenki in Adriani Visintini so: je rodila hčerka

TANJA

Srečnima staršema iskreno čestita, mali Tanja pa želi veliko sreče v življenju. Prosvetno društvo Kras Dol-Poljane.

SLOVENSKI MLADINSKI CENTER GORICA

dan mladosti 26. maja 1979

15. maja stavka na slovenskih šolah

Sindikat slovenske šole v deželi Furlaniji - Julijski krajini proglasa za 15. maj 1979 stavko vsega učnega, neučnega in vodstvenega osebja iz protesta proti zavlačevanju pri sklepanju vsedravnih delovnih pogodb, glede katerih osvaja vse zahteve konfederalnih sindikatov, in iz protesta proti zavlačevanju postopka za uzakonitev globalne zaštite Slovencev in Italij.

Ob tem posebej zahteva, da se v okviru globalne zaštite in tekočih ukrepov na področju šolstva

1. odprejo slovenske šole v videmski pokrajini; 2. zagotovijo samostojna šolska uprava slovenskih šol; 3. ustanovi samostojen šolski okraj; 4. ustanovi samostojen deželni inštitut za pedagoško razvojni raziskovanje; 5. zagotovijo enakopravnost slovensčine v poslovanju šol in šolske uprave tudi izven učnovzgojnega procesa; 6. priznajo jugoslovanske diplome srednjih in visokih šol; 7. zagotovijo vse smeri na reformirani višji srednji šoli v materinem jeziku; 8. dodelijo osebju slovenskih šol doklada za znanje drugega jezika; 9. imenuje na osnovi 24. člena zakona 463/78 posebna komisija za slovenske šole; 10. vključi v komisijo, ki deluje na osnovi člena 9 zakona 932/73, zastopnik učnega osebja otroških vrtcev.

Poleg tega sindikat zahteva, da se 11. na klasičnem liceju Pri- mož Trubar ločita funkciji ravnatelja in profesorja; 12. v didaktičnem ravnatelstvu Doberdob imenuje ravnatelj nastavnika; 13. na srednji šoli Ivan Trnko skrajša učne ure na 45 minut; 14. goriški sekciji sindikata dovolj občni zbor v delovnem času v smislu obstoječih predpisov; 15. šolskim goriške pokrajine dovolj udeležba na septemborskem seminarju v Jugoslaviji.

STAVKA BO CELODNEVNA V PRIMERU, DA KONFEDERALNI SINDIKATI NE PREKLIČEJO NAPovedane STAVKE; V NASPROTNEM PRIMERU BO STAVKA PO SLEDIČEM RAZPOREDU:

— otroški vrtci: prvi dve uri;

— osnovne šole: tretjo in četrto uro;

— nižje in višje srednje šole: zadnji dve uri v vsakem razredu.

V VIPAVI SREČANJE ZELENE BRATOVŠČINE

Čez teden dni šesta revija lovskih pevskih zborov

Nastopilo bo dvanajst zborov iz domovine in zamejstva - Revija bo v dvorani združnega doma

V Vipavi bo v soboto, 19. maja, revija lovskih pevskih zborov in ansamblov iz Slovenije in z zamejstva pod pokroviteljstvom Zveze lovskih dručin Nova Gorica. Gre za srečanje, ki ga že vrsto let prireja po različnih krajih Slovenije. Lani je bilo v Mariboru, letošnje, šesto po vrsti pa bo pri nas, v Vipavski dolini.

Sobotna revija nedvomno dokazuje, če je dokazovanja sploh treba, da se lovci ne zanimajo samo za divjačino in kar je s tem v zvezi, ampak tudi, da gojijo ljubezen do slovenske lovske in narodne pesmi. To ne bo samo nastop, pač pa tudi manifestacija ljubezni do slovenske pesmi, do slovenske kulture. Poleg pevskih točk so na sporedu tudi pozdravni govori predsednika ajdovske občinske skupščine Lada Bata-gelja in predsednika Lovske zveze Slovenije, Briskega ter predstavniki družbenega in političnega življenja Ajdovščine.

Z dokaj pestrim sporedom bo nastopilo 12 lovskih pevskih zborov iz Slovenije in zamejstva. Nastopila bosta tudi dva ansambla hornistov in to iz Murske Sobotice in Semic v Beli krajini. Svojo udeležbo na sobotni prireditvi so najavili Lovski oktet iz Maribora, lovski pevski zbor iz Dekanov, lovski pevski zbor iz Globokega, iz Idrije, iz Kungote, lovski pevski zbor Malečnik, lovski pevski zbor Podgorje, lovski oktet Postojna, lovski pevski zbor iz Zlatarice in lovski pevski zbor Zlatorog iz Vipave, kot gostilje srečanja. Iz zamejstva bosta nastopila še zbor, ki ga sestavljajo lovci iz okolice Doberdoba ter lovski pevski zbor iz Zelezne Kaple. Pevski spored je naslednji: združeni lovski zbori bodo najprej na trgu v Vipavi zapeli pet pesmi: Ubalda Vrbanca «Lovski pozdrav», Rada Simonitja «Vstajenje Primorske», Rada Simonitja «Pesem o Titu», Radovana Gobca «Pesem o svobodi» in «Lovsko himno» v prireditvi Frana Venturinja.

Stedil bo nastop posameznih pevskih zborov, oktetov in obeh zborov hornistov. Lovsko srečanje se bo pričelo ob 13. uri s promenadnim koncertom, ki ga bo izvajala godba Ljudske milice iz Ljubljane. Ob 15. uri se bo začel uradni del srečanja

s pozdravnimi govori, polaganjem vencev pred spomenik padlim v NOB ter nastopom združenih pevskih zborov na trgu v Vipavi. Ob 16. uri se bo začela pevska revija v dvorani združnega doma. Vsak zbor bo odpel tri pesmi. Ob koncu bodo podelili priznanja.

Jutri seja občinskega sveta v Sovodnjah

Jutri zvečer ob 19. uri se bo na redni seji sestal sovođenski občinski svet. Dnevni red je tokrat precej obsežen, saj bodo razpravljali o vrsti pomembnih vprašanj. Naj omenimo le nekatere: odobritev načrta za ureditev osnovne šole v Rupli, nakup zemljišča za partizanski spomenik v Gabrjah, razni ukrepi v zvezi s 3. in 4. varianto k splošnemu regulacijskemu načrtu.

Z ZADNJE SEJE RAJONSKEGA SVETA V ŠTANDREŽU

Kdaj bodo pravzaprav sklicali konferenco o kmetijstvu v občini?

Podatke so zbrali pred meseci, menda pa je že izdelano tudi poročilo Očitek o različnem ravnanju občinske uprave z rajonskim sveti

Kakšne načrte ima goriška občina na področju Štandrež, kakšne so možnosti za razvoj štandreškega kmetijstva in kako bodo na občinski odgovori na številne pobude domačinov v drugih gospodarskih dejavnostih? Na ta vprašanja so skušali poiskati ustrezne odgovore na zadnji seji rajonskega sveta. Bila je to seja zvečer, udeležili pa se je tudi goriški podžupan Zucali, ki sicer v odboru odgovarja za javna dela. Na žalost je treba ugotoviti, da članom konzultne po tem sestanku ni preveč jasno, kakšni so dejanski nameni občine. Tudi tokrat je bilo namreč slišati

kar precej obljub, ki po navadi ostanajo samo to, pojasnil in tudi izmikajočih odgovorov.

Sejo je vodil predsednik rajonskega sveta Valter Reščič, ki je ob Zucaliju zahteval najprej pojasnilo, kdaj bo občina poskrbela za ureditev UL Trivigiana in nekatere drugih cest. O tem je govoril že nekaj mesecev. Reščič je v imenu rajonskega sveta pisal županu, vendar odgovora na pismo še ni prejel. Sicer pa zglede, tudi na podlagi pojasnil, ki jih je dal Zucali, da bodo Štandrežci morali še lep čas potpeti z luknjami na cestah, saj namerava občina, če smo prav razumeli, najprej urediti kanalizacijo, šele nato pa poskrbeti za novo asfaltno prepletko. Kdaj se bo to zgodilo, je težko napovedati. Sicer pa se je obdormik za javna dela na lastne oči lahko prepračil, kako lepo cvečeto ceste v Štandrežu, ko si je v tork zvečer ogledal tiste, ki so najbolj potrebne popravila. Bo to pripomoglo k hitrejšemu odločanju?

Veliko pozornosti so na torkovem sestanku namenili vprašanjem kmetijstva, posebej pa konferenci o kmetijstvu, ter Danilo Nanut, ki je bil pripravljen občino. Zbiranje podatkov se je zaključilo že pred meseci, kolikor nam je znano, so jih tudi že razvili ter strokovno obdelali. Menda je že tudi sestavljeno poročilo. Kdaj bo torej konferenca, ki je bila prvotno predvidena za februar ali marec? Rajonski svet v Štandrežu in tudi nekatere druge politične sile so že nekajkrat izrazili nujnost, da se o vprašanju kmetijstva na področju občine razpravlja še pred dokončnim odobritvijo sprememb regulacijskega načrta. To stališče je rajonski svet vnovič potrdil na torkovi seji ter zahteval, naj občina pojasni, kaj namerava. Ni namreč mogoče izbežati se občutka, da je bilo izbranje podatkov bolj samo sebi namen in da ni politične volje, da bi izsledke ankete koristno uporabili pri prostorskem načrtovanju ter za sprejete ukrepe v korist kmetijstva. Konferenca o kmetijstvu.

Podpisniki želijo biti seznanjeni s stališči, ki ga ob odobruje v zvezi s stališči PSI, krajevnih ustanov, rajonskih svetov in številnih Goričanov. V teh stališčih, izjavljajo deželni svetovaleci, je izražena zaskrbljenost, ker bi sprememba vremenskih razmer kvarno vplivala na visoko specializirane kulture (trto), po drugi strani pa naj bi takšen pose nepopravljivo v ekološkem in estetskem pogledu oškodoval del Gorice.

O zadevi, kot smo poročali, so obsežno govorili na okrogli mizi, ki so jo profesorji zemljepisja priredili prejšnji teden. Takrat so nekatere razpravljali, predvsem liberalci Cosolo, kandidat na Listi za Trst v goriškem volilnem okrožju, pa tudi za ekološko zavreči prof. Coronini, bolj ali manj jasno zahtevali razviti člena 3 osimskega spoznana. Nekaj podobnega se dogaja v zvezi z Osmim po zaslugi «melonarjev» na Tržaškem.

Očitno gre za akcijo, ki lahko vzbudi širše zanimanje za umetno odprti problem in ki ob spretnem vodenju lahko ustvari pogoje za manevrski prostor neke nove diste, morda liste za Posočje.

Dokler gre za zadevo, ki se tiče goriške občinske uprave in razvojnih načrtov namakalnih konzorcijev, potem razčiščenje o vprašanju za jez ali proti njemu ne more predstav-

čje bo do nje sploh prišlo, bo vse-kakor po volitvah, najverjetneje pa jeseni. Tesno povezano s kmetijstvom v Štandrežu pa je uresničevanje gospodarskih pobud v obrtništvi in drugih dejavnostih, ki težko pridejo do izraza zaradi takšnih ali drugačnih težav. Z drugo besedo, uničuje se kmetijstvo, po drugi strani pa ni pravega razumevanja za drugačne pobude štandrežev.

V dokaj živahno diskusijo sta po- kakor po volitvah, najverjetneje pa jeseni. Tesno povezano s kmetijstvom v Štandrežu pa je uresničevanje gospodarskih pobud v obrtništvi in drugih dejavnostih, ki težko pridejo do izraza zaradi takšnih ali drugačnih težav. Z drugo besedo, uničuje se kmetijstvo, po drugi strani pa ni pravega razumevanja za drugačne pobude štandrežev.

Dnevni red se je izpolnil: se razprava o odprti občinski tolovad-nice, o poimenovanju šole o po-pravilu vrta in odpravi prostorske stiske v osnovni šoli

Danes planinsko slavlje na Trstelju

Kjer se srečujejo planinci, tam je tudi veliko veselja, zadovoljstva in dobre volje. Kdor bi bil rad v družbi zadovoljnih in nasmejanih ljudi, se bo danes udeležil velikega planinskega slavlja na Trstelju, kjer se bodo srečali planinci iz zamejstva z novogoriškimi prijatelji. Letos bo tradicionalno srečanje združeno s pomembnim jubilejem. Novogoričani bodo proslavili 30-letnico ustanovitve planinskega društva in ob tej priložnosti bodo razvili tudi prapor. Seveda so za slavnost pripravili tudi bogat kulturni spored s pevskimi točkami, recitacijami in nastopom folklornih skupin (nastopajo tudi Sovodenci) in da bo še bolj slovesno, bo igrala tudi godba na pihala. Slavlje se bo začelo ob 11. uri.

PRAVILNO ZASTAVLJATI VPRAŠANJE JEZU NA SOČI

Spornost, ki jo je v Gorici sestal teritorialni odbor SKGZ, Razpravljal je o pripravi na podelitvi sestanku glavnega odbora SKGZ v Sovodnjah ter izvolitvi organov zveze. Beseda je tekla tudi o sedanjih fazi volilne kampanje ter o stališču, ki ga bo SKGZ pred svojih sredstev množičnega ovesčanja zavzemala do posameznih strank in kandidatov, pri čemer stopa v ospredje nujnost izvolitve slovenskega parlamentarca, uveljavitev slovenskih kandidatov ter izvolitev tistih italijanskih kandidatov, ki podpirajo boj naše skupnosti ter razvoj dobrososedskih odnosov ob meji.

Teritorialni odbor je podprl stališče doberdobske občinske uprave o odprtju nižje srednje šole v svojem kraju. Takšno stališče so občinski upravi poslale tudi druge organizacije.

Ugodno so ocenili nabirko za žrtve potresa v Črni gori ter poudarili, kako se skozi to akcijo čuti medsebojno povezanost naših ljudi v sedanjem boju za enakopravnost in za uveljavljanje narodnostnih pravic, ki nam jih naznajaške sile odrekajo.

Razpravljali so tudi o nekaterih prireditvah, konkretno o prireditvi ob mednarodnem dnevu otroka ter o ponovnem odprtju poletnega mladinskega centra.

POMAGAJMO ČRNI GORI!

Pod vodstvom predsednika dr. Mirka Primožiča se je v Gorici sestal teritorialni odbor SKGZ. Razpravljal je o pripravi na podelitvi sestanku glavnega odbora SKGZ v Sovodnjah ter izvolitvi organov zveze. Beseda je tekla tudi o sedanjih fazi volilne kampanje ter o stališču, ki ga bo SKGZ pred svojih sredstev množičnega ovesčanja zavzemala do posameznih strank in kandidatov, pri čemer stopa v ospredje nujnost izvolitve slovenskega parlamentarca, uveljavitev slovenskih kandidatov ter izvolitev tistih italijanskih kandidatov, ki podpirajo boj naše skupnosti ter razvoj dobrososedskih odnosov ob meji.

Teritorialni odbor je podprl stališče doberdobske občinske uprave o odprtju nižje srednje šole v svojem kraju. Takšno stališče so občinski upravi poslale tudi druge organizacije.

Ugodno so ocenili nabirko za žrtve potresa v Črni gori ter poudarili, kako se skozi to akcijo čuti medsebojno povezanost naših ljudi v sedanjem boju za enakopravnost in za uveljavljanje narodnostnih pravic, ki nam jih naznajaške sile odrekajo.

Razpravljali so tudi o nekaterih prireditvah, konkretno o prireditvi ob mednarodnem dnevu otroka ter o ponovnem odprtju poletnega mladinskega centra.

Pod vodstvom predsednika dr. Mirka Primožiča se je v Gorici sestal teritorialni odbor SKGZ. Razpravljal je o pripravi na podelitvi sestanku glavnega odbora SKGZ v Sovodnjah ter izvolitvi organov zveze. Beseda je tekla tudi o sedanjih fazi volilne kampanje ter o stališču, ki ga bo SKGZ pred svojih sredstev množičnega ovesčanja zavzemala do posameznih strank in kandidatov, pri čemer stopa v ospredje nujnost izvolitve slovenskega parlamentarca, uveljavitev slovenskih kandidatov ter izvolitev tistih italijanskih kandidatov, ki podpirajo boj naše skupnosti ter razvoj dobrososedskih odnosov ob meji.

Teritorialni odbor je podprl stališče doberdobske občinske uprave o odprtju nižje srednje šole v svojem kraju. Takšno stališče so občinski upravi poslale tudi druge organizacije.

Ugodno so ocenili nabirko za žrtve potresa v Črni gori ter poudarili, kako se skozi to akcijo čuti medsebojno povezanost naših ljudi v sedanjem boju za enakopravnost in za uveljavljanje narodnostnih pravic, ki nam jih naznajaške sile odrekajo.

Razpravljali so tudi o nekaterih prireditvah, konkretno o prireditvi ob mednarodnem dnevu otroka ter o ponovnem odprtju poletnega mladinskega centra.

Pod vodstvom predsednika dr. Mirka Primožiča se je v Gorici sestal teritorialni odbor SKGZ. Razpravljal je o pripravi na podelitvi sestanku glavnega odbora SKGZ v Sovodnjah ter izvolitvi organov zveze. Beseda je tekla tudi o sedanjih fazi volilne kampanje ter o stališču, ki ga bo SKGZ pred svojih sredstev množičnega ovesčanja zavzemala do posameznih strank in kandidatov, pri čemer stopa v ospredje nujnost izvolitve slovenskega parlamentarca, uveljavitev slovenskih kandidatov ter izvolitev tistih italijanskih kandidatov, ki podpirajo boj naše skupnosti ter razvoj dobrososedskih odnosov ob meji.

Teritorialni odbor je podprl stališče doberdobske občinske uprave o odprtju nižje srednje šole v svojem kraju. Takšno stališče so občinski upravi poslale tudi druge organizacije.

Ugodno so ocenili nabirko za žrtve potresa v Črni gori ter poudarili, kako se skozi to akcijo čuti medsebojno povezanost naših ljudi v sedanjem boju za enakopravnost in za uveljavljanje narodnostnih pravic, ki nam jih naznajaške sile odrekajo.

Razpravljali so tudi o nekaterih prireditvah, konkretno o prireditvi ob mednarodnem dnevu otroka ter o ponovnem odprtju poletnega mladinskega centra.

Pod vodstvom predsednika dr. Mirka Primožiča se je v Gorici sestal teritorialni odbor SKGZ. Razpravljal je o pripravi na podelitvi sestanku glavnega odbora SKGZ v Sovodnjah ter izvolitvi organov zveze. Beseda je tekla tudi o sedanjih fazi volilne kampanje ter o stališču, ki ga bo SKGZ pred svojih sredstev množičnega ovesčanja zavzemala do posameznih strank in kandidatov, pri čemer stopa v ospredje nujnost izvolitve slovenskega parlamentarca, uveljavitev slovenskih kandidatov ter izvolitev tistih italijanskih kandidatov, ki podpirajo boj naše skupnosti ter razvoj dobrososedskih odnosov ob meji.

Teritorialni odbor je podprl stališče doberdobske občinske uprave o odprtju nižje srednje šole v svojem kraju. Takšno stališče so občinski upravi poslale tudi druge organizacije.

Ugodno so ocenili nabirko za žrtve potresa v Črni gori ter poudarili, kako se skozi to akcijo čuti medsebojno povezanost naših ljudi v sedanjem boju za enakopravnost in za uveljavljanje narodnostnih pravic, ki nam jih naznajaške sile odrekajo.

Razpravljali so tudi o nekaterih prireditvah, konkretno o prireditvi ob mednarodnem dnevu otroka ter o ponovnem odprtju poletnega mladinskega centra.

Pod vodstvom predsednika dr. Mirka Primožiča se je v Gorici sestal teritorialni odbor SKGZ. Razpravljal je o pripravi na podelitvi sestanku glavnega odbora SKGZ v Sovodnjah ter izvolitvi organov zveze. Beseda je tekla tudi o sedanjih fazi volilne kampanje ter o stališču, ki ga bo SKGZ pred svojih sredstev množičnega ovesčanja zavzemala do posameznih strank in kandidatov, pri čemer stopa v ospredje nujnost izvolitve slovenskega parlamentarca, uveljavitev slovenskih kandidatov ter izvolitev tistih italijanskih kandidatov, ki podpirajo boj naše skupnosti ter razvoj dobrososedskih odnosov ob meji.

Teritorialni odbor je podprl stališče doberdobske občinske uprave o odprtju nižje srednje šole v svojem kraju. Takšno stališče so občinski upravi poslale tudi druge organizacije.

Ugodno so ocenili nabirko za žrtve potresa v Črni gori ter poudarili, kako se skozi to akcijo čuti medsebojno povezanost naših ljudi v sedanjem boju za enakopravnost in za uveljavljanje narodnostnih pravic, ki nam jih naznajaške sile odrekajo.

Razpravljali so tudi o nekaterih prireditvah, konkretno o prireditvi ob mednarodnem dnevu otroka ter o ponovnem odprtju poletnega mladinskega centra.

Pod vodstvom predsednika dr. Mirka Primožiča se je v Gorici sestal teritorialni odbor SKGZ. Razpravljal je o pripravi na podelitvi sestanku glavnega odbora SKGZ v Sovodnjah ter izvolitvi organov zveze. Beseda je tekla tudi o sedanjih fazi volilne kampanje ter o stališču, ki ga bo SKGZ pred svojih sredstev množičnega ovesčanja zavzemala do posameznih strank in kandidatov, pri čemer stopa v ospredje nujnost izvolitve slovenskega parlamentarca, uveljavitev slovenskih kandidatov ter izvolitev tistih italijanskih kandidatov, ki podpirajo boj naše skupnosti ter razvoj dobrososedskih odnosov ob meji.

Teritorialni odbor je podprl stališče doberdobske občinske uprave o odprtju nižje srednje šole v svojem kraju. Takšno stališče so občinski upravi poslale tudi druge organizacije.

Ugodno so ocenili nabirko za žrtve potresa v Črni gori ter poudarili, kako se skozi to akcijo čuti medsebojno povezanost naših ljudi v sedanjem boju za enakopravnost in za uveljavljanje narodnostnih pravic, ki nam jih naznajaške sile odrekajo.

Razpravljali so tudi o nekaterih prireditvah, konkretno o prireditvi ob mednarodnem dnevu otroka ter o ponovnem odprtju poletnega mladinskega centra.

Pod vodstvom predsednika dr. Mirka Primožiča se je v Gorici sestal teritorialni odbor SKGZ. Razpravljal je o pripravi na podelitvi sestanku glavnega odbora SKGZ v Sovodnjah ter izvolitvi organov zveze. Beseda je tekla tudi o sedanjih fazi volilne kampanje ter o stališču, ki ga bo SKGZ pred svojih sredstev množičnega ovesčanja zavzemala do posameznih strank in kandidatov, pri čemer stopa v ospredje nujnost izvolitve slovenskega parlamentarca, uveljavitev slovenskih kandidatov ter izvolitev tistih italijanskih kandidatov, ki podpirajo boj naše skupnosti ter razvoj dobrososedskih odnosov ob meji.

Teritorialni odbor je podprl stališče doberdobske občinske uprave o odprtju nižje srednje šole v svojem kraju. Takšno stališče so občinski upravi poslale tudi druge organizacije.

Ugodno so ocenili nabirko za žrtve potresa v Črni gori ter poudarili, kako se skozi to akcijo čuti medsebojno povezanost naših ljudi v sedanjem boju za enakopravnost in za uveljavljanje narodnostnih pravic, ki nam jih naznajaške sile odrekajo.

Razpravljali so tudi o nekaterih prireditvah, konkretno o prireditvi ob mednarodnem dnevu otroka ter o ponovnem odprtju poletnega mladinskega centra.

Pod vodstvom predsednika dr. Mirka Primožiča se je v Gorici sestal teritorialni odbor SKGZ. Razpravljal je o pripravi na podelitvi sestanku glavnega odbora SKGZ v Sovodnjah ter izvolitvi organov zveze. Beseda je tekla tudi o sedanjih fazi volilne kampanje ter o stališču, ki ga bo SKGZ pred svojih sredstev množičnega ovesčanja zavzemala do posameznih strank in kandidatov, pri čemer stopa v ospredje nujnost izvolitve slovenskega parlamentarca, uveljavitev slovenskih kandidatov ter izvolitev tistih italijanskih kandidatov, ki podpirajo boj naše skupnosti ter razvoj dobrososedskih odnos

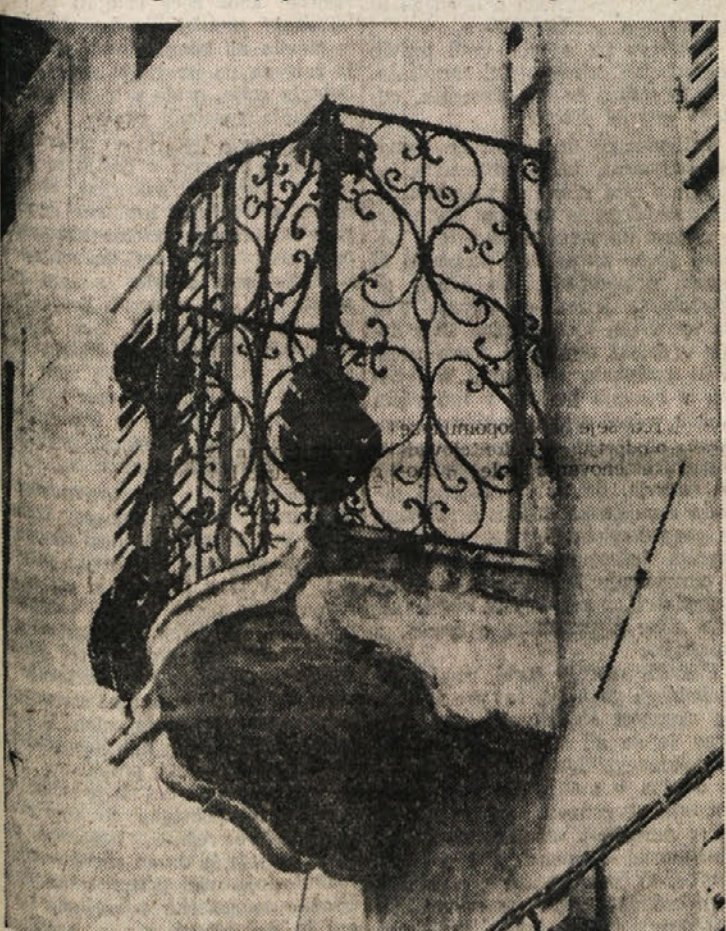
PABERKI O RAZVOJU STARIH GORIŠKIH ULIC

Zgodovina Ascolijeve ulice - nekdanjega geta je neločljivo povezana z razvojem mesta Gorice

Leta 1698, ko so ustanovili židovski geto, je bilo v tej ulici, takrat «področju Sv. Ivana», že 16 hiš - Lastniki, kristjani, med temi tudi Slovenci, so jih morali Židom prodati v dveh dneh, kupoprodajne akte pa so sestavili notarji Baronio, Pečenko in Bavčar - V Ascolijevi hiši, kjer je bil po zadnji vojni sedež slovenskih naprednih organizacij, je bil v drugi polovici prejšnjega stoletja sedež slovenskega političnega društva «Gorica»

Na univerzi v Pizi je v akademskem letu 1977-1978 diplomiral z uspehom za inženirja Gorican inž. Alessio Roselli s tezo «Analisi, ricerca urbana e proposta di intervento per la Via Ascoli a Gorizia». Gre za zelo zanimivo raziskavo o nastanku in razvoju ene najbolj starih in značilnih ulic mesta Gorice, kjer so se morali, po sili razmer, naseliti goriški Židje in ki je v ljudskem izročilu Goricanov še danes, kljub temu, da geta že skoro dve stoletni ni več, znana kot «geto». Inž. Alessio Roselli je seveda stvar raziskoval s stališča inženirja in urbanista, ki si prizadeva, da bi s primernimi posegi sanirali to, kar se ostaja do brega v tem starem mestnem predelu. Njegov poseg seveda prizadevanj nekaterih hišnih lastnikov, ki bi radi sanirali te hiše. Zaradi tega so bili njegovi predlogi in načrti razstavljeni letos pozimi v dvorani goriškega auditorija, kjer je bila odprta razstava o Ulici Ascoli. V tezi pa je inž. Alessio Roselli zbral tudi zanimive podatke o razvoju te ulice in rade volje dal dovoljenje novinarju, da jih pripravi za objavo v Primorskem dnevniku. Seveda gre za zelo strjen prikaz vsega tega, kar je inž. Roselli napisal v svoji obširni tezi.

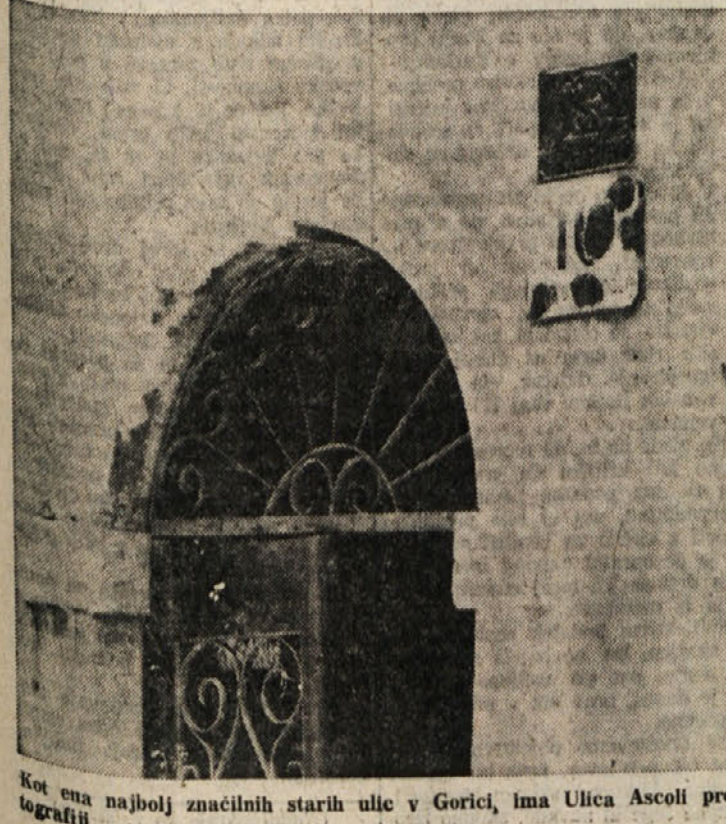
V zadnjem času raste v vsej državi zanimanje za obnovo starih mestnih središč. Razlog za to so naraščajoča stanovanjska kriza, visoki gradbeni stroški za nova stanovanja, izpraznjenost starih, nehišenskih hiš, kjer ni sodobnih sanitarnih naprav in kjer ostajajo stare družine ali pa take, ki nimajo dovolj denarja, da bi vzele v najem boljše, sodobnejše stanovanje. V obširnem zakonu št. 497 z dne 5. avgusta 1978, kjer so

Najbolj znani židje so prihajali iz beneških pokrajin, zato so v Gorici olepšali svoje hiše z balkonski z lepimi železnimi ograjami, kot je mogoče videti na naši sliki.

nakazane možnosti za finansiranje družbenih in zadružnih stanovanj, je tudi točka, ki daje možnost dobiti podporo za popravilo starih stavb, do maksimalne vsote 15 milijonov lir za vsako stanovanje. Denarja je sicer trenutno zelo malo in ne ve se še kdo bo dobil ta denar. Prvo nakazilo je sicer v Gorico še prišlo. Dobila ga je občinska uprava, ki bo popravila svojo stavbo tik pred stolnico, tako imenovano Lenasovo stavbo, ki je danes prazna, v njej pa je bila do pred nekaj leti osnovna šola.

V drugih starih mestnih predelih od Trga sv. Antona tja mimo Raštela do Travnika in do Rafuta ter do Katarininega trga in Placute, so že pred časom ponekod hišni lastniki popravili nekatere stare stavbe, seveda

Kot ena najbolj značilnih starih ulic v Gorici, ima Ulica Ascoli precej takih portalkov, kot je ta na fotografiji.

Ivana in Ascoli, seveda takrat, ko bi bile stare stavbe popravljene in ko bi v njih zaživele tudi nove trgovine.

O vprašanju Ascolijeve ulice je bilo precej govora ob razstavi fotografij balkonov in portalkov v tej ulici, ki je bila sredi leta 1978 februarja v razstavnih dvorah goriškega auditorija. Skoda, da ni prišlo takrat do javne debate, ki bi se bolj osvetlila ne le vprašanja te ulice, marveč celotno vprašanje sanacije starih mestnih predelov.

Od kdaj je v Gorici Ascolijeva ulica, ulica, ki jo vsi Goricani še danes poznamo kot ulico nekdanjega židovskega geta? Kljub temu, da ta predel ni spadal pod mesto, je bila ulica posejana s stavbami že pred letom 1698, ko so se v njene stavbe vselile goriške židovske družine na ukaz takratnih vladarjev, ki so odločili o ustanovitvi židovskih getov širom po vsej Evropi. Danes je ta ulica izven živahnega vsakdanjega trga, v prejšnjem stoletju pa ni bilo tako. Ni bilo tako niti v prejšnjem stoletju, ko je sicer bolj bogato živel para- lalna Gospodarska ulica, kjer so bile najbolj znane goriške trgovine in kjer so, kot nam sanj naslov ulice pove, živel goriški gospodje.

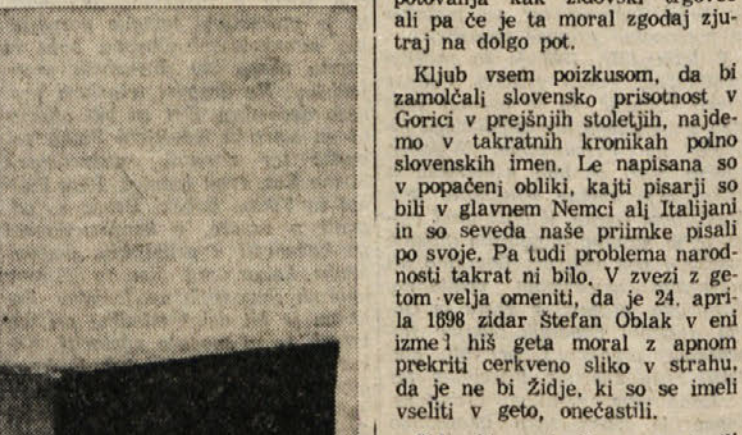
Zdi se, da so Židje živeli v Gorici že od samega njenega nastanka. V tržaški zgodovini Irene della Croce je napisano, da je v letu 949 po našem številu tržaški škof Ivan II. bil dolžan 517 in pol marke obrtniku Danijelu Davidu, Židu iz Gorice. Obstaja sicer precej dvomov o verodostojnosti tega datuma. Prvič, ker bi našli tu datum z navedbo Gorice še pred letom 1001, ko je Gorica uradno imenovana v aktu cesarja svetega rimskega cesarstva. Drugič, ker iz aktov tržaške škofije izhaja, da je bil Ivan II. škof od leta 759 do 766 (torej dobrih dvesto let prej), res pa je, da je bil v Trstu škof Ivan III. od leta 948 do 991. Morda se je Irene della Croce zmotil za eno številko in napisal Ivan II. namesto Ivan III? So pa še nekateri drugi zgodovinarji, ki menijo, da je to vest o dolgu tržaškega škofa škofu goriškemu židovskemu obrtniku, treba prenesti v štirinajsto stoletje, ko sta v Trstu sklopileta Ivan VI. (1346-1357) ali pa Ivan VII. (1362-1366).

Naj bo kakorkoli, to je prva pisana vest o bančinstvu v Gorici in najbrž sploh o prisotnosti Židov v našem mestu. Židje so v srednjem veku živeli na pobočjih goriškega grajskega grca in čeprav ni bilo posebnih odlokov, da bi morali živeti ločeno od kristjanov, so več ali manj živeli skupaj v hišah, kjer niso bivali kristjani. Bili so v glavnem trgovci in obrtniki.

Število prebivalstva, ki je hotelo živeti v Gorici, se je medtem večalo. Prihajali so ljudje s slovenskega podeželja, obrtniki iz nemških dežel, trgovci in obrtniki iz Italije. Mesto se je širilo tudi preko velikega zelenega Travnika, niso pa novi predeli takoj dobili mestnih pravic.

19. maja 1593 so posvetili cerkev sv. Ivana

19. maja so posvetili novo cerkev sv. Janeza Krstnika na istem mestu, kjer je danes sedež slovenske mestne župnije sv. Ivana. Okrog cerkve je bilo pokopališče. Cerkev je dal zgraditi baron Vid Dornberg, ki je bil cesarski poslanik pri sv. stolici v Rimu. Nekaj let kasneje, t.j. leta 1617,

Kljub vsem poizkusom, da bi zamažali slovensko prisotnost v Gorici v prejšnjih stoletjih, najdemo v takratnih kronikah polno slovenskih imen. Le napisana so v popačenih oblikah, kajti pisarji so bili v glavnem Nemci ali Italijani in so seveda naše prilike pisali po svoje. Pa tudi problema narodnosti takrat ni bilo. V zvezi z getom velja omeniti, da je 24. aprila 1898 zidar Stefan Oblok v eni izmed hiš geta moral z apnom prekriti cerkevno sliko v strahu, da je ne bi Židje, ki so se imeli vseliti v geto, očečastili.

Židovski oratorij so postavili leto po ustanovitvi geta. Na istem mestu so kasneje zgradili sinagogo, ki je tam še danes.

V getu so imeli maloštevilne židovske družine veliko prostora na razpolago. Zaradi tega so tu Židje odprli trgovine in delavnice, a ker niso imeli na razpolago dovolj delovnih moči, so najeli v službo kristjane, ki so prihajali čez dan v geto na delo, zvečer pa so morali iz njega. Dve sta bili glavni obrtni dejavnosti: izdelava sveč in svilenih izdelkov. Poleg raznovrstnih obrtnikov so tu imeli tudi skladišča zganja. Takrat

ne kronike nam vedo povedati, da so lahko tu žgali domače žganje, uskladičenje žganja tuje proizvodnje pa ni bilo dovoljeno. Proti taki nedovoljeni trgovini s strani družine Luzzatto so deželni stavovi tudi ustrezno postopali, a je to le malo pomagalo.

Židje so imeli svoje zastavljalnice

V getu so nekateri Židje imeli tudi zastavljalnice. Deželni stavovi so obrestno mero določali vsakihi deset let, a židovski oduhili se niso držali teh predpisov. Zaradi tega je prišlo večkrat do preprirov med njimi in deželnimi stavovi. Ti so večkrat odzvali: Židom pravico opravljati poklice zastavljavca, a ker so ti posojali istim deželnim stavovcem in tudi plemičem denar brez obresti, večših pa ni bil denar nič vrnjen, so večkrat prišli do sporazuma in židovski oduhili so kar naprej delali po mili volji. Zanimivo so podatki, da so bile obresti za meščane nižje kot za okoličane za pet odstotkov. Zanimivo je tudi, da so židovski oduhili tožili, da so ljudje pri zahtevi posojila pri njih zastavljali samo «cunje», med-

V tej stavbi, prvi v nekdanjem getu, je živel bogati trgovec Ascoli. V njej je bila ob koncu prejšnjega stoletja pisarna slovenskega odvetnika Tonkliča, tu je bil sedež slovenskih društev in ustanov, tu je bila leta 1883 ustanovljena Goriška ljudska posojilnica. Po zadnji vojni so bili več časa v njej sedeži slovenskih naprednih organizacij. (Foto R. Pavšič)

500 ljudi je delalo v židovskem getu

V prvi polovici 18. stoletja je bilo izdelovanje svilenih zaves ena najbolj važnih gospodarskih dejavnosti v Gorici. Vse to je bilo osredotočeno v getu. Delavnice za izdelovanje zaves so bile med najvažnejšimi v Avstriji in blago so plemiči in drugi bogataši kupovali in dobro plačevali. V teh delavnicah je bilo leta 1764 zaposlenih nad 500 delavcev-kristjanov, ki so dan za dnem prihajali v geto na delo. Istega leta, tako je napisano v poročilu mestne občine, najdemo v Ascolijevi ulici trgovino z izdelki za kmetje; trgovino starega železa, dve trgovini starih cunj, trgovino starih oblek, trgovino jestvin, trgovino za predelovanje kave, enega mesarja, enajst delavnic za predelovanje žide, tri zastavljalnice.

Ulica se je medtem lepšala, posest pa se je dobila. Obstojecim hišam so dodajali notranje, dodatne, stavbe, v glavnem so te gradili bratje in sestre lastnikov hiš na ulici. Leta 1766 so zgradili sinagogo. Iz istega leta najdemo na mapi prvi tloris ulice. Gre za tako imenovano mapo Coronini, kjer je prikazano vse mesto. Na mapi ni še sinagoge. Nekaj let prej med 1732 in 1745, je bila zgrajena palača Attens, ki je danes krasi naše mesto. Zemljišče je bilo že prej last plemiške družine Attens in park navede palače je mejil na obzidje hiš židovskega geta.

V getu so leta 1775 odprli normalno šolo. Zaprli so jo leta 1800, ker so, po odloku francoske vladavine, tudi židovski otroci obiskovali druge mestne šole. Tik pred francosko revolucijo je v getu bivalo 52 židovskih družin z 270 družinskimi člani. V tistih letih so židovski lastniki hiše olepšali z balkoni z ograjami v kovanem železu. Šlo je za navado, ki je prihajala iz beneških pokrajin. To se razume s tem, da so mnogi Židje prihajali v Gorico iz Beneške republike.

V zadnjih letih osemnajstega stoletja so v vsem mestu izvedli novo oštevilčenje hiš. Povsod so bile številke napisane v arabskih številkah, le v getu so to napravili z rimskimi številkami. Ascolijevu ulico so oštevilčili leta 1792. V mestu so za to delo potrebovali več kot deset let. Ulice so tudi

Razen Ascolijeve stavbe so bile in so še vse stavbe v ulici večnadstropne. Ulica pa je zelo ozka in sonce ne zasije v te stare hiše, ki so danes precej opuščene (Foto R. Pavšič)

V Ascolijevi hiši so Slovenci ustanovili svojo posojilnico

Odvetnik Josip Tonklič je bil tudi predsednik prvega slovenskega političnega društva «Gorica». Leta 1874 štelo 445 članov. Leta 1876 je to društvo dobilo svoj sedež v tej stavbi. Sedež te takrat enotne slovenske politične stranke, je bil več let v tej stavbi. Isto tam so goriški Slovenci, na pobudo tega političnega društva, ustanovili v začetku leta 1883 svojo prvo banko — «Goriško ljudsko posojilnico». Bila je prvi slovenski bančni zavod na Primorskem, ona v Trstu je prišla na vrsto šele osem let kasneje. «Goriška ljudska posojilnica» je imela svojo pisarno v Ulici Ascoli petnajst let, dokler je ni dr. Henrik Tuma, ki je prevzel nje načelstvo, preselil v lepšo stavbo v takratni Ulici Veturini (danes Ulica Favetti), v stavbo, ki je bila zra- ven vrta, na katerem so potem zgradili šolski in Gregorčičev dom. Konec leta 1899 pa se je ta banka spet preselila, tokrat v večjo stavbo v takratni Gosposki ulici (danes Ulica Carducci), kjer je bila potem tudi tiskarna Andreja Gabrščka. V tej stavbi je danes knjižarna «Carducci». «Goriška ljudska posojilnica» je delovala še nekaj let po priključitvi Gorice italijanski kraljevini.

Prav v tej stavbi v lepem stanovanju v prvem nadstropju je bil od leta 1949 do 1970 sedež nekaterih slovenskih naprednih organizacij. Najprej sta tu našla mesto Zveza slovenskih prostovoljnih društev (kasneje se je preimenovala v Slovensko prosvetno zvezo) in Ljudska knjižnica. Potem pa so tu dobili sedež Akademsko-srednješolski klub «Simon Gregorčič», Kmečka zveza, Glasbena šola in Slovenska kulturno gospodarska zveza.

Tudi nekatere druge stavbe v tej ulici so menjale gospodarja in stare židovske lastnike so zamenjali kristjani. Lahko v zvezi s tem omenimo, da je neka ljubljanska posojilnica (v aktih stoji napisano Laibacher Sparkasse) odkupila leta 1880 polovico hiše št. 29 in leta 1890 hišo št. 18. Ta bančni zavod pa je obe hiši prodal leta 1900. Hišo v Ulici Ascoli št. 14 je leta 1890 odkupil Slovenec Bavčar, ono št. 24 pa Slovenec Jožef Mužič.

Spremembe v številu prebivalstva

Zanimivi so podatki o prebivalstvu v tej ulici v zadnjih desetletjih avstrijske vladavine. Za prebivalce v Ulici Ascoli je bila važna nadaljnja faza pokritja potoka Koren v letih 1885-1888 med današnjim Komorn (Trg De Amicis) in vogalno stavbo med današnjo Ulico Ascoli in Ulico Brass (te stavbe danes ni več). Tako so

Na dvorišču stavbe št. 1 je še danes postavljen železni porton, o katerem pravijo, da je bil do prihoda Francozov v Gorico postavljen na meji med ulicama Ascoli in sv. Ivana. (Foto R. Pavšič)

MARKO WALTRITSCHE

Premišljeno, sporazumno do enotnega predloga za poimenovanje šole v Mačkoljah

Zelo dolgo se že vleče akcija za poimenovanje slovenskih osnovnih šol. Že od omenjanja prve o. snovne šole na Tržaškem v Križu po slikarju Albertu Sirku sem vsem akcijam sledil z zanimanjem. Prevečkrat sem ugotovil, da se je zadeva zatikala, zlasti se v času, ko se je imenovanje urejalo po starem pravilniku, ko so imenovanje predlagali le učiteljski zbori prizadetih šol. Že pri prvi, kritični šoli je imel pokojni didaktični razredelj Julij Pančič težave. Sam mi je pripovedoval, da ni neke učiteljske pristane na Sirko-vo ime in šele, ko jo je pozval, da pisмено izmislijo kakaj se priti predlogu, se je premislila in je bilo tako doseženo potrebno soglasje.

Prav gotovo ni bilo takrat v redu, da so o izbiri imena šole odločali samo učitelji, ki so bili v kraju v pačini primerov tuji. Kasneje se je prešlo na bolj demokratično in: vedno bolj se je pritegovalo k izbiri imena domačine. Tudi tuji ta demokratična oblika je prinašala s seboj negativne pojave. Bili so primeri, da so učiteljske komisije odpravljale, čimer so jih poiskali v brezbratstvu, drugod spet so si svojili pravico izbire le starši šolobveznih otrok, ne da bi pomislili, da bo izbrano ime šole ostalo potem stalno in imajo zato besedo pri izbiri imena vsi vaščani. Demokratične metode pa seveda prinašajo s seboj tudi negativne strani. Najbolj občutna nomanjšljivost je v tem, da ljudje kulturno premalo razgledani, večkrat odločajo ne da bi se poglobili v poznavanje predloga in tako se le pod vplivom enega ali drugega predlagatelja.

In žal se je prav pri izbiri imena pa tam dogajalo, da so bili predlagatelji preveč enostranski in so nekateri tudi z neprimernimi in nerazumevajočimi trditvami zavrnili normalni potek priprave za poimenovanje. Tako je akcija za poimenovanje debatske šole po skladatelju Volariču pred tremi leti zamrla zaradi absurde trditve nekaterih, da je bil Volarič ustanovitelj Lege Nazionalne v Devini. Škoda besed, da bi komu razlagali kdo je bil Volarič. Tudi za šolo pri Sv. Ivanu (danes šola O. Zupanič) je bila prvotno predlagana ime domačina Josipa Godina - Vrdeškega (1806-1884) pa ga je spodenel nekdo, ki je trdil, da je bil Godina Vrdeški komunist! Spominjam se, da se je v Nabrežini takoj po vojni, ko smo videli spomniško ploščo na rojstno hišo Iga Grudna nekdo obregnil čes, kaj bi častili - ad vokata. Pa tudi v Boljuncu se je našel nekdo, ki je podvomil v pravilnost, da se šola poimenuje po Francu Venturiniju čes »Kaj pa je Venturini, narešil takega, da dobi šola po njem ime«.

Pri naštetih primerih smo imeli v glavnem opravka z nevednimi ali slabo razgledanimi ljudmi, četudi je pri nekaterih bolj opaziti, da jih vodijo pri njihovih odločitvah politični nagibi. Prav gotovo ni primerno, da tak odločilno vplivajo na izbiro imena za posamezno šolo, kajti šola je kulturna ustanova vsega naroda in se morajo tako oni z leve, kakor oni z desne drgniti nad ozko osebo in strankarsko ocenjevanje in vrednotiti celotni delež, ki ga je predlagana osebnost prispevala h kulturnemu, gospodarskemu ali političnemu razvoju svojega ljudstva. Gotovo ni vzpodbudno npr., da se morajo Prosečani in Kontovelci tako dolgo otepati, s priznanjem poimenovanja svoje šole po Regentu.

Objave v Primorskem dnevniku o razpravah za poimenovanje šole v Mačkoljah so me prizadele. Da se pojavlja čes predlogi ni nič nenavadnega in so tudi drugod izbirali med več predlogi. Žal pa sta se za mačkoljansko šolo uresničevali predloga vsa na en kraj: na Mačkole in Prebena. To poimni, da sta se kraja pri tem ločila in se s svojim predlogom postavila nasproti. Pravilno pravi Primorski dnevnik (21.4.) »Vsako poglavitno nasprotje med sosednjima krajema bi lahko imelo hude posledice.« Potrebno je, da se v obeh krajih temeljito prouči oba predloga, kajti izbira katerega tretjega imena (vidnejšega mladinskega pisatelja ali pesnika) bi bilo sedaj beg v kompromis, ki bi samo potrjeval razdvojenost obeh strani.

Prav posebno pa me je prizadel argument čes kaj je komaj 16-letno dekle lahko pomenilo, saj zaradi svoje mladosti ni moglo biti osebnosti, ki bi ustrezala takšni kulturni ustanovi kot je šola. Predsedem je treba predlog o poimenovanju šole po Miri Bandi (ustrelna na Opčinah 29. avg. 1944) postaviti v pravi, v zgodovinski okvir. V narodnoosvobodilnem boju so na temelje naše zmagave uprili svoje kosti v glavnem mladi ljudje, ki niso bili ni

Načelo globalnosti v zakonih za zaščito manjšin in problem Beneške Slovenije

Predavanje dr. Karla Šiškoviča v Podbosescu na »Benečanskih dnevih« 16. marca 1979

V okviru letošnjih »Benečanskih kulturnih dnevov«, ki jih prireja beneški študijski center »Nediz«, je 16. marca predaval v Podbosescu dr. Karol Šiško o načelu globalnosti v zakonih za zaščito manjšin in problemu Beneške Slovenije. Isto predavanje je bilo izhodišče za njegov nastop na seminarju o zgodovini v prireditvi filozofske fakultete tržaške univerze 19. aprila t.l. Celotno besedilo predavanja v italijanski in v slovenski različici je objavljeno v »Il Bellettino degli Sloveni in Italia«, zdaj pa ga zaradi velike zanimivosti ter zgodovinsko-analičnega pristopa objavljamo v celoti tudi v slovenski različici.

Naj takoj ob začetku opozorim, da je težko obravnavati zastavljeno problematiko v času, ko se prav okrog te problematike ustvarja težko vzdušje, ki izhajajo iz deviantnih mentalitet, iz atavističnih, globoko zakoreninjenih bojazni, iz napačnega pojmovanja države, iz čudnega gledanja na demokracijo, ki naj bi veljala samo za en del prebivalstva, ne pa tudi za drugega, iz lažne demokracije formalizmov, iz hotenega nerazumevanja argumentov tistega, ki je drugačen, iz sovraštva do tistega, kar ni običajno.

Zato moramo najprej opredeliti problem, ki ga obravnavamo. Tako na konferenci o etničnih in jezikovnih skupinah v Vidnu (maja 1978) ter pri razpravi pri konferenci in po njej kot tudi v delu Posebne komisije za preučevanje problemov Slovencev v deželi Furlanji - Julijski krajini pri predsedstvu ministrskega sveta, je bila po mojem mnenju hote ali nehoti ustvarjena velika zmeda glede same opredelitve problema. Zmeda je nastala in se vedno obstaja zaradi napačne nastavitve problema.

V obravnavi so namreč pritegnili vrsto subjektivnih pokazateljev, kar kaže na gledanje, ki zavestno ali podzavestno nasprotuje konstruktivni rešitvi problema. Glede na prepoznatost izhaja iz takega odnosa do problema, ki je politično pristransko, kontingentno, kratkoročno, strankarsko in ki večkrat sloni na manjšinskih pojmovanju državnosti, patriotizmu, zvestobe do oblasti in njenih organov in do napačno pojmovanju interesov večine prebivalstva.

Predvsem moramo pri obravnavi te problematike izhajati iz naslednje premise: hote ali nehoti se ustvarja zmeda med pojmovoma pripadnost državi in pripadnost narodnosti ali bolj drugi narodnosti. Žal v vsem tako imenovanem zgodnjem svetu tudi najresnejši teoretični in raziskovalski uporabljaljo izraz »narod, nacija« tako za teritorialni obseg kot za družbo, ki na teritoriju živi, s tem pa vsiljujejo združitev dveh povsem različnih in večkrat celo antitetičnih terminov. Zamenjuje se termin črve - državljani, torej pojem državljanstva, s terminom »pripadnik določene narodnosti«, torej s pojmom narodnosti. Na tak način se zamenjujejo dve različni značilnosti individua. Iz te terminološke zmede izhaja čes vrsta determiniranih ali bolj tudi prisilno determiniranih posledic.

Glede narodnostnih manjšin je vendarle prevladala navada, da jih obravnavamo kot take in se pri tem opiramo na mednarodne dokumente, ki podpirajo nekatere značilnosti, pri čemer izhajajo iz procesa identifikacije nekaterih značilnih posebnosti ter iz nekaterih splošnih kriterijev. Pri njihovem ugotavljanju se naslanjamo na naslednja načela:

Primorska mladina vključena v boj proti fašizmu med obema vojnama

Ob 35. obletnici prve pokrajinske konference komunistične mladine za Slovensko Primorje od 22. do 25. maja 1944 v Dolu pri Čepovanu

V soboto, 22. maja, bo na Čepovanu pri Novi Gorici množična manifestacija ob 60-letnici KPJ in SKOJ ter 35. obletnici prve pokrajinske konference Zveze komunistične mladine za Slovensko Primorje, ki je bila od 22. do 25. maja 1944 v Dolu pri Čepovanu.

V okviru počastitev teh pomembnih obletnic se vključuje tudi naš dnevnik z vrsto člankov o delovanju SKOJ na Primorskem v protifašističnem odporu med obema vojnama in nato v NOB.

Kadar govorimo ali pišemo o narodnoosvobodilnem boju na Primorskem, največkrat pozabljamo, da se je razvijal na poseben drugačen način kakor po drugih slovenskih pokrajinah. Te osnove so bile dvajsetletne izkušnje fašističnega zatiranja ter boja za ohranitev narodnosti, iz katerega je neposredno izvirala splošna antifašistična odpora.

Primorski Slovenci so se znašli v protifašističnem odporu tisti trenutek, ko je nastal fašizem - v letih 1919-1920 - ki je najprej s terorjem, nato pa z raznarodovalnimi zakoni, nameraval zbrisati slovensko in hrvaško narodnost iz Primorske in iz Istre. Glavni nosilec tega odpora in bitke za ohranitev narodnosti je bila mladina. V letih po prvi vojni je delovala v Zvezi mladinskih društev ter v kulturnih, prosvetnih, športnih in drugih društvih. Že tedaj je nasprotovala politiki slovenskih meščanskih strank, liberalne in krščansko-socialne, ki sta poskušali zavaruovati narodnostne pravice manjšin z zakonitimi sredstvi in s lokalnim odnosom do italijanskih oblasti. Mlada generacija je namreč zahtevala radikalnejše oblike odpora proti raznarodovanju in jih je tudi uveljavila tisti trenutek, ko je fašistična oblast v letih 1927-1928 razpustila zadnje slovenske organizacije in društva. Medtem ko so širše mladinske množice se naprej gojili narodno zavest v ilegalnih društvih in pevskih zborskih, so radikalnejši mladinci leta 1927 ustanovili ilegalno narodnoosvobodilno organizacijo, znano pod imenom TIGR (Trst - Istra - Gorica - Reka), v Trstu pa se je imenovala Borba. Njeno načelo je bilo: z vsemi sredstvi preprečevati raznarodovanje in fašizacijo slovenskega prebivalstva, delovati po vzoru delavskih revolucij in odpora narodnih manjšin; s terorjem odgovorjati na fašistični teror. Do leta 1930 je opravila 99 akcij proti raznarodovalnim ukrepom - poigol otroških vrtec in šol - proti fašističnim milicijam in izdajalcem. S tem je poskušala ustvarjati nosilce raznarodovanja in vzbujati v množicah zaupanje v možnost odpora.

Že leta 1929 je policija odkrila organizacijo v Istri, Vladimir Gortan je bil obsojen na smrt in ustreljen. Leta 1930 je padla organizacija na Tržaškem in na Gorškem in na prvem tržaškem procesu je posebnost sodišče za zaščito države štiri narodne revolucionarje (Bivodca, Marušiča, Miloša, Valenciča) obsodilo na smrt in justicijsko. Drug del naprednejše primorske mladine je ta čas deloval v okviru ilegalne komunistične partije Italije. Leta 1937 je bilo okrog 200 slovenskih mladincev vključenih v organizacijo komunistične mladine. Mlada generacija komunistov z Vladimirom Martelancem, je že v letih 1923-1924 padla pobudo komunistični partiji Italije, da povere razredni boj z bojem zatiranje manjšin pod geslom o pravici Slovencev in Hrvatov do samoodločbe, do ocepitve od Italije in ustanovitve neodvisnih republik. Na osnovi te politike, ki jo je italijanska komunistična partija razvijala od leta 1926 dalje, so slovenski komunistični mladinci delovali v ilegalnih narodnjaških društvih, ponekod pa tudi v narodnoosvobodilni organizaciji, in enašili med množice komunističnega duha. Do prave povezave pa je prišlo šele v bol ljudske fronte, ko sta komunistična partija in narodnoosvobodilna organizacija decembra 1935 sklenili akcijski sporazum o enotnem boju proti fašizmu ter za socialne in nacionalne pravice manjšine. V letih 1937-1940 je to politiko uveljavljala mladi tržaški študent Pinko Tomažič, ki je prevzel vodstvo slovenskega komunističnega gibanja na Primorskem. Njegova glavna skrb je bila usmerjena k ustvarjanju enotne mladinske protifašistične fronte. V letih pred vojno se je namreč mladinsko gibanje razvijalo pod vplivom liberalno ali krščansko usmerjenih podotletov. Narasčalo je zlasti v Trstu in Gorici v obliki ilegalnih tečajev slovenske, predavanih, pevskih, gledaliških in športnih prireditelj ter z izdajanjem ilegalne literature. Znana je zlasti tako imenovana »stempiharska literatura z zabavnim in narodnobilističnim vsebino, list Iskre, v katerem so tržaški dijaki objavljali prve slovenske spise, samostojne brošure krščanske mladine ter reviji Plamen in Plamenica. To mladinsko gibanje, ki se je iz mest prek iztoke povezovalo s podeželsko mladino, je bilo usmerjeno h krepitevi narodne zavesti in k usposabljanju mlade generacije, ki je zrasla v fašističnem režimu in se izobrazevala v italijanskih šolah, za nosilca narodnoosvobodilnega boja. V tem okviru je deloval Pinko Tomažič in ustvarjal v mladinskih vrstah simpatiziranje

- »načela«:
1. Obstajati mora neka posebnost (jezik, kultura, tradicija, sege in navade, »narodni« teritorij, objektivna in/ali subjektivna avto-identifikacija - zadnje je samo pomožno ob objektivnem kriteriju).
 2. Skupnost, ki je drugačna, ne sme biti sestavljena iz tujih državljanov in je v večini primerov lahko avtohtona.
 3. Za pripadnost skupini ali skupnosti ni potrebna subjektivna volja, zadošča že njen objektivni obstoj tudi brez izpovedovanja posebne zavesti.
 4. Številčna »ekzistencija« ni potrebna, ker bi sicer začel delovati mehanizem zanikanja njenega obstoja.
 5. Strnjena naselitev ni potrebna.
 6. Lahko je del naroda, ki živi v drugi državi.

Teoretični in politični (v širšem smislu) govorijo o subjektivnih in objektivnih kriterijih za identifikacijo takih skupnosti.

Subjektivni kriteriji naj bi bili: skupna volja, izrecen izraz te volje, izrazena želja po pripadnosti, pri- stanelek na pripadnost, jasna zavest o pripadnosti.

Objektivni kriteriji naj bi bili: skupen izvor, skupen jezik in kultura, morebiten skupni teritorij, skupne navade, sege, tradicije.

Subjektivni kriterijem dajejo prednost tisti, ki predpostavljajo, da so demokracija in njene oblike polne, ne da bi se ustavljali ob njem bistvu in ob njeni vsebini, in zato tudi menijo, da ni nikakršni dvom za svobodno izražanje individualne in skupne volje; zahteva, da je treba osnovati identifikacijo neke posebne skupnosti na subjektivnih kriterijih, je večkrat le poskus, da se z ožjo demokratičnostjo zakrijejo asimilacijski pritiski ali odklanjanje posebnosti pravic. Objektivni kriteriji delujejo sami na sebi kot objektivno dejstvo ne glede na subjektivne kriterije in jih je zato treba upoštevati v vsakem primeru; drugo ravnanje je zastiranje stvarnosti.

Vendar opazimo pri večinski skupnosti posebno voljo v primerih, kjer so politični organi, ki so njen izraz, postavljajo problem identifikacije skupnosti, ki je manjšinska ali različna. Za postavljanje problema identifikacije svojih namreč omejevalna volja, saj s tem podpirajo, da nečje upoštevati objektivnih kriterijev, da skušajo vsaj omekniti njihovo vrednost.

Ne upoštevati objektivnih kriterijev ali omejevati njihov pomen in njihovo vrednost pomeni vključevati problem identifikacije neke manjšinske skupnosti v sklop ožje političnih interesov. V tem primeru postane problem političen in ga zato rešujejo politično; kdor postavlja problem identifikacije, posebno identifikacije na osnovi subjektivnih kriterijev, namreč skoraj vedno išče argumente, s katerimi bi obstoj skupnosti zanikal.

Različne tako imenovane znanstvene argumentacije, s katerimi zani-

kajo identifikacijo neke drugačne skupnosti, niso zato nič drugega kot negativni politični argumenti.

Pseudoznanstvene argumentacije, ki služijo politiki odklanjanja vsega drugačnega, se poslužujejo čudnih teorij o dialektiki in govorih, o geografski osamljenosti, o terminoloških razlikah pri opredeljevanju etničnih in jezikovnih skupin, o kraljevskih posebnostih, o razlikah v kulturi, o razlikah zgodovinskega izvora in razlikih »gostoh« skupnosti glede na številčnost, trdnost, zavest, o svobodni volji, o patriotizmu, o zamenjavanju pojmov država in narodnost, o lojalnosti oziroma nelojalnosti do države in tako naprej.

Če se zaradi določenih premikov v odnosih in v ozračju položaj toliko spremeni, da ni več mogoče postavljati problema identifikacije kot odločujočega faktorja, se pojavi problem konsistence skupnosti oziroma problem konsistence politične konsistence in preverjanja na osnovi subjektivnih kriterijev, to je na osnovi izražanja svobodne izbire in svobodne volje.

Problem konsistence je vedno imel pomembno mesto v razpravah o narodnih, jezikovnih in etničnih manjšinah. Ta problem je vedno postavljala prevladujoča večina z izgovorom, da bi sicer ne bilo mogoče podeliti oziroma sprejeti posebnih pravic, ki naj bi manjšini omogočile enakopravnost. Problem številčne konsistence postavljajo v trenutku, ko hočejo diskriminirati tisto skupino, za katero večina misli, da nima pravic ostati še vnaprej drugačna od večine.

Vprasanje številčne konsistence je bilo vseskoar rešeno v okviru OZN, kjer so zanikali veljavnost tistih kriterijev, saj bi upoštevanje konsistence pomenilo diskriminacijo do manjšin in bi lahko število oziroma odstotek uporabili kot sredstvo za zanikanje obstoja posebne skupnosti.

Čeprav pomembni dokumenti OZN zanikajo veljavnost kriterija številčnosti pri uresničevanju določenih posebnih pravic, se zahteva po upoštevanju tega kriterija vztrajno pojavlja v nekaterih državah (pomislimo le na Avstrijo). S tem skušajo najti najenostavnejši način za zanikanje posebnosti pravic. Objektivni kriteriji delujejo sami na sebi kot objektivno dejstvo ne glede na subjektivne kriterije in jih je zato treba upoštevati v vsakem primeru; drugo ravnanje je zastiranje stvarnosti.

Ko zahtevajo identifikacijo in nato še preverjanje številčne konsistence posebne skupine, delajo to zato, da bi lahko odločili, ali naj bo ta drugačna skupina deležna posebnega ravnanja in posebnih pravic ter kakšna naj bosta v primeru pozitivne odločitve, kvaliteta in obseg posebnega ravnanja. V primeru, da hočejo zanikati pravico do posebnega ravnanja, je postopek naslednji:

1. Najprej zanikajo identiteto posebne skupine.
2. Če to ni mogoče ali ni več mogoče, zahtevajo preverjanje številčne konsistence na osnovi subjektivnih kriterijev.
3. Če postane številčnost skupine neposredno ali posredno znano dejstvo, podelijo skupini ali celotni delom skupine različno tretma na osnovi zahteve po svobodnem izrazu volje do pripadnosti skupini.
4. Če ta izraz volje obstaja, zahtevajo ponoven izraz volje, da se spreži mehanizem posebnega ravnanja.
5. V primeru, da pride do sprožitve mehanizma posebnega ravnanja, skušajo zavlačevati z izvajanjem in tako tistega, ki ga je zahteval, utruditi ter ga prisiliti, da se v prihodnje ne bo več poslužil tega mehanizma.

Če demokratični odnosi v družbi in državi, kjer živi drugačna skupina, omogočajo objektivno identifikacijo, se postavi vprašanje, kakšno posebnost in katere pravice je treba upoštevati pri zaščiti.

Gre za problem zaščite skupnosti kot celote ter za problem zaščite posameznikov, ki pripadajo skupnosti.

Zaščita individualnih pravic pripadnikov drugačne skupnosti obsega, mimo dejstva, da morajo enakopravno uživati tiste pravice, ki jih uživajo pripadniki večinske skupnosti, tudi pravico do rabe jezika, do lastnega šolstva, do izražanja in razvijanja lastne kulture itn.

Zaščita kolektivnih pravic pa se kaže v zaščiti posebnih lastnosti skupine, njenih specifičnih organizacij, njenega teritorija, njenega družbenogospodarskega razvoja, v zagotovitvi posebnega političnega in drugega predstavnosti.

V bistvu pa se obe vrsti pravic medsebojno dopolnjujeta, zaradi česar je težko, če ne nemogoče, odločiti ene od drugih.

Individualne in kolektivne pravice skupnosti, ki so drugačne, se kažejo v rabi jezika na vseh področjih zasebnega in javnega življenja, v odnosu do javne uprave in v odnosu javne uprave do skupnosti in njenih pripadnikov, pri čemer se značilnosti jezika upoštevajo tudi na teritoriju, kjer skupina živi: dajejo šolski mreži, ki mora zadoščati potrebam vsakdanje stvarnosti, v razvoju kulture v najširšem smislu, v sposlovanju z množičnimi prostori, na katerem skupnost živi, v vzpodbujanju družbenogospodarskega razvoja, da ne bi skupnost postala manjšinska tudi v družbenem in gospodarskem smislu, v podpori njenim informacijskim sredstvom, v omogočanju in podpiranju njenih organizacij, v pravici, da lahko razvija stike z matičnim narodom, z matricjo.

Pravice morajo torej izhajati iz globalnega gledanja, saj gre za pravo skupnost objektivnega tipa, čeprav se ne ali še ne povsem tudi subjektivnega tipa. Ta tip skupnosti je družba v malem in jo je treba kot tako obravnavati, saj ne postavljajo v nevarnost večinske skupnosti. Manjšinska skupnost živi v širši družbi, ki jo mora štiti v okviru demokratično pojmovanih splošnih interesov, da se lahko razvija v skladu s samo seboj in ne v nasprotju s širšo družbo, v katero je vključena.

Če ni zaščite, pride prej ali slej do izbruha nasprotij. Na tem mestu se lahko vprašamo, če in na kakšen način Slovenci v videmski pokrajini spadajo v okvir, ki smo ga do sedaj zadržali.

Generalni sekretar OZN pravi v svojem poročilu leta 1970: »... Zdi se, da so manjšine, za katere so upravičeni posebni ukrepi in pravice, tiste skupine državljanz, ki jih veže skupen jezik, jezik, skupna kultura ali verska zavest in... ki se v tem smislu razlikujejo od ostalega prebivalstva...«

Iz same arziškave po občinah, ki jo je opravilo predsedstvo ministrskega sveta poleti 1978, lahko povzamemo dve:

1. Predsedstvo je brez posebnih postopkov identifikacije že določilo 21 občin videmske pokrajine, za katere misli, da bi lahko na njihovem teritoriju prebivali italijanski državljani, ki bi ne bili italijanske narodnosti; glede na dejstvo, da je šlo za študij prvega koraka, je bilo to študij prvega koraka.
2. V 18 od teh občin se neposredno ali posredno priznava, da se prebivalstvo ali del prebivalstva po »narečju«, »govoru« ali jeziku razlikuje od ostalega prebivalstva; ta »narečja«, »govori« ali »jezik« so označeni kot »slovenski« (kar kaže na dokaj čudno ignoriranje dejstva, da je slovenski jezikov vsaj 11) ali »slovenski«.

Ne glede na to, da moremo in moramo biti kritični do arziškave, sta ta dva podatka pomembna in neizpodbitna, saj bi bilo neločljivo začeti z akcijo za identifikacijo, če jo je opravil najvišji izvršni organ države. To torej objektivno izhaja iz raziskave.

Subjektivni podatek raziskave pa je skajlen, ker ne izraža subjektivne volje, pač pa vsiljeno dejstvo, ki je danes, prav kot v preteklosti, popačeno.

Če upoštevamo objektivno stvarnost (skupen izvor, jezik ali dialekt, skupno kulturo, skupen teritorij, skupno sege in navade, skupno izročilo in folklor), se postavlja vprašanje, ali naj skupnost obravnavamo zase, kot neka posebnega, kar ni mogoče z drugimi posebnimi skupnostmi, ali pa kot skupnost, ki je povezana z drugimi skupnostmi oziroma vključena v neko širšo skupnost (Gorica, Trst, Koroska, Slovenska).

Tu dobimo dve vrsti odgovorov na problem. Na eni strani naletnemo na odpor tistih, ki so do pred nekaj časa povsem zanikali posebne značilnosti skupnosti ali so jih hoteli uničiti in ki zato danes ne več zanikajo, da gre za skupnost, ki je drugačna, pač pa jo hočejo porazdeliti v številne, med seboj nepovezane enote oziroma poiskati »posebne« posebnosti ter s tem zanikati pripadnost neki širši skupnosti.

Druga vrsta odgovora izhaja iz objektivnega dejstva ter iz nekaterih šele delnih subjektivnih dejstev ter postavlja problem pripadnosti širši skupnosti, ki je ni mogoče razklati zaradi kontingentnih političnih interesov.

Zanimivo je, da zagovorniki prve rešitve omejujejo v negativnem smislu tudi morebitne posebne pravice in pri tem izhajajo iz načela politične oportunitet. Zato se pri predvidevanju pravic omejujejo le na narečje, sege in navade, izročila, na folklor.

Zagovorniki druge rešitve pa sprejemajo načelo globalnosti in izhajajo iz predpostavke, da posebne pravice praviloma ne morejo in ne smejo biti diskriminacijske ali različne glede na teritorij, številčno posebnost ali sektor aktivnosti.

Kvaliteta teh dveh rešitev torej ustreza kvaliteti zahtev, ki se postavljajo kot osnovne pri izbiri rešitve: kdor hoče izhajati iz razlikovanja znotraj posebnih skupin, iz števila ali kompaktnosti skupine, iz zahtev po izražanju zavesti kot dejanja volje, pride v bistvu do odklanjanja posebnih pravic.

Zaradi tega tisti, ki so prepričani, da imajo Slovenci v Italiji, in torej tudi v videmski pokrajini, skupen izvor, postavljajo problem enotnega obravnavanja celotne skupnosti, pa čeprav bo to v začetku možno le v teoretskem smislu; s tem naj se omogoči, da se sproži proces pozitivnega razvoja. V tem smislu zahtevajo teritorialno globalnost posebnega tretmaja, ki ne sme biti različen za posamezne dele pripadnosti, globalnost pravic za vse pripadnike manjšine, globalnost pravic za vseh-sektorijih aktivnosti.

V primeru, ki ga obravnavamo, opazujemo čudne pojave. Danes nihče več ne trdi, da niso Slovenci prisotni v tržaški in gorški pokrajini, prav tako priznavajo vsi neko »slovensko« posebnost v videmski pokrajini. V dvom pa postavljajo povezanost obeh pojavov ter povezano med »slovensko« stvarnostjo v videmski pokrajini in med stvarnostjo slovenskega naroda sploh. V tem okviru najde mesto tudi nasprotovanje globalni rešitvi problemov slovenske skupnosti, čes da je skupnost v videmski pokrajini še »nezrela« za nekatere rešitve. Istosčasno pa se pojavljajo še druga razlikovanja: razlikovanja med posamezniki deli tržaške in gorške pokrajine, kjer naj bi pri »dodeljevanju posebnih pravic ustvarili različne nivoje glede na izmerjeno številčno moč manjšine; organizirajo se celo izsiljevanja in nacionalistične kampanje, da bi se s tem preprečila zavest v samih mestih Trst in Gorica. Ko na Videmskem priznavajo objektivno dejstvo, se obenem pojavijo iste porazdelitve po delih teritorija in po številčni moči manjšine. Poleg tega hočejo vsiliti stališče, da bi mogoče najti le delne rešitve in se to samo na področju jezika (vendar ne v vidiki jezikovne enotnosti), šolstva (predlogi so omejevalni) in kulture (ob čemer poudarjajo, da je kultura zasebna zadeva in da ji je zato dovolj zagotoviti možnost obstoja). Ne sprejemajo namobne prsbenne zahteve glede zaščite teritorija, glede posebnega družbenogospodarskega razvoja, glede posebnih organov, ki naj skrbijo za zaščito, glede posebne zastopnosti ipd. V videmski pokrajini naj bi se strasilom slovenske šole in pri tem ponarejajo zahteve Slovencev, ki hočejo le možnost slovenske šole poleg italijanske. V tržaški pokrajini slikajo z motnimi barvami predvsem tiste zahteve v prid slovenske skupnosti, ki zahtevajo vso lezika, kot če bi kdorkoli hotel vsiliti slovenski jezik vsem, medtem ko gre dejansko le za to, naj bo Slovincem zajamčena raba lastnega jezika ob vseh priložnostih vsakdanjega življenja.

Nahajamo se torej pred različnostjo pogledov, pred odporom, pred napadi na 6. člen italijanske ustave in na formalno in dejansko enotnost slovenske skupnosti.

Demokratičnost ni še prodrla do zavezi večinskega prebivalstva. Ko široki sloji večine govorijo o tem, da hoče manjšina prerasti veččino, nečjejo razumeti, da manjšina in politične sile, ki jo podpirajo, zahtevajo le, naj se manjšini da možnost, da razvije svojo posebno identiteto na enak način in v istih pogojih kot večina.

Na področju rabe jezika se namreč zahteva, naj bi bila vsakemu Slovincu zagotovljena raba jezika v okviru zasebnega in javnega življenja.

Kar zadeva šolo, zahtevajo Slovenci, naj se zajamči njen ustroj poleg obstoječega ustroja italijanske šole.

(Nadaljevanje na 7. strani)

Dijaki proseške šole na obisku pri naših rojakih na Koroškem

Na slovenski gimnaziji v Celovcu ter v Klubu slovenskih študentov - Srečanje s koroško mladino ter polaganje venca pred spomenikom padlim

Tretjesolci proseške in kriške šole smo se nestrpnostjo in velikimi žili, snili načrte za svoj zadnji skupni maturantski izlet, predno se bomo poslovili od obveznega solanja in se razkropili vsak na svojo stran.

Odločili smo se za Celovec, za Koroško, saj smo želeli spoznati svoje rojake na prav tako narodnostno ogroženem področju. Želeli smo jim seči v roko, jim reči bodrilno besedo, da bi se v svojem boju za nacionalne pravice čutili še močnejše. Zanimala pa nas je tudi opevana koroška pokrajina z vsemi njenimi značilnostmi.

Odpotovali smo 20. aprila v zgodnjih jutranjih urah. Po triurni vožnji skozi slikovito pokrajino, ki nas je peljala tudi ob Vrbskem jezeru, smo prispeli v Celovec pred poslopje, kjer imata svoj sedež Krščanska kulturna zveza in Mohorjeva družba, s katerima smo že prej navezali stike in se domenečili za izlet. Lep sprejem, prijateljski stisk rok in njihova prijazna govorica so nam takoj ustvarili domače vzdušje. Povabili so nas v Klub slovenskih študentov, kjer smo se okrepčali in marsikaj zvedeli o njihovem težavnem delovanju. Po šolskih in drugih obveznostih se tu srečujejo v popoldanskih in večernih urah koroška delavska in šolska mladina, tu izmenjujejo svoje misli in načrtujejo svoje delovanje.

Po kosilu smo obiskali Slovensko gimnazijo. Pred veličastno stavbo ti pogled obstane na dvojezičnem napisu, kar je sicer v Celovcu redkost. Njen natančnejši naziv je Zvezna gimnazija za Slovence v Celovcu.

Ljuboznani smo se sprejeli njen ravnatelj dr. Reginald Vospernik in nam razkazal šolske prostore, odlično opremljene kabinete in telovadnice. Povedal nam je, da v letošnjem šolskem letu obiskuje gimnazijo v 21 razredih 530 učencev in učenk, profesorjski zbor pa šteje 34 članov. Vsi razredi imajo paralele, nekateri pa celo po tri.

Od ustanovitve gimnazije 1957 do konca leta 1967 je vodil gimnazijo pred nedavnim umrl dr. Jožko Tischer. Za njim je prevzel vodstvo pedagog in kulturni delavec dr. Pavle Zablatnik, ki je po desetletnem ravnanju predal vodstvo šole sedanjemu ravnatelju dr. Vosperniku.

Gimnazija bje za svoj obstoj že dolgo boji, saj zamisel o ustanovitvi slovenske srednje šole sega nazaj v šolsko leto 1948-49. Od začetka pa vse do 9. maja 1978 je Slovenska gimnazija gostovala pod turo streho — in sicer v poslopju relike v Lerchenfeldstrasse. Šele 1975 so se z velikim veseljem preselili v novo, sodobno novo stavbo v Ebenthalstrasse. Posebnost zgradbe je še v tem, da jo je načrtoval skupno z nekim drugim arhitektom dolgoletni profesor u. metnostne vzgoje na šoli inž. arh. Janez Oswald. Sodobna in velika aula, ki služi raznim šolskim prireditvam in sploh srečanju dijakov, je opremljena z umetniškimi okrasom, ki ga je ustvaril koroški slikar in slovenski rojak V. Oman.

Priobznanostna fotografija za spomin na obisk koroških bratov

Ne bo odveč, če povemo še nekaj o ustroju te ustanove. Slovenska gimnazija je avstrijska zvezna šola z učnimi načrti, kakršne ima tudi vsaka druga avstrijska gimnazija. Od prvega razreda naprej se učenci učijo temeljito slovensčine in nemščine, v III. razredu pričnejo s poukom angleščine, v V. u. vedejo latinščino, v VI. še grščino, ki jo pa dijaki le prostovoljno izberejo. V višjih razredih imajo kot prošle predmete tudi ruščino, italijanščino in francoščino. Pouk ruščine dijaki skoraj polnoštevno obiskujejo.

Po ogledu gimnazije smo popolnoma obiskali še dva kulturna spomenika — Vojvodski prestol, ki kraljuje sredi Gosposvetskega polja kot večni znak, da so tu že zdavnaj živeli in vladali Slovenci, in spomenik padlim slovenskim borcem za svobodo Koroške, ki po nesrečnem plebiscitu 1920 lahko predstavlja tudi konec svobode za koroško Slovence.

Obiskali smo še eno najsevernejših slovenskih vasi, kjer je naša beseda še živa. To je vasi Dješke. Visoko na hribu so strnjene hiše okoli cerkvenega obzidja, ki je svoj čas služilo tudi kot obramba pred Turki. Sredi vasi stoji močena lipa, okoli katere so se zbirali vaščani po maši, in katera še danes predstavlja središče vasi.

Dan se je že nagibal k večeru in pot nas je vodila v Tinje, 20 km od Celovca, kjer smo se namenili prenočiti. Tudi tu so nas gostili ljubno in prijazno sprejeli ter so nam člani lutkovne in dramske skupine po večerji pripravili prijeten večer. Izvedba lutkovne igrice »Volk in kozliček« ni prav nič zaostajala za najboljšim ansamblom v Sloveniji, saj so prav tam želi že več priznanj in so se tudi tokrat odpravljali na gostovanje na štajersko. Prav tako živahno in prepričljivo so zaigrali igrice Svetlane Makarovič »Hisa tete Barbare«. Nasmejali smo se ob obeh. Mi pa smo jim v pesmi in besedi predstavili naš zamejski Kras z

našimi pesniki in ob pesni Miroslava Kosuta »Kameno poklonili našim rojakom pravi kraški kamen. Srečanje je z obeh strani izvenlo pristno in prijateljsko.

Naslednji dan smo se na poti skozi Podjuno in Rož ustavili v pretežno slovenski vasi v Globanici, kjer deluje slovenska Kmetijska zadruga, od katere si tamkajšnji kmetje lahko izposojajo stroje za obdelavo zemlje. Ta vasa ima tudi dvojezični napis, ki jih druge vasi zaradi avstrijskih oblasti nimajo. V tej vasi nas je presenetilo razmeroma veliko in moderno grajeno poslopje mrtvašnice. Njegov poslanec je pri svoji stranki namreč izposloval denar za gradnjo tako bogatega objekta, čeprav pravijo, bi lahko prostore koristneje uporabili, seveda v druge namene.

V Selah, vasi stisnjeni med hribe, sta nas pričakala župnik I. van Matko in vaški odbornik. V vasi se sočutna stara in nova moderna cerkev, vsaka s svojo kulturo, obe pa kot dokaz razvijajoče se arhitekture.

Ob ploščo, posvečeno padlim za vodnim vaščanom, ki so v času nacizma ilegalno delovali za revolucionarno gibanje, smo položili vence in se poklonili njihovemu spominu. Župnik Matko nam je povedal, da je vas pretežno slovenska, saj živi v njej le dve nemški družini. V času nacizma pa so vsi vaščani delovali kot eden in pomagali lorcem. Nekdo pa jih je izdal in plačali so visok krvni davek — 12 so jih obglavili na Dunaju.

Borba za enakopravnost se nadaljuje še danes. Selani so spet med prvoborci za pravice in svobodo. Štirje mladi Selani so na pogumen način bojkotirali nasilno preštevovanje 14. 11. 1976. Nasilju uradne Avstrije so se uprli na poseben način — zažgali so volilno skrinjico. Njihov boj je pred kratkim upošteval tudi zvezni predsednik in ukinil proces proti tem fantom.

V Svecah nas je sprejel v svojem ateljeju dobrodušni umetnik Gorše, ki se ga naša javnost prav gotovo spominja, saj je poučeval tudi v Trstu. Občudovali smo njegova dela, ki jih predstavlja v petih različnih tehnikah — v bronu, bakru, lesu, ocrepu in glini. Največ izdeluje nabožne motive, portretna in upodablja naše pesnike in pisatelje. Zgornje prostore hiše, kjer je bil včasih senik, je preuredil v atelje in v njem ima stalno razstavo.

Zadnja postaja pred odhodom s Koroške je bila v Sentjakobu kjer smo v Gospodinski šoli obedovali. Tu upravljajo šolske sestre do pred nedavnim edini slovenski otroški vrtec na Koroškem. Le-ta je dostopen vsem otrokom, tudi iz okoljskih občin.

Poslovili smo se od Celovca in Koroške, od naših prijaznih sprejemalcev in organizatorjev izleta.

Nazaj gredo smo vsak v svojih mislih urejali svoje vtise, ki so izvenili v veliko hvalaznico vsem tistim koroškim rojakom, ki so tako skrbno in natančno pripravili našo lahko poučno ekskurzijo. Omagčili so nam, la smo se sočutili tudi z njihovimi težavami, ki so skupne nam zamejcem, in v boju za slovensko besedo, smo se počutili zares kot bratje.

Udeleženci izleta

Veronski program

Višji skrbnik veronske Arene Carlo Alberto Cappelli je v soglasju z umetniškimi vodjo ustanove Aldom Rochiem doletel koledar in repertoar bližnjega 57. festivala, ki se bo v velikem veronem gledališču vršil od 12. julija do 1. septembra. Upravni svet ustanove je program odobril.

Repertoar letošnje veronske opernega festivala predvideva naslednje predstave:

V dneh 12. - 15. - 21. in 27. julija ter 1. - 4. - 7. - 15. in 19. avgusta bo na sporedu Puccinijeva »Turandot«, ki jo bo režiral Maurizio Bolognini, dirigiral pa bo Jurij Ahronovič.

V dneh 14. - 19. - 22. in 29. julija ter 3. - 8. - 10. - 12. - 18. - 26. in 29. avgusta bo na sporedu Verdijeva »Traviata« v režiji Giulia Coltellaccia in pod dirigentsko palico Oliviera De Fabritiisa.

V dneh 28. in 29. julija ter 2. - 5. - 9. - 11. - 14. - 17. in 24. avgusta ter 1. septembra bo na sporedu Boitov »Mefisto« v režiji Gianfranca De Bosija in pod dirigentsko palico Maurizio Arene.

V dneh 25. - 28. - 30. in 31. avgusta pa bo prišel na vrsto »Hrešča« Petra Illica Čajkovskega. Glavno vlogo v velikem baletu so poverili Carli Fracchi, privedite režira Beppe Menegatti, koroški deli so poverili Miloradu Miškovici, dirigentsko palico bo pa imel v rokah Enrico De Mori.

Nedelja, 13. maja 1979

TRST A
8.00, 11.00, 12.00, 13.00, 19.00 Poročila; 8.15 Dobro jutro po naše; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Godalni orkestri; 10.00 Mladinski oder: »Erazem in potepuh«; 10.30 Nediški zvon; 11.05 Nedeljski koncert v tržaškem Avditoriju; 12.15 Ljudje pred mikrofonom; 12.30 Poslušajmo spet; 13.30 Glasba po željah; 14.30 Glasbeni drobiž; 15.00 Nedeljsko popoldne: Sport in glasba, Prenosi z naših prirediteljev.

KOPER
6.30, 7.30, 10.30, 12.30, 13.30, 14.30, 20.30 Poročila; 6.00 in 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.30 Končno je nedelja; 9.15 Poje Alfi Nipič; 10.00 Z nami je...; 10.15 Orkester Martina Circus; 10.32 Glasbeni odmor; 10.40 Glasba in nasveti; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.15 V iskanju popolnosti; 11.30 Kim, svet mladim; 12.00 Pogovor s poslušalci; 12.10 Glasba po željah; 12.40 Pčice na i; 14.00 Avto story; 14.33 Najpopularnejše povelje tedna; 15.00 Posebna oddaja iz Furlanije; 15.15 15 minut z Billyjem Jeolom; 15.30 Koncert na trgu; 16.00 Slovenska književnost; 16.15 Poslušam, poslušaj; 16.30 Sosednji kraji in ljudje; 16.50 in 17.45 Od hiše do hiše; 17.30 Primorski dnevnik; 18.30 Nedelja na športnih igriščih; 20.00 Orkestralna panorama; 20.40 Disk. hits; 21.15 Majhna dela velikih mojstrov; 22.00 Plesna glasba.

RADIO 1
8.00, 10.10, 13.00, 18.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.00 Glasbeno prebujenje; 6.30 Glasba za praznični dan; 8.30 Volilna kronika; 8.40 Naša zemlja; 10.20 Tinerario; 11.20 Jaz, protagonista; 12.00 Glasbena oddaja s Sergiom Endrigom; 12.30 Rally; 13.30 El Calderon — glasbeno-govorni program; 15.20 Radio 1 — za vsakogar nekaj; 15.50 Bel papir; 16.50 Vse o nogometu, od minute do minute; 18.05 Stadium; nagradna oddaja; 19.35 Klasična, pop in jazz glasba; 20.00 Lucio Silla, glasbena drama; 22.35 Di- rekten prenos glasbenega sporeda; 23.18 Mi, vi in zvezde.

LJUBLJANA
6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.15 Danes je nedelja; 7.30 Zdravo, tovariši vokalji; 8.07 Radijska igra za otroke; 8.38 Skladbe za mladino; 9.05 Se pomnite, tovariši...; 9.35 Panorama lahke glasbe; 11.00 Pogovor s poslušalci; 11.10 Glasba po željah; 13.30 Za kmetijske proizvajalce; 13.50 Pihalne godbe; 14.05 Humoreska tega tedna; 15.10 Listi iz notese; 15.30 Nedeljska reportaža; 15.55 Pri nas doma; 16.20 Gremo v kino; 16.45 Glasna neuvrčenih; 17.05 Popularne opere; melodije; 17.50 Radijska igra; 18.32 Glasbeni intermezzo; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Glasbene razjednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.20 Glasbena tribuna mladim; 23.05 Lirični utrinki; 23.10 Glasbena parada Radenci 79; 00.05 Nočni program.

TORRE, 15. maja
8.45, 10.00 in 14.45 TV v šoli; 16.55 Šolska TV; 17.25 Poročila; 17.30 Slovenski ljudski plesi; 18.00 Pisani svet; 18.35 Obzornik; 18.45 Šola za revolucijo; 19.15 R. sanka; 19.30 Dnevnik; 20.00 TV tribuna; 20.55 A. Halesy: Korenine, nadaljevanje; 21.45 Z. Ciklič: Obrežje plesalk, balet; 22.00 Dnevnik.

KOPER
19.30 Odprta meja; 19.50 Stičišče; 20.00 Risanke; 20.15 Dnevnik; 20.30 Maja z Viharnega coka — 5. nad.; 21.30 Aktualna tema; 22.00 Narodna glasba: Poljska folklor; 22.30 Stičišče.

SREDA, 16. maja
9.00 in 10.00 TV v šoli; 15.10 Nogomet: Crvena zvezda - Velež; 17.25 Poročila; 17.30 Tako so živeli: A. Ingolič - Če bi se odpravili; 17.55 Od slike do slike; 18.25

Ponedeljek, 14. maja 1979

TRST A
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.30, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 18.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.45 Pravljična za dobro jutro; 8.05 Cetrtia dimenzija; 9.05 Dalmatinske pesmi; 9.30 Filološki utrinki; 9.40 Disco music; 10.05 Dve lanske zborovski tekmovalni; 11.00 Današnje branje; 11.35 Radi smo jih poslušali; 12.00 Ribe in morje; 13.15 Slovenski samospevi; 13.30 Socialna problematika; 14.10 Kulturna beleznica; 14.20 Glasbeni ping pong; 16.30 Pravljična v nadaljevanjih; 16.40 Odmev iz Irsk: 17.05 Mi in glasba; 18.05 Kulturni prostor.

KOPER
6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 in 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.32 Orkestralne miniature; 9.15 Poje John Young; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Z nami je...; 10.10 Življenje v šoli; 10.32 Glasbeni odmor; 10.40 Glasba in nasveti; 11.00 Kim, svet mladim; 11.32 Horoskopske dneve; 11.35 Poslušajmo jih skupaj; 12.00 Na prvi strani; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Sportne vesti; 14.10 Plošče; 14.33 Valčki, polke in mazurke; 15.20 Ansambel Adriano; 15.40 Povelje; 16.00 Pismo iz...; 16.05 Jaz poslušam, ti poslušaj; 16.40 Glasbeni notes; 17.00 Ob petih popoldne; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbeni koktajl; 18.35 Iz zborovske arhive; 20.00 Srečanje z našimi pevci; 20.32 Rock party; 21.00 Discoteca sound; 21.32 Gremo gledat opero; 22.45 Pop jazz.

RADIO 1
7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 in 7.30 Glasbeno prebujenje; 8.40 Volilna kronika; 8.50 Glasbeni trenutek; 9.00 in 10.35 Radio, anch'io; 11.30 Glasbeno srečanje z Mino; 12.05 in 13.30 Vi in jaz '79; 14.05 Glasbena oddaja s P. Finajem; 14.30 Ljubitelji umetnosti; 15.05 Za Evropo; 15.20 Rally; 15.45 Popoldanska radijska srečanja; 16.40 Mladina in klasična glasba; 17.05 Dnevna soba Elise Maxwell; 17.30 Kdo, kako, kdaj in kje; 17.55 Evropski objektiv; 18.35 Po uni-verzi; 19.35 Glasbeno-govorna oddaja; 20.10 Sijaj in smrt Joaquina Murietta, radijska priredba; 21.30 Glasbena kombinacija.

LJUBLJANA
6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.20 Dobro jutro, otroci!; 7.20 Rekreacija; 7.30 Iz naših sporedov; 8.08 Z glasbo v dober dan; 8.25 Ringaraja; 8.40 Pesmica za mlade risarje; 9.05 Z radica na poti; 9.45 Turistični napotki; 10.05 »Rezervirano za...«; 12.10 Veliki revijski orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pihalne godbe; 13.30 Priporočajo vam...; 14.05 Pojo amaterski zbori; 14.25 Glasba po željah; 15.30 Od melodije do melodije; 16.00 »Vrtljaki«; 18.00 Naša glasbena izročila; 18.25 Zvočni signali; 19.35 Lai-o no, otroci!; 19.45 »Zimute z alpskim kvintetom«; 20.10 Iz naše diskoteke; 21.05 Glasbena tribuna; 22.20 Povelje iz jugoslovanskih studiov; 23.05 Lirični utrinki; 23.10 Za ljubitelje jazz.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA OD 15. DO 19. MAJA 1979

TORRE, 15. maja
8.45, 10.00 in 14.45 TV v šoli; 16.55 Šolska TV; 17.25 Poročila; 17.30 Slovenski ljudski plesi; 18.00 Pisani svet; 18.35 Obzornik; 18.45 Šola za revolucijo; 19.15 R. sanka; 19.30 Dnevnik; 20.00 TV tribuna; 20.55 A. Halesy: Korenine, nadaljevanje; 21.45 Z. Ciklič: Obrežje plesalk, balet; 22.00 Dnevnik.

KOPER
19.30 Odprta meja; 19.50 Stičišče; 20.00 Risanke; 20.15 Dnevnik; 20.30 Maja z Viharnega coka — 5. nad.; 21.30 Aktualna tema; 22.00 Narodna glasba: Poljska folklor; 22.30 Stičišče.

SREDA, 16. maja
9.00 in 10.00 TV v šoli; 15.10 Nogomet: Crvena zvezda - Velež; 17.25 Poročila; 17.30 Tako so živeli: A. Ingolič - Če bi se odpravili; 17.55 Od slike do slike; 18.25

Nedelja, 13. maja 1979

ITALIJANSKA TV
Prvi kanal
11.00 Maša
12.15 Oddaja o poljedelstvu
13.00 DNEVNIK — OB 13. URI
13.30 DNEVNIK 1 — Vesti
14.05 V teku nedelje...
14.15 Sportne vesti
15.00 V evroviziji iz Montreuxa: »Gran gala«
16.45 Sportne vesti
17.50 90. minuta
18.15 Ital, nogometno prvenstvo
18.40 Ujemite krivca:
Zadnje zavetlišče — TV film
20.00 DNEVNIK
20.25 Volilna kronika
21.55 Sportna nedelja
22.55 Napoved programa za naslednji teden
Ob koncu DNEVNIK

Drugi kanal
12.15 Napoved programa za naslednji teden
12.30 Risani filmi
13.00 DNEVNIK 2 — OB 13. URI
13.35 Ona druga nedelja
13.50 DNEVNIK 2 — Neposredni športni prenos
18.45 DNEVNIK 2 — Gol flash
19.00 Ital, nogometno prvenstvo
19.50 DNEVNIK 2 — Odprti studio
20.00 DNEVNIK 2 — Nedelja sprint
20.25 Volilna kronika
22.40 Nekaj je bil... Rim, glasbena oddaja
22.00 DNEVNIK 2 — Dossier Nocojsnja oddaja bo obravnavala hudo aktualen problem: v Zah. Nemčiji bo 31. decembra vsak volji zločin zastarel in ne bo več sodno pregonljiv.
22.55 DNEVNIK 2 — Zadnje vesti
23.10 Koncert harfistke Claude Antonelli

JUGOSLOVANSKA TV
Ljubljana
9.05 Za nedeljsko dobro jutro
9.35 Dickens iz Londona — nad.
10.25 Sezamova ulica
10.30 Kmetijska oddaja
12.30 Poročila
12.35 Katastrofe, dok. film
13.05 Beograjska pomlad 79
14.15 Nogomet: Manchester United - Arsenal
15.45 Sportna poročila
15.50 Evropsko prvenstvo v orodni telovadbi
17.30 Cvetje: Ciklame in bromelije
17.45 V samoti, film
19.30 DNEVNIK
20.00 D. Sušić: Tale — nadaljevanje
21.00 Superšolsčina — dok.
21.50 Zabavno - glasbena oddaja
22.05 Sportni pregled

Koper
18.00 Evropsko prvenstvo v orodni telovadbi
19.30 Otroški kotiček
20.15 Stičišče
20.30 Rojena slobodna — film
22.05 Glasbena oddaja
Zagreb
14.10 Človek, ki se je znal pogovarjati z otroki — film
15.40 Nedeljsko popoldne
21.50 Zabavno - glasbena oddaja
SVICA
19.20 Prijetna glasba
20.45 Captain Oedin
21.35 Sportna nedelja

Ponedeljek, 14. maja 1979

ITALIJANSKA TV
Prvi kanal
12.30 Argumenti
13.00 Knjižna rubrika
13.30 DNEVNIK
14.00 Volilna kronika
14.10 Jezik za vsakogar: italijanščina
17.00 Valeria Moriconi pripoveduje
17.10 Ana, dan za dnem — 5. nadaljevanje
17.25 Speciale Teen
17.50 Oddaja o prehrani
18.20 Argumenti
18.50 Osmi dan
19.20 Vesolje 1999
Onde lambda — 1. del
19.45 Almanah in Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.25 Volilna kronika
22.00 Mystery — koncert
Filmske novosti
Ob koncu DNEVNIK in Vremenska slika

Drugi kanal
12.30 Sezonski menu
13.00 DNEVNIK 2 — OB 13. URI
13.30 Volilna kronika
13.40 Sto tisoč zakaj
14.10 Imola: Motociklizem
Program za mladino:
17.00 Miške, risanka
17.05 Gor in dol po Italiji
17.30 Spazio dispari
18.00 Nostalgik, nomadi ledenikov
18.30 DNEVNIK 2 — Sport
18.50 Volilna tribuna
19.05 Dober večer z... Lino Wertmüller
Vmes Muppet show
Vremenske napovedi
20.25 Volilna kronika
20.40 Idiot, F. Dostojevskega
22.00 Volilna tribuna
22.50 Protestantizem
Ob koncu DNEVNIK 2 — Zadnje vesti

JUGOSLOVANSKA TV
Ljubljana
9.00, 10.00, 11.10, 15.00 in 16.00 TV v šoli
17.20 Poročila
17.25 Kobilja jaja, pravljica
17.40 Katastrofe, dok.
18.05 Za naše otroke
18.35 Obzornik
18.45 Mladi za mlade
19.15 Risanke
19.30 DNEVNIK
20.00 Ljubček, TV drama
21.00 Kulturne diagonale
21.40 Miza kratkega filma: Nana dan, Proa v Srbiji
22.05 DNEVNIK

Koper
19.50 Stičišče
20.00 Risanke
20.15 DNEVNIK
20.30 Tretji povabljenec — 4. nadaljevanje
21.30 Zlati tise, drama
22.30 Baletni večer

Zagreb
18.15 Mikrokirurgija
18.45 Mladi za mlade
20.00 Ura nemščine — 2. del
22.00 Glasbeni trenutek
22.05 Kultura v objektivu

SVICA
19.05 Majhen čarovnik — TV film
19.35 Sportni objektiv
21.45 Brazilski baleti
22.05 Zrastle je

Ste pravi ljubitelji kave?

Cremaffé PRIMO ROVIS

vam nudi:

1. široko izbiro najboljših kave
2. najbolj ugodne cene, ki se ujemajo s kakovostjo kave
3. dnevno sveže praženo kavo na vašem domu.

CREMAFFÉ pomeni jamstvo za kakovost
CREMAFFÉ Vam nudi vedno najboljšo

Na razpolago je v vseh trgovinah, supermarketih in kavarnah

Branko Babič

LJUDJE IN BOJI NA KOZARI

Pričevanje o vstaji in revoluciji 1941-1942

V oblikovanju te koncepcije so imeli vidno vlogo - poleg Anteja Pavelića - še znani ustaški ideologi, kot Filip Lukas, Krunoslav Draganović, Mladen Lorković idr. Njihovo pisanje je predvsem dokazovalo, kako da je bila hrvatska država nekdanj »samostojna«, da je njeno »zgodovinsko območje« vedno zajemalo Bosno in Hercegovino, da v Bosni in Hercegovini do prihoda Turkov sploh ni bilo pravoslavnega življa (Krunoslav Draganović: »Katoliška cerkev v Bosni in Hercegovini nekdanj in danes«). Ko omenjeni avtor tolmači zemljevid, ki prikazuje nekdanje in današnje stanje katoliške cerkve v Bosni in Hercegovini, pravi, da zemljevid »jasno in glasno govori, da smo tu (Hrvati op.p.) avtohtoni element, v svoji hiši, svoji na svojem, in da nas ni ustvarila nobena propaganda in ne — imigracija«. Ker se hoče ogniti slehernemu dvomu, da so tu katoliki »avtohtoni element« in da pravoslavni predstavljajo »imigracijo«, Draganović dobesedno pravi: »Po vsem tem so avtohtoni bosanski elementi tamkajšnji katoliki in muslimani, medtem ko so pravoslavni večinoma doseljenci iz turške dobe.« (Tu

misli na turško zasedbo Bosne in Hercegovine, op.p.).

Proti nekatoliškemu prebivalstvu pa naj bi uporabljali tudi druge nasilne ukrepe: fizično iztrebljanje, pregone in nasilno prekrščevanje. Ta ideologija je odločno zanikala etnično individualnost in posebno nacionalnost Muslimanov. O vsem tem, poleg drugega, Draganović navaja tudi naslednje: »Katoliško prebivalstvo je povsem ali skoraj povsem izginilo... s področja Pakraca v Slavoniji, s Korduna v Hrvatski, iz Like, severne Dalmacije in severozahodne Bosne (Bosanske krajine). Vsa ta območja so bila nekdanj čisto katoliška, pripadala so hrvatski državi in pred turško vladavino na tem območjih, razen katoliške, ni bila znana nobena druga religija.«

To sožitje vere in nacionalnosti je predstavljalo ideološko in politično povezavo ustašev in katoliške cerkve oziroma ustašev in klerikalcev znotraj katoliške cerkve. Že v tridesetih letih je namreč prišlo do tesnega sodelovanja med klerikalnim in ustaškim gibanjem. Ustaški »program državnostvornosti« je bil dopolnjen s programom »obrambe vere«, pri čemer so reko Drino navajali kot »mejo« med vzhodom in zahodom.

Po Draganovićevih »znanstvenih« dokazovanjih, da sta Bosna in Hercegovina hrvatsko ozemlje, je tudi Pavelić podčrtal v »navodilih za politično propagando«, da se »ne sme dovoljevati, da se v Bosni in Hercegovini govori kot o posebnem ozemlju in da se muslimani ne ločujejo od hrvatskega naroda, kaj je Bosna in Hercegovina srce hrvatske države in muslimani plemeniti del hrvatskega naroda ter skupaj s katoličani predstavljajo ogromno večino v tej pokrajini, ki je bila svojevčasno od

NOGOMET

3. ITALIJANSKA LIGA

Priložnost za Triestino

Bielese, s katerim bodo Tržačani igrali v gosteh, bo močno okrnjen

Tudi današnje kolo prvenstva C-1 lige obeta mnogo zanimivih dvobojev. Prvenstvo se počasi izteka in medsebojni obračuni za obstanek in napredovanje, kar stopnjujejo. Največje srečanje kola bo v Comu, kjer se bodo domačini, ki so si že zagotovili napredovanje v B ligo, srečali z ekipo Reggiane, ki po nedeljskem porazu Reggiane v Trstu sedaj glavni tekmece Triestina. Parma je v zadnjih kolidosega vrhunsko formo, vseno pa bi moral Com, če bo igral zbrano zlahka osvojiti obe točki.

Reggiana je v Trstu dosegla višek dolge krize, ki so jo igralci spretno skrivali, vrsto lažnih izidov ob pomoči sodnikov in sreče. Posledica vsega tega je bila kot običajno zamenjava trenerja. Današnje srečanje z Leccom je za Reggiano zadnja priložnost.

Najslabši je prav gotovo položaj Novare, ne samo zaradi velikega zaostanka na prvenstveni lestvici (štiri točke). Piemontska ekipa je namreč v ospredju pozornosti zaradi poizkusa podkupitve, ki naj bi igralca Scandroglio izvedel od vratarja Lecca Troila. Če bi igralca in torej Novaro, ki neposredno odgovarja za vsa dejanja svojih članov, spoznali za krivo, bi piemontska ekipa lahko celo tvegala izpad iz lige.

Tudi Triestina bo v tem kolu opravila zahtevnejše gostovanje v Bielli. Bielese je zelo solidna ekipa, kot je že dokazala v prvem srečanju v Trstu, ko je bil izid 0:0. Danes pa bodo domačini močno okrnjeni saj je zvezni sodnik izključil kar tri nogometaše: vratarja Realija, zelo močnega branilca Conforta in Braghina. Triestina ima torej po našem mnenju edinstveno priložnost, da se bolj okrepí svoj prednost na lestvici.

Tržačani bodo igrali v popolni postavi.

Edi STARC — Danilo STOCCA

VABITA
V DISKOTEKO
LA «BORA»

Vsak dan

DISCO MUSIC

Zaprto ob ponedeljkih

RESTAVRACIJA PO NAROČILU
LU — BRIŠČKI 42/a, tel. 227311

OB POIMENOVANJU OPENSKE ŠOLE PO PISATELJU F. BEVKU

V četrtek tekmovanje v poligonu

Začetek tekmovanja bo ob 14. uri v šolski telovadnici na Opčinah - Manjše spremembe v rokometnem turnirju - Fantje v soboto, dekleta v nedeljo

Kot smo že poročali, se je tudi opensko športno društvo Polet vključilo v organizacijo proslav ob poimenovanju openske osnovne šole po pisatelju Francetu Bevku. Prvo tekmovanje, ki ga bo opensko društvo pripravilo, bo v otroškem poligonu in bi moralo biti na sporedu včeraj. Zaradi drugih obveznosti, ki naše osnovnošolce obremenjujejo ob zaključku šolskega leta, pa je bilo tekmovanje, po predhodnem posvetovanju z učitelji, preloženo na prihodnji četrtek, 17. maja.

V poligonu se bodo pomerili, poleg seveda openskih osnovnošolcev, še učenci šol «Karel Destovnik - Kajuh» s Padrič in iz Gropade, «Pinko Tomazič» iz Trebe, «Primož Trubar» iz Bazovice in «Aljož Gradnik» s Repentabro. Tekmovanje pa je odprto prav vsem šolarjem, ki bi radi pomežili svoje moči v tem otroškem poligonu. Tako je na primer svojo prisotnost potrdila tudi otroška telovadna skupina iz Na-

brežine, ki jo vodi prof. Jadrana Gabrovec.

Kakšno bo pravzaprav tekmovanje? Poligon vsebuje telovadnice v takem zaporedju: tek, esaloma med kiji, preval naprej, plazenje pod nizko postavljenimi letvici, preskok ovire, še en preval naprej, hoja po nizki švedski klopi, metanje žoge v cilj.

Vaje nikakor niso zahtevne in jih zmore vsak osnovnošolski otrok. Zato pa tudi vsi pričakujejo masovno udeležbo na tem tekmovanju. Točke bo prejel vsak udeleželec tekmovanja, šole pa, ki bodo zbrale največ točk, bodo nagrade. Seveda pa nagrade ne bodo šle samo šolam: vsak nastopajoči bo prejel v dar spominsko značko Poleta, prvih pet tekmovalec v vsaki kategoriji pa bodo nagradili z zlatimi, srebrnimi in bronastimi kožlami.

Nastopajoče otroke bodo razdelili v dve skupini: prvo bodo sestavljali otroci, ki obiskujejo otroški vrtec in učenci prvih dveh razredov osnovne šole, drugo pa učenci tretjega, četrtega in petega razreda.

Tekmovanje bo na sporedu v četrtek, 17. maja s pričetkom ob 14. uri v telovadnici srednje šole Srečko Kosovel na Opčinah. Spremljevalcem otrok pripravila organizator predvsem točnost. Poleg tega pa bodo morali spremljevalci pred začetkom tekmovanja oddati seznam nastopajočih otrok (po kategorijah) v tajništvo, ki bo ob vstopu v telovadnico.

Do manjše spremembe je prišlo tudi v turnirju rokmeta. Fantje bodo namreč nastopili v soboto popoldne, dekleta pa v nedeljo zjutraj. Namesto sezanske šole bo nastopila ekipa osemletke Hrpele-Kozina.

POMAGAJMO
ČRNI GORI!

ROD MODREGA

TABORNIŠKI
KOTIČEK

GORICA

Zadnja dva tedna smo taborniki RMV izvedli precej aktivno. Poleg naših običajnih aktivnosti smo se aktivno vključili v dogajanje, ki se odvija okoli nas; vendar je to dogajanje naše, ker smo vedno trdili, da smo neločljivo povezani z rešitvijo, kar se dogaja v sklopu slovenske narodnostne skupnosti.

OPCINE

Začelo se je 28. aprila na Opčinah. V soboto zvečer je taborniška družina Sokolov s Selitca pripravila taborni ogenj. Sicer nam je vreme pokvarilo načrt in smo morali izvesti program v Prostvetnem domu. Z ognjem smo se taborniki vključili v sklop prireditel ob poimenovanju slovenske osnovne šole po Francetu Bevku. Program ognja je bil postavljen Bevku, 25. aprila in 1. maja — prazniku dela, a i stočasno dnevu osvoboditve Trsta leta 1945.

V nedeljo, 6. maja, so openski taborniki skupno z openskimi skavti priredili orientacijski pohod za osnovnošolce in srednješolce. Tudi pohod je sodil v okvir prireditel ob poimenovanju osnovne šole po Francetu Bevku.

PROSEK

V ponedeljek, 30. aprila, nam je vreme drugje pokvarilo načrte, saj nam je preprečilo izvedbo taborne ognja ob priliki prvomajskih prireditev na Proseku in Kontovelu.

katerih so se udeležile razne vaje organizacije. Vreme pa ni preprečilo članom taborniške družine šumečih borov, da ne bi postavili častne straže ob obeh spominskih NOB na Proseku in Kontovelu.

Prvega maja zjutraj pa so bili taborniki zopet na častni straži ob priliki spominske svečanosti padlim.

ZGONIK

V soboto, 5. maja, je bil nočni orientacijski pohod v zgonski občini. Pohod je potekel v organizaciji SK Kras in PD Rdeča zvezda, prga pa so trasirali člani taborniške družine zapadnih mejašev, ki deluje v zgonski občini.

V nedeljo zjutraj pa so taborniki stali na častni straži pred zgonskim spomenikom padlim v narodnoosvobodilni vojni.

STEVEJAN

V nedeljo, 6. maja, je bil na sporedu že tradicionalni mladinski pohod, ki ga že vrsto let organizira domače društvo Briški grič. Ravno tako že vrsto let, v sklopu mladinskega dneva, prirejejo člani goriških družin taborniške organizacije RMV orientacijski pohod. Letošnji pohod je dobro uspel tako glede organizacije kot glede udeležbe tekmovanih ekip.

Orientacijskega pohoda sta se udeležili tudi dve taborniški ekipi. M. P.

NA STADIONU «1. MAJ» V OKVIRU BOROVE 20-LETNICE

Čez teden dni otroška olimpiada

Pokroviteljstvo je prevzela mladinska revija Galeb - Tekmovanje pripravljata Borova atletska sekcija in športna šola

Letošnje jubilej ne prireditve SZ Bor, ob njegovi 20-letnici obstoja, bodo v soboto, 19. t.m., bogatejšje se za eno tekmovalno. Tokrat bodo prišli na vrsto najmlajši, ki bodo imeli na stadionu «1. maj» v Trstu otroško olimpiado. Celotno tekmovalno bo potekalo v okviru Športne šole za učence tržaških mestnih šol iz Borkov, Rojana, Sv. Franciška, Sv. Ivana, Sv. Jakoba, Sv. Ane, Katinare, Skednja in iz UL Donadoni. Pokroviteljstvo nad prireditvijo je prevzela mladinska revija Galeb.

Kaj bo obsegalo to tekmovanje? Osrednja točka bo troboj za osnovnošolce, ki bodo morali opraviti te naloge: preteči bodo morali 20 m, nato skakati v daljino z mesta in končno se metati žogo ne le čim bolj daleč, ampak tudi čim natančneje, t.j. čim bližje ob črti, ki bo potegnjena v smeri meta. Rezultate vseh treh nastopov bodo sestli in tako sestavili skupno lestvico troboja.

Celotno organizacijo tega dela je prevzel atletske odsek Bora. Poleg tega bo na sporedu tudi nastop otrok iz vrtec, ki bodo imeli pač svojim sposobnostim primerno nalogo: mimo raznih ovir bodo morali namreč voziti s tricolom.

Če k temu še dodamo, da bo dan prej, t.j. v petek popoldne, na sporedu še turnir v igri med dvema ognjenima, potem smo celotno sliko prireditve že precej zaokrožili. Povemo lahko le še to, da bodo vsi nastopajoči prejeli nagrado, poskrbljeno pa bo tudi za prigrizke.

Kaj je namen te prireditve. Poleg dejstva, da bo Bor prireja v okviru svojega jubileja in je tudi predvidena v programu Športne šole, želijo prireditelji z njo predvsem omogočiti našim najmlajšim, da se že v zgodnji mladosti spoznajo s sebi primerno obliko tekmovalnega športa, da izmerijo svoje moči in sposobnosti, da pokažejo napredek, ki so ga dosegli med obiskovanjem Športne šole in da se obenem tudi tisti osnovnošolci, ki iz tega ali onega vzroka niso bili deležni letom redne telesnovzgojne vadbe, vsaj na tak način in vsaj za en dan vključijo v družino naših najmlajših športnikov.

Ker je že med letom Športno šolo obiskovalo v Trstu več kot sto otrok, lahko zato upravičeno pričakujemo, da bo tudi na tem tekmovanju udeležba res množična.

MINIBASKET

NA LIBERTASOVEM TURNIRJU
Zmaga in poraz
mladih borovcev

Libertas B — Bor 20:80

BOR: Pieri 2, Brandolin 6, Krapež 8, Tavcar 23, Čej 14, Kovačič 16, Smoljak 4, Jogan 2, Kosuta 4, Žerjul 2, Žerjal, Gruđen.

V prvi tekmi Libertasovega turnirja «Zanardo» v minibasketu so borovci gladko premagali drugo peterko Libertasa, ki je v zadnjem trenutku zamenjala Sabo. V Borovih vrstah sta se izkazala predvsem Tavcar in Kovačič, pahaliti pa moramo vse igralce.

V drugi tekmi prvega kola je Don Bosco premagal SGT z 80:47.

Don Bosco — Bor 69:44
BOR: Tavcar 11, Gruđen 4, Čej 2, Brandolin 8, Smoljak 2, Krapež 16, Jogan 4, A. Kovačič, D. Kovačič, Žerjul.

LIBERTASOV TURNIR
V 3. MOŠKI IN ŽENSKI DIVIZIJI

Zadovoljivi nastopi naših ekip

Druga ženska Borova ekipa v vodstvu - Breg in Sloga B na sredini lestvice

V odbojškem prvenstvu 3. divizije so moški končali prvi del prvenstva, odbojkarice pa so odigrale še 2. povratno kolo.

3. MOŠKA DIVIZIJA

V tej konkurenci igra od slovenskih šestek samo Bor. Borovci so v sedmih tekмах štirikrat zmagali in trikrat izgubili. Z osmimi točkami delijo tretje mesto skupaj z ekipo II Modulo, katero pa so v neposrednem obračunu premagali. Kombinirana šesterka «plavih», sestavljajo jo nekateri starejši in mlajši odbojkarji, je pokazala v prvem delu prvenstva pričačevano igranje in le v domačem srečanju z Rozzomol A so nekoliko razočarali. Na prvem mestu je povsem zaslužen Rozz B, ki je zmagal sedemkrat in na nasprotnikom ni prepustil niti niza. Na drugem mestu so veterani Volley cluba.

IZIDI ZADNJIH DVEH KOL
Rozz B - ARCCS 3:0, Rozz A - II Modulo 0:3, La Talpa - Volley club 0:3, Volley club - Cus Trst 2:3, II Modulo - La Talpa 3:2, Rozz A - CCS 3:0.

LESTVICA
Rozz B 14, Volley club 10, Bor in II Modulo 8, Sloga A 2, Kontovel A 0.

3. ŽENSKA DIVIZIJA

Podobno kot v moški konkurenci v tej skupini premočno vodi po 9 kolidrug postav Bora, ki ni nasprotnicam privoščila zadoščanja, da bi jim odvzele vsaj niz.

Dokaj dobri sta vrsti La Previdente in Solaris, ki sta ostali praznih rok samo dvakrat. Na solidni sredini lestvice sta Breg B in Sloga B, ki sta izbojevali deset oziroma osem točk. Med našimi zastopniki je nekoliko slabši Kontovel B, ki je premagal samo zadnjega na razpredelnici Volley club.

IZIDI ZADNJIH TREH KOL
Kontovel B - Solaris 0:3, Sloga B - Volley club 3:0, Breg B - La Previdente 1:3, Inter B - Bor B 0:3, Inter B - La Previdente 2:3, Breg B - Volley club 3:1, Sloga B - Solaris 0:3, Bor B - Kontovel 3:0, Kontovel B - Sloga B 0:3, Solaris - Breg 3:0, Volley club - Inter B 1:3, La Previdente - Bor B 0:3.

LESTVICA
Bor B 18, La Previdente in Solaris 14, Breg B 10, Sloga B 8, Inter B 6, Kontovel B 2, Volley club 0.

SKUPINA B

Tudi v tej skupini so pokazali dosedanj prvenstveni razpleti, da je prva postava Interja premočna, saj ni klonila niti enkrat. Presene-

čenje prvenstva pa je nedvomno Sokol, ki ima samo dve točki zaostanka. Na tretjem mestu je UISP, ki ima dve točki več od Bora A, toda odigral je tudi tekmo več. Enako število točk kot Tržačanke ima II Modulo, slabša tekmecka skupine sta Sloga in Kontovel. Lestvica ni popolna, ker je v vsakem kolu ena ekipa prosta. Šesterki Interja in Bora sta odigrali srečanje manj.

IZIDI ZADNJIH TREH KOL
Bor A - II Modulo 1:3, Kontovel A - Inter A 0:3, Kontovel A - II Modulo 1:3, Sloga A - UISP Trst 2:3, Bor A - Sokol 2:3, Sokol - Sloga A 3:0, UISP Trst - Kontovel A 3:1, II Modulo - Inter A 1:3.

LESTVICA
Inter A 14, Sokol 12, UISP Trst 10, Bor in II Modulo 8, Sloga A 2, Kontovel A 0.

3. ŽENSKA DIVIZIJA

Sokol — Sloga A 3:0
SOKOL: Kukanja, Pangos, Legiša, Gabrovec, Chemelli, Kralj, Caharija in Rojc.

SLOGA: Zoch, Repinc, Krizmančič, Milčič, Gulic, Sosić, Gregori. Kot je bilo pričakovati, se je tekma, ki so jo mlade odbojkarice odigrale v telovadnici v Nabrežini, končala z zmago domačega Sokola. Kljub temu, da je bila odsonna podajalčica Mervičeva, ki je sicer tudi kapetan ekipe, lahko rečemo, da je bila igra Sokola kar dobra, predvsem v napadu. Igralke so igro gradile, kar je pri nasprotniku manjkalo in je bilo seveda občutiti pri rezultatu. V začetku sta si bila nasprotnika za petami, saj se je prvi set končal z rezultatom 16:14. Posebno za Sokol velja, da je v prvem setu pokazal dokaj zasnopo igranja, morda ker so igralkle podcenjevale nasprotnika, ki ni jih bil pa le kmalu dosegel. V drugem in tretjem setu, pa je bilo jasno, da je Sokol le boljši, saj je oba končna seta osvojil brez večjih težav.

Igralke Sloga bi pa nedvomno boljše zaigrale, če bi predvsem v drugem in tretjem setu ne bile tako zmedene na igrišču.

PO LJUBLJANSKIH ULICAH
Tudi naše ekipe

V sredo so bila po ljubljanskih ulicah razna tekmovanja v okviru proslave dneva osvoboditve. Na sporedu so bila tekmovanja v mo-

Kljub zadovoljivi igri so Mazzucovi varovanci izgubili z močnim Don Boscom, ki je ves čas tekme vodil pred našimi fanti, čeprav so naši minikosaški tokrat odigrali najboljšo sezonsko tekmo.

V drugi tekmi kola je Libertas A gladko premagal Libertas B z 79:29. **LESTVICA**
Don Bosco 4, Bor in Libertas A 2, Libertas B in SGT 0.

Max

OBVESTILA

ZSSDI

pziva vse svoje članice in športnike, da bi z organizacijo nabiralnih akcij prispevali za potresence v Črni gori. Prispevke sprejemata urada ZSSDI v Trstu in Gorici.

Košarkarska rekreacija pri SZ Bor

SZ Bor obvešča, da je na stadionu «1. maj» v Trstu rekreacijske za kosarkarje. Kosarkarska rekreacija je ob torkih od 20. ure do 21.30.

ODBOJKA

Tokrat brez presenečenj

Openska ekipa Nebojsa nadaljuje vrsto zmag

Ta teden je bil za odbojkarje-ekipe «mirnejši» od ostalih doslej, saj so v njem odigrali le eno kolo in sicer prvo povratno.

MOŠKI - SKUPINA A

Osrednja tekma tega kola je bila v sredo v Nabrežini, kjer sta se pomerila Sokol in prva ekipa Brega. Podobno kot v prvem delu je tudi tokrat zmagal Breg A s 3:0. Kljub gladkemu porazu pa nas je Sokol s prikazano igro zadovoljil.

V Zgoniku je Kras premagal okrnjeno Mladino s 3:0, z istim rezultatom pa je Sloga A Funny jeans premagala Fanclo z dušu.

Breg si je tako praktično že zagotovil pravico do nastopanja v finalnem delu prvenstva, druga finalist pa bo določil obračun med Sokolom in Slogo A Funny jeans, ki so na sporedu v prihodnjem kolu.

IZIDI TEGA KOLA
Sokol - Breg A 0:3, Fanci z dušo - Sloga A Funny jeans 0:3, Kras - Mladina 3:0.

ŽENSKA - SKUPINA A

Pupe Funny jeans so v petek na Opčinah odpravile krisko Mladino brez večjega naprežanja. V Zgoniku pa je prav tako v petek, Kras izgubil proti lonjerski Adri z istim rezultatom kot v prvem delu prvenstva. Krasovke so brez težav osvojile prvi niz, v nadaljevanju pa so vse premalo učinkovito igrale, da bi lahko lonjerski mešani ekipi preprečile zmago.

IZIDA
Adria - Kras 3:1, Mladina - Pupe Funny jeans 0:3.

LESTVICA
Pupe Funny jeans 6, Adria (s tekmo manj) in Kras 4, Mladina (s tekmo manj) 0.

INKA

ŽENSKA - SKUPINA B

Osrednja tekma je bila na sporedu v sredo, ko sta se pri Banjah pomerili najboljši ekipi letošnjega Revivala, in sicer Sloga in Ekipa 10. V povratnem kolu je s tesnim 3:2 slavila zmago Sloga. Slogašice so se vodile z 2:0, ko je Ekipa 10 uspelo stanje v setih izenačiti. Tekma je bila vseskozi zelo zanimiva in borbeno in ni manjkalo res lepih odbojškarskih potez.

V petek pa je v Zgoniku Kras A premagal Muce copatarice brez težav.

IZIDA
Sloga - Ekipa 10 3:2, Muce copatarice - Kras A 0:3.

LESTVICA
Ekipa 10 in Sloga 6, Kras A 4, Muce copatarice 0.

OBVESTILO

TPK SIRENA vabi vse svoje članice in prijatelje, da prispevajo k nabiralni akciji za potresence v Črni gori. Prispevke lahko izročijo v barokovlanskem društvu, Ul. Cerreta 12.

R. F.

DOMAČI ŠPORT

VAM
PREDSTAVI
TRGOVINADANES
NEDELJA, 13. maja 1979
NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA
18.00 v Trstu, Ul. Sanzio
Sovrana - Breg

16.00 v Trebach
Primorec - Campanelle

18.00 na Opčinah
Opicina - Primorje

16.00 v Bazovici
Zarja - Zauze

16.00 v Zavljah
GMT - Gaja

3. AMATERSKA LIGA
16.00 v Sovodnjah
Sovodnje - San Lorenzo

16.00 v Križu
Vesna - Kras

NARASČAJNIKI
10.00 v Standrežu
Juventina - Sovodnje

«REVIVAL 1979»

ZACETNIKI

10.00 v Dolini
Breg - S. Giovanni

9.45 na Opčinah
Opicina - Kras

10.00 v Križu
Vesna - Domio

ODBOJKA
TURNIR PRIJATELJSTVA
9.30 v Dolini
Finalna srečanja

9.30 v Gorici, telovad. v Kornu
Finalna srečanja

1. ŽENSKA DIVIZIJA
10.00 v Gorici
Hrast - Julia

3. ŽENSKA DIVIZIJA
10.30 v Trstu, licej Petrarca
Inter A - Bor A

KOŠARKA
1. DIVIZIJA
9.00 v Trstu, stadion «1. maj»
Bor B - SGT

NAMIZNI TENIS
DRAVNI TURNIR
9.00 v Tretevilu
Nastopa tudi Kras

ATLETIKA
DEŽELNO EKIPNO PRVENSTVO
15.00 v Trstu, Grezar
Nastopa tudi Bor in Adria

Delovanje ZSSDI

Seja odbor ZSSDI
V torek se je na redni seji sestel izvršni odbor ZSSDI, ki je obravnaval tekoče zadeve in preverjal obveznosti, ki jih predvideva dvehletni program. Po predhodnih stikih je bilo določeno, da bo v četrtek na sežu ZSSDI v Trstu sestanek s koordinacijskim odborom telesnokulturnih skupnosti na Obali, da bi se dogovorili o nadaljnjem sodelovanju med športniki in telesnokulturnimi organizacijami z obeh strani meje. Ugotovilo se tudi, da se je prvič sestala komisija za otroško telovadbo, ki pa mora še izdelati skupni program in inovirati načelnika, komisija za rekreacijo pa ni bila ustoličena zaradi prenehanja udeležbe predstavnikov včlanjenih društev.

V torek odbojškarska in košarkarska komisija

V torek se bo ob 18. uri sestala na sežu združenja odbojškarske komisija, ki bo med drugim obravnavala rekreacijsko tekmovanje «Revival 79» in poletni izpopolnjevalni tečaj. Uro pozneje (ob 19. uri) pa bo zasedala košarkarska komisija, ki bo v glavnem govorila o pripravi za ogled evropskega košarkarskega prvenstva v Gorici in Trzinu. Predstavniki vseh društev bodo na seji sporočili imena interesentov za ogled finalnih tekem.

— bs —

MINIBASKET

PRVENSTVO COCA-COLA

Breg - Italsider 27:7
BREG: Korošec 13, Prašelj, Kojan 8, Kofol, Vodopivec, Kozlovic, Otal 2, Slavec 4, Bandi, Stefancič, Furian, Jerman.

Proti začetnikom Italsidra so Bregovi košarkarji izbojevali lahko in zaslužen zmago.

Zmaga slovenskih fantov bi lahko bila obilnejša, če bi le-ti bili točnejši pri metih na koš.

«SAN SEBASTIANO»

Breg - Don Bosco 12:21
BREG: Prašelj 8, Otal 4, Marega, Tavcar, Bandi, Kozlovic, Slavec, Kojan.

Tudi v tekmi z Don Boscom so najmlajši Bregovi košarkarji ostali praznih rok. Kljub porazu pa gre pohvaliti vse naše fante, ki so bili dokaj požrtvovalni.

H. Maver

AKCIJA PRIMORSKEGA DNEVNIKA ZA POMOČ ČRNI GORI

Skoraj pri 120 milijonih lir

Objavljamo sedemnajsti seznam darovalcev:
Zbrano v uredništvu Primorskega dnevnika: učenci in učitelji slovenske osnovne šole v Devinu 85.000, SK Kras 50.000, PD Rdeča zvezda 50.000, Marino in Sonja Strajn (trgovina oblačil pri Domju) 30.000, Silvano Krašovec 5.000, Stanko in Marija Strajn (Krogelje 49) 20.000, Andrej Kralj (Trebče) 5.000, Bortolo Petronio 25.000, Ervin Piščanc (Piščanci 20) 10.000, Marica in Silvano Rebula (Sempolaj 49) 15.000, Bogomila Bizjak vd. Grdina 10.000, Vesna in Stanko Živec 10.000 lir.
Namesto cvetja na grob Nadjinega očeta daruje učno in neučno osebo srednje šole Igo Gruden 50.000 lir.
V počastitev spominj Danila Waltritsche darujeta Neva in Marijan Doljan 10.000 lir. Skupno 333.000 lir.
Zbrano v Tržaški knjižnici: Cveto in Ivanka Kralj (Gabrovec) 10.000, Boženko Štoka (Kontovel) 20.000, Skupno 30.000 lir.
Zbrano v Tržaški kreditni banki: Anna Požar - Danieli 20.000, Stello Gligovaz 20.000, Emma Partani (Cedad) 100.000, PD Lonjer - Katinara 10.000 lir. Skupno 150.000 lir.
Zbrano na ZSADI: odborniki ŠD Polet darujejo: Marčelo Malan 10.000, Nivea in Nino Unussi 20.000, Edi Ostrovska 10.000, Felice Ostrovska 20.000, Marčelo Svagelj 10.000, Robi Hrovatin 10.000, Božo Filipovič 10.000, Robi Garina 5.000, Ferdo Bratož 10.000, Vinko Kalin 5.000, Egidij Martelanc 10.000, Edi Sosič 10.000, Anton Feri 10.000, Pavel Mihič 10.000, Drago Gantar 10.000, Egon Kraus 10.000 lir. Skupno 170.000 lir.
NABIRALNA AKCIJA SLOVENSKE PROSVETNE ZVEZE
SPD Tabor Opčine - II. del: Pepi in Justina Daneu 30.000, Marija Kralj (Trst, Ul. Campanelle) 2.000, Eda in Riko Tavcer 10.000, Jelka in Marčelo Tavcer 20.000, Angela Škerlavaj vd. Šuligoj z Jadranko 20.000, premiera Ispjenke F. Bevk SPD Tabor Opčine 150.000 lir. Skupno 230.000 lir.
PD Valentin Vodnik - Dolina: Bernard Slavec (88) 10.000, Josip Strajn (68) 1.000, Gigi Giacomini (66) 2.000, Zeva (54) 5.000, Olimpija Gustinj (62) 10.000, Nerina Fontanot (230) 5.000, Mario Prasel (57) 5.000, Celestin Strajn (55) 10.000, Milan Lovriha (46) 10.000, Valentin Lovriha (428) 10.000, Pepca Kalc (52) 5.000, Marino in Silva Sancin (53) 2.000, Guerinio Strajn (51) 5.000, Angela in Guštin Jerjal (187) 10.000, Silva Vodopivec (63) 10.000, Ana Foraus (3) 10.000, Loredana Smotlak - Maver (463) 5.000, Strajn - Bertok (39) 20.000, Giorgio Uršič (markel Dolina) 10.000, Marija Lovriha (45) 4.000, Alojzija Lovriha (44) 5.000, Lazar Kozina (203) 1.000, Ana Jerjal (43) 1.000, Ida Svava (52) 3.000, Justina Strajn (50) 2.000, Vilma Jerjal (337) 10.000, Marija Krmač (73) 2.000, Marija Gentili (84/B) 1.000, Cinzia Sancin (85) 10.000, Zofka Candusio (109) 2.000, Ana Jerjal (86) 10.000, Slavko Krmeč (trgovina) 10.000, De Piccoli (219) 5.000, Gianni Manzin (markel Prebence) 1.000 ND, Giusto Klabin (47) 5.000, Olga Strajn (40) 5.000 lir. Skupno 216.500 lir in 1.000 ND.
PD Prosek - Kontovel: dramski odsek PD Prosek - Kontovel 116.000, Slovenski tržaški skavti - odsek Prosek - Kontovel 60.000, Zdrženje staršev osnovne šole na Proseku 30.000, družina Edi Kapun (Božje polje) 15.000, Prosek: družina Malalan (pekarna) 30.000, družina Mario Sossi (98) 20.000, Gička Faggin (11) 5.000, Dora Cumini (10) 4.000, Terčeljevi (9/B) 25.000, Legisa (9/E) 20.000, Bogič (9/M) 11.000, Ferdinando Mervi (9/G) 10.000, Chitarro (9/Q) 2.000, Merlino (9/Q) 1.000, Maria Gruden (9/T) 3.000, Marina Gruden (9/T) 3.000, Zavadlav (9/E) 3.000, Elvira Auber (9/C) 5.000, Marčela Šuc (2) 5.000, Berto Furlan (9/Q) 5.000, Marija Pernarčič (1/C) 10.000, Vido Kosmina (5) 5.000, Milan Furlan (7/A) 10.000, Mario Verč (9/HI) 10.000, Franc Žužek (9/H) 5.000, Vida Leghissa (9/I) 10.000, Rudi Semec (1) 10.000, dr. Marchio 30.000, Marta Gravina (Sesljan) 5.000, Marta Bogatec (10/G) 10.000, Lojze Semolič (11/D) 20.000, Ema Klarič 5.000 lir. Skupno 292.000 lir.
Popravek: Iz seznama PD «Fran Venturini» je pomotoma izostala Lidija Zabin Ul. V. Lago 3 10.000 lir. Zabinovi se opravičujemo.
PD Igo Gruden: Lino Caharija (Nabrežina 133) 20.000, Z. in M. Antonini (Nabrežina) 50.000, ILLA razred Nabrežina (namesto cvetja na grob Nadjinega očeta) 23.000 lir.
V Trstu smo zbrali 1.849.500 lir in 1.000 ND
V Gorici smo zbrali 1.969.700 lir
Prejšnji znesek 115.532.380 lir in 5.040 ND
SKUPNO: 119.351.580 lir in 6.040 ND

POMEMBNA PRIDOBITEV ZA RAZVOJ INFORMACIJ OB MEJI

Koprška televizija dobila nove funkcionalne prostore

Slovesnosti so se udeležili predstavniki obalnega družbenopolitičnega življenja, vodilni predstavniki TV Slovenije, predstavniki italijanske manjšine, Slovenci iz zamejstva ter generalna konzula sosednjih držav

KOPER — Včeraj dopoldne so v Koprski slovesnosti izročili namenjene prostore TV studia Koper. Gre za moderno, dvonadstropno stavbo, v kateri je nad 40 prostorov za programske, tehnične in druge televizijske delavce. Načrt je pripravil arhitekt Matija Suhadolc, stroški pa so znašali okrog 12 milijonov dinarjev.
Otvoritve so se udeležili številni ugledni predstavniki političnega in kulturnega življenja obale in repu-

blike, kakor tudi gostje iz hrvatske Istre in iz zamejstva. Med drugim so bili prisotni sekretar medobčinjskega komiteja ZK obalne kopskega področja Dino Pucar, predsednik kopske občinske skupščine Mario Abram, generalni direktor DO RTV Ljubljana dr. Tone Kravčev, predsednik Slovenske kulturno gospodarske zveze iz Trsta Boris Race, ravnatelj Slovenskega raziskovalnega inštituta v Trstu dr. Karel Šiško in predstavniki za-

mejskega tiska, italijanski generalni konzul v Kopru Francesco Labruzzo, jugoslovanski generalni konzul v Trstu Stefan Cigoj in drugi. Prisotni so bili tudi številni člani italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji.

V uvodnem nagovoru je direktor in glavni urednik TV studia Koper Dušan Fortič poudaril, da bodo novi prostori odprli nove možnosti v razvoju televizijskega medija na meji, hkrati pa gre za pridobitev, ki je velikega pomena in v interesu celotne jugoslovanske skupnosti.

Zdaj se bo še uspešnejše nadaljevala poslanstvo kopske televizije in radija kot izraz enotne jugoslovanske politike v socialističnem razvoju, do vloge in pravic narodnostnih skupnosti, do odnosov s sosednjo Italijo in v pogojih odprte meje ter v osimskih rešitvah in tudi kar zadeva nove kvalitete v vse poldnevni in prijeteljskem sodelovanju med dvema sosednjima državama.

V nadaljevanju svojega nagovora je Dušan Fortič podrobneje obrazložil nalogo kopske televizije in radija v smeri večsmernega pretakanja informacij ter kulturne izmenjave tako z matičnim narodom, kot z vsemi jugoslovanskimi narodi in narodnostmi. Pri tem gre ob programu v italijanski tudi za zamejški napovedanega rednega slovenskega programa, ki ga zdaj predstavlja informativna oddaja Odprta meja. Tudi to nazorno izraža celovito, specifično funkcijo ter smer nadaljnjega razvoja kopske TV. Sprejeta izhodišča in smeri delovanja — je poudaril ob koncu Dušan Fortič — pa lahko plodno uresničujemo samo, če se najtesneje navežujemo na bogato družbeno življenje sredine, katere sestavni del smo, na ustvarjalno silo narodnosti in na širino samopravnosti in neuvrščenosti politike Titove Jugoslavije.

Zatem je govoril v imenu programskega sveta Apollio Abram, ki je poudaril zlasti, kaj pomenita televizijski in radijski medij v Kopru za pripadnike italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji. Vloga teh medijev je vsestranska in je ne smemo pojmovati samo kot posredovanje informacij italijanski narodnostni skupnosti in kot spremljanje njene samopravnosti organiziranosti ter njenih kulturnih in drugih specifičnosti. Televizijski in radijski mediji sta seznanjala jugoslovanske narodnostne skupnosti, posredujeta to tudi poslušalcem v Italiji, hkrati pa seznanjata slovensko in italijansko javnost s celotno problematiko slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

Ob koncu slovesnosti je zadel predsednik delavskega sveta Miro Marchesan vsem gostom prijetno bivanje v Kopru ter jih povabil na ogled prostorov.

Mali oglasi

KMEČKO HIŠO v diskretnem stanju prodam po zmerni ceni Gorice pri Divači 2. Tel. Trst - 911415.

TRINPETDESETLETNI vodovodni inšpektor max. petinštiridesetletno vdovo samo ali gospodsko za eventualno zakonsko združenje. Pisati na: Patente auto 92301 — Fermo posta centrale — Trst — Trieste.

PRODAMO hišo v Dolini. Telefon 228390.

ZOBNI TEHNIK, specializiran, izdeluje zobne proteze, popravila in preventive po izredno ugodnih cenah. Telefonirati vsak dan na tel. števil 870069.

SLOVENSKA družina v Trstu išče osebo za stalno hišno pomoč. Nudi brezplačno oskrbo in prenočišče v lastni sobi s kopalnico ter primerno plačo po dogovoru. Ponudbe poslati na pošto predal (casella postale) 404 — Trst.

IMMOBILIARE SOLARIO, Trg S. Giovanni 3, tel. 040 - 61.061, 16 19, išče za svoje klijente za prodajo ali najem: stanovanja, hiše, hišice tudi na Krasu. Zajemljena cena.

mi poslati na oglašni oddelki Primorskega dnevnika pod šifro: «Grafika».

CVETILARNA v Trstu (Sv. Jakob) išče vajenika. Telefonirati na 820-435 vsak dan ob uri kosila od 14.00 do 15.30 in zvečer od 20. ure dalje.

SLOVENSKE knjižništvo podjetje v Trstu išče delovno moč s potrebno trgovsko izobrazbo oziroma prakso in z veseljem do dela s knjigo. Pisarne ponudbe na oglašni oddelki Primorskega dnevnika pod šifro: «Knjižarnar».

UGODNO prodam Ape 600 MP 2 tisoč km, letnik 1978 v zelo dobrem stanju. Telefonirati na 200760 vsak dan po 19. uri.

MINI 850 v voznom stanju prodam. Telefon 824801 po 20. uri.

PRODAM »August 11. jan. '78 v dobrem stanju. Zglašiti se ob delovnih urah pri mizski delavnici v Saležu (Boris Grilanc).

PAM železnina
STROJI — TEHNIČNI ARTIKLI
za industrijo, kmetijstvo in za dom
TRST (industrijska cona)
DOMJOL, 122 - Tel. 824-979

KUPIM zemljišče za obdelavo v predelu Domjo - Ricmanje - Boršt. Tel. 228174.

PRODAM auto Renault LT 5 januar '79 ter električno rezalnik za salame (affettatrice elettrica - salumi). Tel. 417697.

GOSTILNA na Krasu išče osebo za pomoč v kuhinji. Nudimo prenočišče. Ponudbe poslati na Primorski dnevnik P. šifro «Gostilna».

ISČEMO mladega mehanika ali elektromehhanika, ki pozna slovenski ali srbohrvatski jezik in ki nima vojaških obveznosti. Telefonirati na št. 68812.

ISČEMO knjigovodjo/knjigovodkinjo z dolgoletno prakso pri groističnem ali zunanjetrgovinskem podjetju in z znanjem slovenskega ali italijanskega jezika. Telefonirati na št. 68812.

POTUJETE V RIM? V slovenskem hotelu Bled imate na razpolago hotelske usluge po različnih cenah, restavraciji z jedili po naročilu, zaprt parkirni prostor, ugodno menjavo dinarjev. Vsaki vaši prošnji radi volje ustrežemo. Obrnite se na upravo hotela Bled, Via S. Croce in Gerusalemme 40, 00185 Rim, telefon 06/777102.

CITROEN — mehanična delavnica Cavalli, tudi drugih avtomobilov Uj Rittmayer 4/a.

OPTIKA VIKJ

Ul. Buonarroti 6 TRST

- NAOČNIKI
- KONTAKTNE LEČE
- OPTIČNI APARATI
- FOTO - KINO MATERIAL in razvijanje filmov

1949 30let MALALAN 1979
ZLATARNA URARNA
tehnični servis za ure
lastne prodaje
Proseka ul. 6
OPČINE

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

ODBOJKA

OBE FUŽINARJEVI EKIPI V FINALU

Za prvo mesto se bosta potegovala še Maribor (moški) in Branik (ženske)

Fužinar in Maribor sta današnja finalistata odbojarskega turnirja prijateljstva za moške, ki ga je organiziralo športno združenje Dom. Obe ekipi sta namreč zmagali v včerajšnjem prvem finalnem dnevu turnirja v Gorici.

IZIDI
A SKUPINA
Rijeka - Olympia 2:0 (15:10, 15:7)
Fužinar - Rijeka 2:0 (15:12, 15:9)
Fužinar - Olympia 2:0 (15:11, 15:7)
B SKUPINA
INA (Reka) - Kras 2:0 (15:1, 15:4)
Maribor - INA 2:0 (15:7, 16:14)
Maribor - Kras 2:1 (15:6, 10:15, 15:8)

DANAŠNJI SPORED
9.30 finale za peto mesto
Olympia - Kras
10.30 finale za tretje mesto
INA (Reka) - Rijeka
11.30 finale za prvo mesto
Fužinar - Maribor
Ženski del turnirja je dal te izide:
A SKUPINA
Rijeka - Sokol 2:0
Fužinar - Rijeka 2:1
Fužinar - Sokol 2:1
B SKUPINA
Marčana - Bor 0:2
Branik - Marčana 2:1
Branik - Bor 2:0

DANAŠNJI SPORED
9.30 finale za 5. mesto
Sokol - Marčana
10.30 finale za 3. mesto
Bor - Rijeka
11.30 finale za 1. mesto
Fužinar - Branik

1. MOSKA DIVIZIJA
Dom - Libertas (Gorica) 3:0
3. MOSKA DIVIZIJA
Juventina - Lucinico 3:2
1. ŽENSKA DIVIZIJA
Breg - Rivignano 3:2

ATLETIKA

Na atletskem tekmovanju v troboju za dijake in dijakinje nižjih srednjih šol je nastopilo kljub začetnemu slabemu vremenu skoraj 100 tekmovalcev, skoraj v celoti deklet.

V posameznih kategorijah so zmagale: letnik 1967 - Helena Sedmak (Levstik - Krži), letnik '66 - Maura Spanghero (Igo Gruden) in letnik '65 - Tanja Stah (Fran Ejavec).

Med fanti: letnik 1967 - Valter Verduna (Ciril Metod), letnik '66 - Niko Sedmak (Levstik - Krži), letnik '65 - Edi Škerlavaj (Kosovel).

Na deželnem ekipnem prvenstvu v Trstu je med drugimi Igor Korosec preteklet 400 m v zelo dobrem času in sicer 53"04.

RADIO

Gost današnje ljubljanske radijske oddaje «V nedeljo se dobimo — sports» (od 13. do 19. ure) bo predsednik SZ Bor Mitja Race. Oddaja bo na drugem sporedu.

KOŠARKA

VČERAJ V GRADIŠČU

Visoka zmaga Jadrana

Jadranovci so si skoraj zanesljivo že priborili napredovanje v D ligo

Jadran — Itala 105:70 (45:31)

Jadran je včeraj zvečer v Gradišču visoko premagal tamkajšnjo petko Itale in si s tem skoraj že zagotovil prestop v košarkarsko D ligo. Jadran je igral zelo dobro po sebo, še v drugem polčasu, ko je s hitro in natanko igro povsem strli igro nasprotnikov.

Najboljši v Jadranovih vrstah so bili kapetan Adrijan Sosič, ki je pokazal izredno točnost v metih na koš ter Marko Ban, ki je odigral svojo letošnjo najboljšo tekmo, v 2. polčasu pa tudi Boris Vitez. Vsi jadranovci so zadovoljili z veliko borbenostjo in voljo do zmage ter je sedaj veliki cilj korak bliže.

Tekmo si je ogledalo 600 gledalcev, med katerimi so bili številni slovenski navijači.

Sargij Tavčar

BOKS

NA EVROPSKEM PRVENSTVU

Zlato za Perunovića

Jugoslovanski Perunović je včeraj na evropskem amaterskem boksarskem prvenstvu v Kölnu v finalu premagal v polsrednji kategoriji svetovnega prvaka Sovjetskega Zvezenca in osvojil zlato kolajno. Med Jugoslovani sta srebro osvojila še Kačar in Mirković, poleg njiju pa tudi Italijan Oliva.

Največ uspeha so imeli Sovjeti, ki so osvojili sedem zlatih kolajin, dve sta pripadli ZRN, po ena pa Finski, Jugosloviji in Poljski.

NOGOMET

3. AMATERSKA LIGA

Fogliano - Mladost 0:1

V anticipirani tekmi 1. jugoslovanske nogometne lige je Sarajevo odpravilo Slobodo z 2:1.

AVTOMOBILIZEM

ZOLDER — Francoz Laffite je po včerajšnjih uradnih vožnjah za VN Belgije osvojil epoule positions.

Vrstni red:

SD BREG

vabi 18., 19., 20. in 21. maja na športni praznik v Dolino.

ROLICH

NABREŽINA

Kamnelomi 35/c — Tel. 20 03-71

KERAMIČNE PLOŠČICE
SANTARIJE

DOSLEJ NAJVEČJA IZBIRA QUARTZ ELEKTRONSKIH

IN MEHANIČNIH UR PROIZVODNJE DARWIL

NOVI DESIGN '79 — NOVE KONSTRUKCIJSKE REŠITVE — IZREDNA TOČNOST

To so značilnosti jubilejne serije, po jubilejnih cenah, z jubilejnim darilom:

PRENOSNI RADIO APARAT

DARWIL

TRST

Trg s. Antona 4 - I. II. nad.

Tel.: 61932 - 61201 - 77724

Telex: 46228 DARWIL

s tremi valovnimi dolžinami, na baterije in tok z vso dodatno opremo

ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA

DRZAVNA USTANOVA ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO

Roma — Via G. B. Martini 3

OBVESTILO LASTNIKOM OBVEZNIC

Obveznostno posojilo 1974 - 1981 s šestmesečnimi overnotenimi obrestmi in povišanji glavnice

S 1. junijem 1979 dozori obresti za šestmesečje december 1978 - maj 1979 v višini 66,50 lire neto za obveznico.

Poleg tega sprotamo, da matematično poprečje efektivnega šestmesečnega donosa vzorca, naznačenega v pravilniku posojila, ki ga je Mediobanca izračunala za sleherni dan, ko je v šestmesečju novembra 1978 — april 1979 borza poslovala, znaša 6,759 odst. (efektivno 13,975 odst. na leto).

Iz tega sledi, da bodo v smislu čl. 4 pravilnika posojila obresti obveznic za šestmesečje junij - november 1979 znašale 6,75 odst., kar je čistih 67,50 lire za obveznico.

Poleg tega ce bo v smislu čl. 5 pravilnika prišlo do morebitnih povečanj v dobro glavnice, se bo ob izplačilu upoštevalo za deseto šestmesečje življenja obveznic pozitivna razlika v višini 2,759 odst.

Opozarjamo namreč, da bodo vedno v smislu drugega odstavka čl. 5 pravilnika, izplačilne nagrade določene iz poprečja vseh pozitivnih in negativnih razlik srednjih efektivnih donosov vsakega šestmesečja ter 4 odst. pomnoženo s številom šestmesečij, v katerih so izplačljive obveznice ostale v veljavi.

S 1. junijem bodo izplačljive sledeče serije, ki so bile izžrebane 12 marca 1979.

4 — 5 — 23 — 32 — 48 — 50 — 52 — 55 — 73 — 74 —
79 — 80 — 88 — 95 — 106 — 114 — 124 — 126 — 134 — 140 —
154 — 155 — 157 — 162 — 163 — 185 — 188 — 191 — 199 — 206 —
210 — 230 — 241 — 242 — 251 — 252 — 256 — 267 — 271 —
282 — 284 — 285 — 286 — 295 — 297 — 313 — 318 — 325 — 343 —
344 — 346 — 360 — 364 — 384 — 389 — 393

Vrednost izžrebane obveznic, ki je bila določena v smislu čl. 5 pravilnika posojila, znaša čistih 1.230,53 lire za obveznico.